

MÜSLÜMAN DÜNYADAN FİKRİ BİRİKİMLER

Aylık ücretsiz bülten. İLKE Vakfı tarafından yayımlanır.

AĞUSTOS
2022

20

Bosna Hersek'te Çağdaş İslami Kimlik

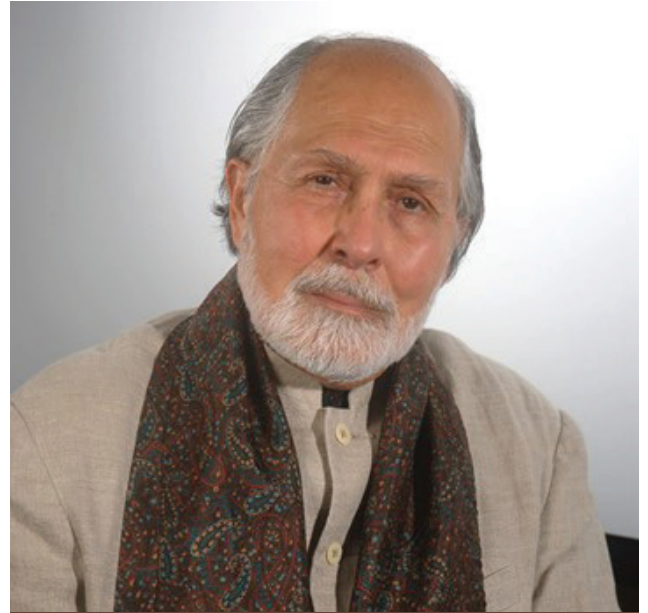
Çin'in Barışçıl Yükselişi mi, Kültürel Hegemonyası mı? "Orta Asya Örneği"

Güney Kore Müslüman Topluluğu
Üzerine Kısa Bir Analiz

Gıda Güvenliğinde Küresel Normların
İkilemi: Bir Örnek Olarak Filistin

Kutlu Bilginin Peşinde Bir Ömür:
Seyyid Hüseyin Nasr

MÜSLÜMAN DÜNYADAN FİKRİ BİRİKİMLER

Müslüman Dünyadan Fikrî Birikimler Bülteni, Müslüman Toplumlarında Düşünce ve Hareketler Projesi kapsamında aylık olarak yayımlanıyor. Bültende 43 ülkeden yaklaşık 250 sivil toplum, araştırma ve düşünce kuruluşunun yazılı ve sözlü faaliyetleri taranıyor. Bunlar arasından nitelikli içeriğe sahip faaliyetler "Temel Hak ve Özgürlükler", "Uluslararası Politika", "Toplumsal Refah", "Kültürel Faaliyetler" olmak üzere dört farklı kategoride sunuluyor. Müslüman dünyanın gündemine dair oluşturulan bu envanter ışığında, önemli görülen konular hakkında analiz metinlerine yer veriliyor. Hem güncel gelişmelere hem de literatüre atıfla yazılan analizlerde Müslüman toplumların meseleleri mukayeseli ve bütüncül bir perspektifle inceleniyor.

Proje Yürütücüsü : Lütfi Sunar

Editörler : Büşra İnce, Selvanur Demircan

Katkıda Bulunanlar : Beyza Karabulut, Ceyda Bostancı, Hatice Demirci

Tasarım : Betül Berra Kurt

©İLKE İlim Kültür Eğitim Vakfı, İstanbul 2022

İLKE Yayın No : 150

Online ISSN : 2822-4817

DOI : <http://dx.doi.org/10.26414/mdfbb11>

İLKE Vakfı, toplumsal meselelerle ilgili bilgi, politika ve strateji üreten, karar alıcılara yol gösterecek araştırmalar yapan ve gelecek için gerekli birikimin oluşmasına katkı sağlayan bir sivil toplum kuruluşudur.

Toplumsal Düşünce ve Araştırmalar Merkezi (TODAM); adil, hakkaniyetli ve müreffeh bir toplum hedefini hayata geçirmek üzere düşünce ve strateji üretmektedir.

Adres: Aziz Mahmut Hüdayi Mah. Türbe Kapısı Sk. No: 13 Üsküdar/ İstanbul Telefon: +90 216 532 63 70 E-posta: todam@ilke.org.tr Web: ilke.org.tr

© Tüm hakları saklıdır. İLKE İlim Kültür Eğitim Vakfı'nın yazılı izni olmadan bu eserin hiçbir kısmı elektronik ya da mekanik yollarla çoğaltılamaz. Yazıda belirtilen görüşler yazara aittir ve İLKE İlim Kültür Eğitim Vakfı'nı bağlayıcılığı yoktur.

Müslüman Dünyadan Fikrî Birikimler Bülteninin 20. Sayısı Nasıl Hazırlandı?

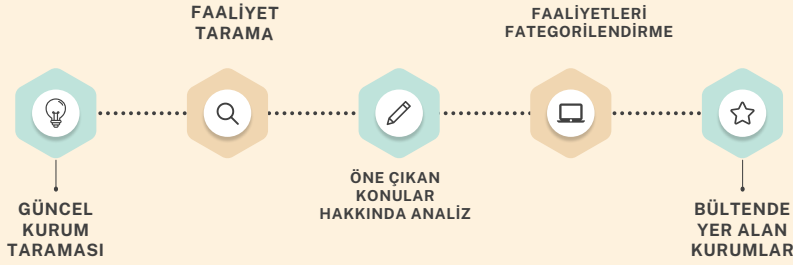

43 ÜLKE

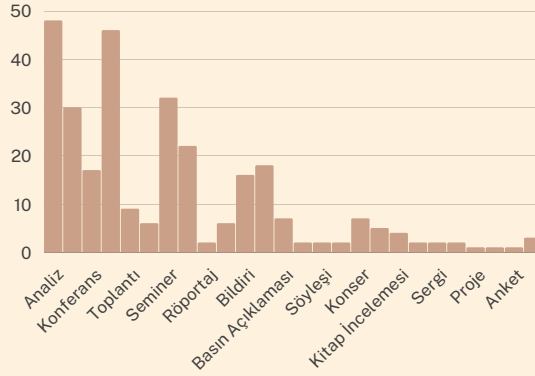
Ağustos ayında Müslüman dünyadan 245 sivil toplum, araştırma ve düşünce kuruluşu tarandı.

Kuzey Afrika, Orta Doğu, Güney ve Güneydoğu Asya ülkeleri gibi Müslüman nüfusun yoğun olarak yaşadığı bölgelerin yanında Batı Avrupa, ABD, Balkanlar ve Orta Asya ülkeleri de incelendi.

Müslüman Dünyadan Fikri Birikimler Bülteni 20. Sayı Yayın Süreci

SAYILARLA AĞUSTOS AYI FAALİYET GÖRÜNÜMÜ

AĞUSTOS AYINDA ÖNE ÇIKAN KURUMLAR

İLKE İlim Kültür Eğitim Vakfı kurulduğundan bu yana araştırma birimleri ve alt kuruluşlarıyla birlikte Türkiye'nin yüzleşmekte olduğu sorunları tespit ederek çözüm önerileri getirmeye devam ediyor. Bu faaliyetler kapsamında bugüne kadar yayımlamış olduğu raporlar, politika notları, görüş yazıları; gerçekleştirdiği seminerler, söyleşiler ve çevrimiçi panellerin kapsamını büyütme üzere yeni ve iddialı bir adım atıyor. Çalışma alanlarını ve hedef kitesini büyütme üzere atacağı bu adımda "Toplumsal Düşünce ve Araştırma Merkezi" isimli yeni bir araştırma merkezini kurmuş bulunuyor. Toplumsal Düşünce ve Araştırma Merkezi (TODAM), Türkiye'den başlayarak Müslüman toplumların gündemini yoğun biçimde işgal eden kitlesel sorunları nedenleri ile incelemeyi ve aralarındaki ilişkileri analiz etmeyi, bu sorunlara incelediği toplumun birikimi ile İLKE tecrübesini birleştirerek somut çözüm önerileri getirmeyi hedefliyor. Merkezden çevreye yayılan bir yöntem ile gerçekleştireceği araştırma ve yayın çalışmalarında; Türkiye ve Müslüman toplumların en önde gelen işsizlik, gelir eşitsizliği, beyin göçü, sığınmacı, kentleşme, insan hakları ihlalleri, aile içi şiddet, emeklilik sistemi ve konut gibi sorunlarını ele alıp nicel veriler ışığında çözüm önerileri sunmayı hedefliyor. TODAM; bilhassa 2000 yılı sonrası Türkiye'de ve Müslüman toplumlarda hukuk, eğitim, ekonomi ve sosyal hizmet alanlarında yürütülen çalışmaların istatistiki verilerini araştırmacıların istediği biçimde kıyaslayabileceği yahut farklı verileri birleştirebileceği bir veri tabanında istifadeye sunuyor. Hedeflerini gerçekleştirmek üzere temin edeceği nicel verileri, oluşturduğu veri tabanı üzerinden araştırmacıların erişimine açarak yürütülecek bağımsız akademik çalışmalara da alan ve imkân sunan bir merkez işlevi görüyor. Böylelikle uzun yıllardır eksikliği hissedilen bir toplumsal ihtiyaç daha yine İLKE Vakfı tarafından giderilmiş oluyor.

İçindekiler

Güney Kore Müslüman Topluluğu Üzerine Kısa Bir Analiz <i>Sevde Öztürk</i>	8
Bosna Hersek'te Çağdaş İslami Kimlik <i>Admir Mulaosmanović</i>	14
Çin'in Barışçıl Yükselişi mi, Kültürel Hegemonyası mı? "Orta Asya Örneği" <i>Hatice Demirci</i>	20
Gıda Güvenliğinde Küresel Normların İkilemi: Bir Örnek Olarak Filistin <i>Ceyda Bostancı</i>	27
Kutlu Bilginin Peşinde Bir Ömür: Seyyid Hüseyin Nasr <i>Nurullah Koltaş</i>	35
Kitap Tanıtımı: Uluslararası İslam Eğitim Kongresi 2019 Bildiriler Kitabı	40
Aylık Faaliyet Görünümü	42
Bültende Yer Alan Kurumlar	66

Takdim

Müslüman Dünyadan Fikrî Birikimler Bülteni, TODAM bünyesindeki Müslüman Toplumlarda Düşünce ve Hareketler Projesi kapsamında 2021 yılından bu yana aylık olarak yayımlanmaktadır. Bülten Orta Doğu ve Kuzey Afrika, Güney-Güneydoğu Asya, Orta Asya, Batı Avrupa ve Balkan bölgelerinde yer alan 43 ülkeden yaklaşık 250 sivil toplum, araştırma ve düşünce kuruluşunun yazılı ve sözlü faaliyetleri taranarak hazırlanmaktadır. Her ay yayımlanan bültenle birlikte Müslüman toplumlarda hangi meselelerin ön plana çıktığını, gündemlerinde neler olduğunu takip ederek Müslüman toplumların güncel meseleleri çok yönlü bir şekilde okuyucuya sunulmaktadır. Orta Doğu'dan Afrika'ya, Asya'dan Avrupa'ya pek çok ülkeden güncel çalışmaların takibi Müslüman toplumların gündemini bölgesel ve tematik olarak mukayeseli bir biçimde izleme imkânı sağlamaktadır. Bütün bu çalışmalar neticesinde Müslüman toplumların fikrî birikimi kayıt altına alınmakta ve geniş bir veri tabanı oluşturulmaktadır.

Müslüman Dünyadan Fikrî Birikimler Bülteni'nin 20.sayısında yer alan "Güney Kore Müslüman Topluluğu Üzerine Kısa Bir Analiz" başlıklı yazıda İslam dünyasının önemli bir parçasını teşkil eden ancak Müslüman toplumların gündeminde genellikle pek yer almayan Güney Koreli Müslümanların tarihteki ve günümüzdeki durumu analiz ediliyor. Uluslararası Saraybosna Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Admir Mulaosmanovic'in kaleme aldığı "Bosna Hersek'te Çağdaş İslami Kimlik" başlıklı analizde Bosna Hersek'te Müslüman kimliği üzerine verilen mücadele son yüzyıla odaklanılarak tarihi bir perspektifle ele alınıyor.

Orta Asya'yla olan güçlü jeo-politik bağları nedeniyle bölgedeki etkisini giderek artıran Çin'in yumuşak güç aracılığıyla izlediği strateji dikkat çekmektedir. "Çin'in Barışçıl Yükselişi mi, Kültürel Hegemonyası mı? Orta Asya Örneği" başlıklı yazıda Çin'in Kuşak ve Yol Girişimi çerçevesinde uyguladığı ekonomi politikaları ve Konfüçyüs Enstitüleri aracılığıyla sürdürdüğü kültürel diplomasi faaliyetleri inceleniyor.

Gıda Güvenliği son dönemde küresel ajandayı meşgul eden önemli konulardan birini oluşturmaktadır. Rusya-Ukrayna Savaşının etkileriyle birlikte dünya çapında yankı bulan gıda güvenliği tartışmaları Müslüman toplumların da odaklandığı konulardan biridir. Gıda Güvenliği meselesinin kavramsal çerçevesi ve pratiğe yansıyan sorunları Filistin örneği üzerinden "Gıda Güvenliğinde Küresel Normların İkilemi: Bir Örnek Olarak Filistin" başlıklı analizde irdeleniyor.

Bu sayının portre-analiz bölümünde, gelenek, felsefe ve bilim üzerine ortaya koyduğu çalışmalarıyla dünyanın en etkili Müslüman bilginlerinden biri olan Seyyid Hüseyin Nasr'ın düşünceleri, Trakya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Nurullah Koltaş tarafından değerlendiriliyor

Müslüman Dünyadan Fikrî Birikimler Bülteni'nin 20. Sayısının okurlarına faydalı olmasını temenni ediyoruz.

Prof. Dr. Lütfi Sunar

İLKE Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı

KÜRESEL HELAL EKOSİSTEM

Küresel Helal Ekosistem, helal ürünleri üretmek ve tüketmek adına bütün iktisadi etkileşimleri kapsar. "Halalen Tayyiben" değerlerinin tüketicilere ulaşmasını sağlayan ortam, ürün ve hizmetlerden oluşur.

"Halalen Tayyiben" değerleri hem İslami ilkelere bağlı kalmayı gerektirirken hem de kaliteli, saf ve sağlıklı nitelikleri sağlamayı hedefler.

“

HELAL EKOSİSTEM

Yalnızca Müslümanlar için değil bütün insanlık için bir fırsattır.

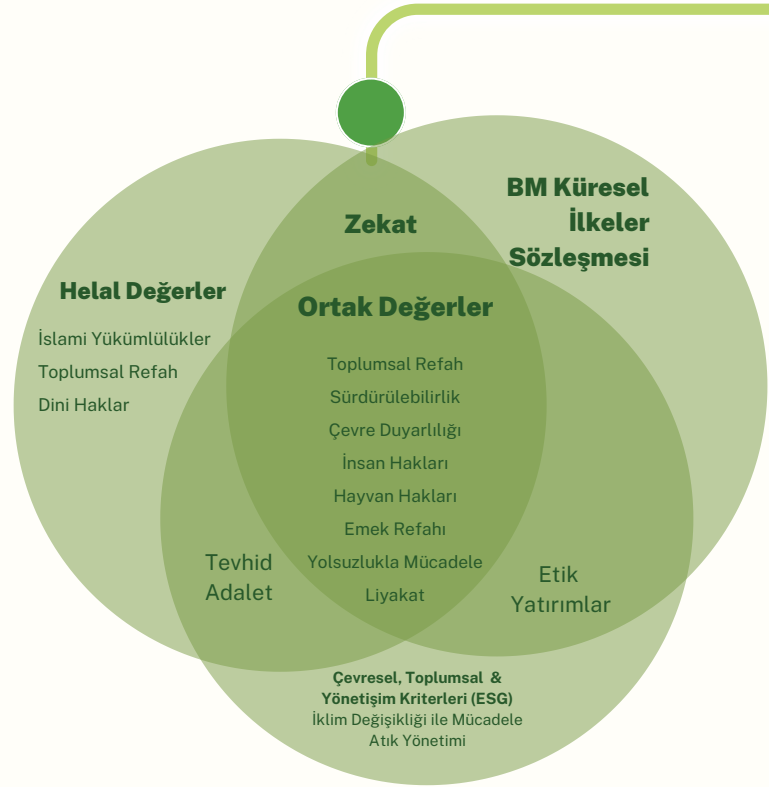
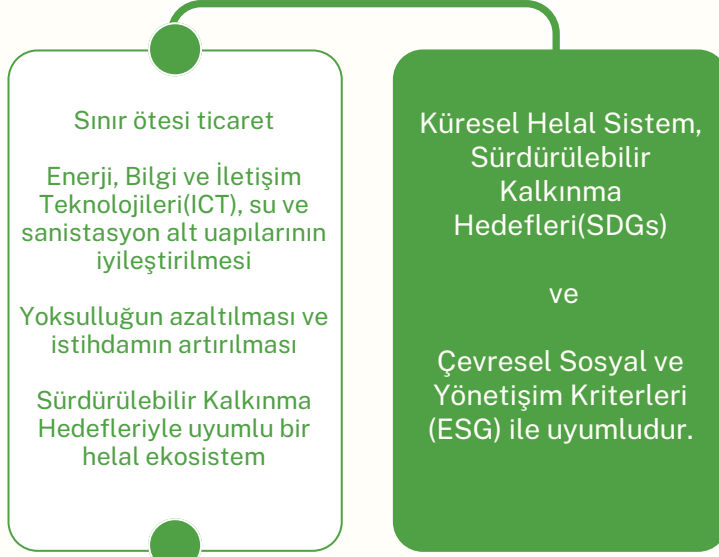
Küresel Helal Ekosistem, İslami Kalkınma Bankası (IsDB) üye ülkelerinin modernizasyonu ve büyümesini sürdürülebilir kılmak için bir fırsat olarak görülüyor.

İslami Kalkınma Bankası tarafından yayımlanan rapora göre, Küresel Helal Ekosistemin 2025 yılına kadar yaklaşık 3 trilyon ABD dolarına ulaşacağı tahmin ediliyor.

KÜRESEL HELAL EKOSİSTEMİN SUNDUĞU FIRSATLAR

Helal Ekosistem Kavramı ve Göstergeleri

Güney Kore Müslüman Topluluğu Üzerine Kısa Bir Analiz

Sevde Öztürk*

Giriş

Müslüman azınlıklarla ilgili çalışmalara bakıldığında Güney Koreli Müslüman topluluğun Müslümanların gündeminde arka planda yer aldığı görülmektedir. Zira Müslüman topluluklar ile ilgili çalışmaların çoğu Batılı Müslüman azınlıklara odaklanmış durumdadır. Kore çalışmaları göz önünde bulundurulduğunda ise Kore'de İslamiyet ve Müslümanlar daha çok mültecilik, göç, turizm veya ekonomi bağlamına sıkıştırılmıştır. Diğer taraftan İslami faaliyetlere ve Korelilerin din değiştirmesine yönelik önyargılı ve eleştirel tutumları nedeniyle Kore'de İslamiyet ile ilgili çalışmalar Hristiyan misyonerlerin odağındadır. Bu nedenle, çağdaş Koreli Müslümanların durumu ve Kore'de Müslüman olma gerçeği hâlen ileri araştırmalara ihtiyaç duymaktadır. Bu anlamda çağdaş Güney Koreli Müslüman topluluğun içinde bulunduğu durumun analizini yapmak Müslüman dünyanın gündemindeki etkileşim ve gelişmelerin aydınlatılmasına ışık tutacaktır.

Çağdaş Güney Koreli Müslümanların Durumu

Bugün insanların çoğu başarısı müzik dünyasının ötesine geçen ve imajı beklenmedik bir şekilde parlayan Güney Kore'yi tanıyor. Önceleri Kore yarımadası denilince Kore Savaşı veya Kuzey Kore ile yapılan müzakereler akla gelse de şimdilerde eğlence endüstrisine dair pek çok şey Güney Kore ile ilişkilendirilmektedir. Böyle bir konjonktürde Güney Koreli Müslüman azınlığı konuşmak pek aşına olunan bir durum değildir. Oysa Güney Kore toplumu ve Müslümanlarının ilişkileri, tarihi 7.yüzyıla uzanan süreç içinde oldukça kadim bir bağlantıyı barındırır. Ancak karşılıklı ilişkinin kadim başlangıcına rağmen bugün, herhangi bir dine mensup olanların yüzde otuz kadarını Hristiyanların oluşturduğu ülkede, Müslüman azınlık yaklaşık yüzde bire bile tekabül etmez.

Güney Koreli Müslümanların nüfusu resmi olarak belirtilmese de Seul Merkez Cami yetkililerinin ifadelerine göre 200.000'i bulan toplam yabancı Müslüman nüfusu içeri-

* İbn Haldun Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü Doktora Öğrencisi

sinde, yerel Koreli Müslüman cemaatin 35-45.000'in civarında olduğu tahmin ediliyor (Hüseyin Jang, Kişisel Mülakat, Güney Kore, Ekim 2019). Müslümanlar, ülke içerisinde diğer bölgelere dağılmış olsa da başkent Seul'un kalbindeki İtaewon mahallesi, bünyesinde pazarlar, restoranlar ve Seul Merkez Cami'nin de bulunduğu canlı bir İslam kültür alanını barındırıyor. İtaewon Müslüman cemaatinin çoğunluğu, Güney ve Orta Asyalı ve Orta Doğulu Müslümanlardan oluşuyor. İtaewon Müslümanları cemaatinin içine, doğuştan yerli Koreli Müslümanlar yani "Koslimler" de¹ dâhildir. Müslümanların başkent Seul'da diğer tüm yabancı azınlıklarla birlikte yer aldığı gecekondu bölgesi namı diğer "Müslüman mahallesi" İteowon'u ülkeye gelen Müslüman ve yabancı turistlerin çekim noktası haline getirmek hükümetin en önemli hamlelerden birini teşkil ediyor. Son yıllarda ise Kore, yumuşak gücünü Müslüman ülkeler üzerinde en çok da ülkede peş peşe açılan Müslüman dostu mekânlar ve helal pazarlama stratejisi ile yürütüyor.

2019 yılında görüştüğüm Seul Merkez Cami imamı Abdurrahman Lee, İtaewon için, çoklu kimliklerin ortak paydası olarak inanç ve etnik çeşitlilik ön yargısından uzak olmanın temsili bir mekânı haline geldiği ifade ediyor (Abdurrahman Lee Ju-Hwa, kişisel görüşme, Kasım 2019). Bununla birlikte İmam Lee, Kore'deki lise ve üniversitelerin öğrencilerine çok kültürlülük dersleri vermek için Seul Merkez Cami'sine toplu geziler düzenlediği-

Güney Koreli Müslümanların nüfusu resmî olarak belirtilmese de Seul Merkez Cami yetkililerinin ifadelerine göre 200 bini bulan toplam yabancı Müslüman nüfusu içerisinde, yerel Koreli Müslüman cemaatin 35-45 bin civarında olduğu tahmin ediliyor.

ni ekliyor. Bu anlamda İteawon Müslüman caddesi, Korelilerin kendi yanı başındaki komşularını keşfetmelerine de yardımcı oluyor. Bu gelişmeler Korelilerin yakın gelecekte Müslümanlara olan önyargısını kırmada bir nebze de olsa etkili olabilir. İtaewon'daki cami, Müslümanlara bir ibadet yeri sağlamanın yanında İslam'la ilgilenen Koreliler için de bir iletişim imkânı sağlıyor.

Merkez cami yönetimi, hafta sonları Müslümanlara ve gayri Müslimlere yönelik Arapça ve dini bilgiler eğitimi sunmaktadır. Kore Müslüman Öğrenciler Birliği ile çeşitli Müslüman ailelerin çocuklarına yönelik faaliyetler ve toplantılar düzenlenmektedir. Maalesef buradaki etkinlikler oldukça sınırlı olup sadece başkentteki Müslümanlara ulaşabilmektedir. Diğer bölgelerdeki Müslümanlar, helal yemek, cenaze işleri ve rahat ibadethane bulma gibi pek çok zorluk yaşamaktadır. Koreli Müslümanlar, bölgelerinde bulunan mescitler ve çeşitli Müslüman topluluklarla

1 Henüz literatürde yeni olan "Koslim" ifadesi, İngilizce Korean + Muslim'in birleşmesiyle oluşur. Yabancı bir Müslüman ile Koreli bir Müslümandan doğan ikinci nesil çocukları ifade eder (Cho vd., 2010)

Fotoğraf 1. Seul Merkez Cami'sinde Bayramlaşma

gerçekleştirdikleri çalışmalar ve dayanışmalarla dini yaşamlarını sürdürmektedir. Ancak, Müslümanlar halen küçük bir azınlık konumundadır. Müslümanların kendilerine ait okul veya İslam enstitüleri de bulunmamasıyla beraber ülkede Müslümanları temsil eden herhangi bir siyasi makam da mevcut değildir. Güney Kore Müslüman topluluğu, Müslüman halkların desteği ve bu hususta çalışmalarına daha çok ihtiyaç duymaktadır.

Geçmişten Günümüze Kore'de İslamiyet'in Seyri

Kore'nin Batılılarla olan ilişkisinin başlangıcı 17. yüzyıla dayanıyor. Bu anlamda bir mukayese yapılırsa İslam dünyası ile olan ilişkilerin daha eskiye dayandığı görülür. Korelilerin 7-9. yüzyıllar arasında Müslümanlarla ilk teması, deniz aşırı ticaret için Çin kıyılarına gelen Arap ve Fars tüccarlar vesilesiyle kurulmuştur (Lee, 1997). Geçmişten günümüze Kore'de İslami-

yet'in tarihi incelendiğinde erken dönemlerde gerçekleşen temaslara rağmen Kore'de İslam dininin Kore Savaşı'na kadar kalıcı bir varlık gösteremediği anlaşılmaktadır. 20.yüzyıla kadarki süreçte, gerçek bir Koreli Müslüman topluluk oluşmadığı için Kore'de İslam dininin yayıldığı asıl olay, Kore Savaşı olarak kabul edilmektedir (Öztürk, 2021).

Kore Savaşı sürecinde Türk Tugayı imamlarının vesilesiyle ilk Koreli Müslüman cemaat ortaya çıkmış ve bugünkü Kore Müslüman Federasyonu'nun temeli olan Kore Müslüman Birliği kurulmuştur. Bu anlamda Koreli Müslüman cemaatinin sosyal ve zihni anlamda kendi İslam kültür ve zeminini inşa etmesi çok yakın tarihsel sürece denk gelmektedir. 1955 tarihindeki ilk ihtida süreci ile başlatılacak olursak Kore Müslüman cemaatinin yaklaşık 67 yıllık bir tarihinden söz edebiliriz. Ancak savaş sonrası süreçte Kore halkının İslam dinine ilk etapta gösterdiği ilgiyi devam ettirmediği anlaşılmaktadır. Bu

hususla Kore milletinin daha önce farklı millet ve dinlerle bir arada yaşama deneyiminin eksikliği önemli rol oynamıştır. Nam'a göre bugün hala Korelilerin birçoğu İslam, Müslüman ve Arap gibi terimleri dahi ayırt edememektedir (Nam, 2012). Pek çok Koreli, Müslümanların etnik çeşitliliklerinden habersiz görünmektedir.

Ayrıca, Kore kültürü ve İslam kültürü arasında birtakım zıt unsurlar bulunmaktadır. Dış görünüş odaklı toplum yapısı, sosyal iletişim aracı olarak yoğun alkol tüketimi ve domuz tüketiminin yaygınlığı Müslümanların karşılaştığı temel problemlerdendir. En önemlisi de doğru İslami bilgilendirme için Kore toplumunda sosyal, dilsel ve dinsel iletişim anlamında Korelilere hitap edecek ilim adamlarına halen ihtiyaç duyulmaktadır. Diğer taraftan 11 Eylül 2001 sonrası İslam karşıtı medyadan aktarılanlar neticesinde, İslam dinine ve Müslümanlara karşı ön yargılar geliştirilmiştir. Bu etki, İslam dinin yayılması ve Müslüman topluluğun kabulünde olumsuz tesirler yapmıştır (Sheikh, 2019). Sonuç olarak, İslam dini yakın geçmişine rağmen oldukça yavaş şekilde kabul görmektedir.

Günümüzde Kore'de, aktif faaliyet gösteren 15 caminin yanında resmi olmayıp ibadet maksatlı kullanılan 60'tan fazla küçük mescit bulunmaktadır. Güney Kore Müslüman Topluluğu'na ait birçok faaliyet, Iteawon'da bulunan Kore Müslüman Federasyonu ve Seul Merkez Camii üzerinden kanalize edilmektedir. Federasyonun her hafta düzenli olarak yayımladığı *Muslim Weekly* isimli kitapçık ile o haftanın hutbesi, namaz vakitleri, dini dersler, Müslümanlarla alakalı son haberler ve nasihatler okuyucuya ulaştırılmaktadır.

Günümüzde Kore'de, aktif faaliyet gösteren 15 caminin yanında resmî olmayıp ibadet maksatlı kullanılan küçük 60'tan fazla mescit bulunmaktadır. Güney Kore Müslüman Topluluğu'na ait birçok faaliyet Iteawon'da bulunan Kore Müslüman Federasyonu ve Seul Merkez Cami üzerinden kanalize edilmektedir.

Kore Toplumunun Müslümanlara Bakışı ve Gelişmeler

Son yıllara kadar Güney Koreli Müslümanların bilinmemesinin en önemli nedeni, halkın Müslümanlara bakışının negatif olması, Müslüman azınlığın gözlerden irak yaşaması ve hükümetin bu azınlık Müslüman gruba temkinli yaklaşmasıydı. Müslümanlara karşı negatif imajın oluşmasında temel unsur İslamofobik medya gibi görülse de bir diğer kritik unsurun Hristiyan misyonerlerin çalışmaları olduğu bilinmektedir. Hristiyan pek çok yazar ve akademisyen İslam dini ve Müslümanlara yönelik olumsuz tanımlamalar kullanmaktadır. Hatta bazı çalışmalar, bu tanımlamaların gereksiz yere polemik içerdiğini ve aşırı negatif olduğunu açık bir şekilde itiraf etmekte; Kore'deki İslamofobinin temelinde Korelilerin sınırlı ve bozuk İslami anlayışlarının yer aldığını belirtmektedir (Park, 2013; Gi 2018). Böylece, Kore toplumunun genel olarak Müslüman kültürünü tehditkâr bir öteki olarak gördük-

leri söylenebilir. Prof. Lee röportajında, OECD ülkeleri arasında Kore toplumunun oldukça yüksek İslamofobi oranına sahip olduğunu belirtmiş ve bu yanlış anlaşılmanın en önemli sebeplerinden birisinin Batılı medya kanalları olduğunun altını çizmiştir (Lee, 2022). Ancak son dönemlerde, Güney Koreli karar alıcılar, Müslümanları ve Müslüman kimliğini göz ardı etmeyip bu azınlığı bir çeşit yumuşak güç uygulama alanı olarak milli pazarda konumlandırmış görünüyor (Eum, 2017).

Özellikle Kore dalgasından sonra Müslüman ülkeleri hedefleyen politikalar farklı ülkelerden Müslümanların bölgeye ilgi ve sempatisini uyandırmıştır. Böylelikle ülkedeki Koreli Müslümanlar, "Koreli" olması hasebiyle bir taraftan yabancı Müslümanların ilgi odağı olurken bir taraftan da kendilerini kamusal ve sosyal mecralarda daha rahat ifade etme özgürlüğünü bir nebze de olsa yakalamıştır. Bunun en açık örneği, bugün sosyal medyada oldukça ciddi takipçi sayısına sahip Koreli Müslümanlardır. Müslüman dijital içerik üreticiler, Müslüman bir Korelinin gündelik hayatı ve Kore'deki yaşamını aktarmaktadır. Bora Song isimli dijital içerik üretici bu Koreli Müslümanlardan biridir.² Bora'nın Instagram hesabında 185 bin takipçisi bulunmaktadır. Bora Seul Merkez Cami'de Arapça öğretmekte ve İslami bilgilendirme çalışmaları yürütmektedir. Ayrıca, Müslüman ülkelere sempati duyan veya Müslüman ülkelerle iş birliği ve destek içerisinde dijital paylaşım yapan Koreliler de Kore toplumunun İslam dini ve Müslümanlara olan ön yargısını kırmasını-

da önemli katkılar sunmaktadır. "Chomad" isimli lakabıyla Kim Cho Won Instagram'da 717 bin, Youtube'da 779 bin takipçisiyle Orta Doğu ve diğer Müslüman ülkelere yaptığı gezilerini ve pozitif tecrübelerini aktarmaktadır.³ Bu paylaşımların etkileşimlerine baktığında, Kim Cho Won'un 6 Nisan 2020'de "Koreli Suudi Arabistan'daki yerel pazara gidiyor" isimli videosunun üç milyonun üzerinde görüntülenme ve on altı milyonun üzerinde yorum aldığı görülmektedir. Üstelik yorumlar incelendiğinde, Koreli insanların da içeriklerin takibinde olduğu ve bilgi aktarımına dahil oldukları anlaşılacaktır.

Sonuç

Kore bugün kültürünü farklı ülkelere başarılı bir şekilde ihraç etse de ülke içerisinde çoklu kültürlerle karşı aynı başarıyı gösterememiştir. Özellikle Müslümanların geçmişten günümüze Kore toplumu ile ilişkisi incelendiğinde Kore'nin Batı ile olan ilişkilerinin çok öncesine dayanan bu bağı yeniden tesis etmeye ihtiyaç duyduğu görülmektedir. Koreli Müslümanların ülke içerisindeki durumunu sadece göçmenlik veya İslamofobi kapsamına sığdırmak ve onları yabancı azınlıkların arasında görmezden gelmek yakın gelecekte farklı sorunlara kapı aralayacaktır. Hükümetin hamle yaparken sadece ekonomik veya politik çıkar doğrultusunda değil sosyal uyum ve düzen anlamında yapacağı her hareket Kore toplumundaki kültürel kabul ve huzura katkı sağlayacaktır. Müslümanların içinde buldukları durum ve gelişmeler

2 Bora Song'un Instagram adresi için bkz.: <https://www.instagram.com/olaborasong/>

3 Cho Won Kim YouTube adresi için bkz.: <https://bit.ly/3qPxbcm>

göz önünde bulundurulduğunda, Kore Müslüman topluluğu ile diğer Müslüman ülkelerin münasebetinin ne derece kritik olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu minvalde Müslüman toplumların bu coğrafya ile daha yakından ilgilenmesi ve bu kadim başlangıcı tekrar hatırlaması gerekmektedir.

Kaynakça

- Baker, D. (2006). Islam struggles for a toehold in Korea., *Harvard Asia Quarterly*, 10(1), 25-30.
- Cho, H.-S., Kim, D.-S., Ahn, J. K., Oh, C., Kim, H.-J., Yoo, W.(2010). Study on the Korean attitude and perception toward Koslim (1.5 and 2nd Generation Muslim Immigrants of Korea): *Based on the Survey Research, Journal of International Area Studies* 14(1), 277-308.
- Eum, I.-R., (2017). Korea's response to Islam and Islamophobia: Focusing on veiled Muslim women's experiences, *Korea Observer*, 48(4), 825-849.
- Fathil, F. (2017). Japonya ve Güney Kore'de İslam ve Müslüman azınlıklar. *Yeni Türkiye [İslam Dünyası Özel Sayısı]*, 96(2), 303-316
- Koo, G.-Y. (2018). Islamophobia and the politics of representation of Islam in Korea. *Journal of Korean Religions*, 9(1), 159-92.
- Lee, H.-S. (1997). The advent of Islam in Korea, Istanbul: Research Centre for Islamic History, Art and Culture (IRCICA).
- Lee H.-J., (May 2022) "Korea still grappling with acceptance of Muslim residents", *The Korea Times*. <https://m.koreatimes.co.kr/pages/article.amp.asp?newsIdx=328456>.
- Nam, J. C. (2012). Itaewon, Muslims and Koslims: Inter-cultural Dynamics in the Muslim Neighborhood of Seoul, *Situations*, 6, 52-54.
- Öztürk, S. (2021). *Kore Savaşı ve sonrası süreçte (1950-1958) Türk tugayı ve tabur imamlarının Korelilerin İslam anlayışına etkisi / The effect of Turkish brigade and battalion imams during and after the Korean War (1950-1958) on Korean perception of Islam*, Yüksek Lisans Tezi, İbn Haldun Üniversitesi.
- Park, S. (2013). *Islamic, a study of Korean's Religius conversation to Islam taking place in the twenty-first century*. (Doktora Tezi), Asbury Theological Seminary.
- Sheikh, F. (2019). Exploring 'Korean Islam' in a climate of exclusion and Islamophobia. *International Journal of Diaspora & Cultural Criticism*, 9(2), 196-215.
- Song, D.-Y. (2016). Ummah in Seoul: the creation of symbolic spaces in the Islamic Central Masjid of Seoul, *Journal of Korean Religions*, 7(2), 37-68.

Bosna Hersek'te Çağdaş İslami Kimlik

Admir Mulaosmanović*

Giriş

Yüzyıllardır medeniyet ve kültür unsurlarının çatıştığı ve üstünlüğü ele geçirmenin siyasi hedefleri belirleyen bir motivasyon olduğu Güneydoğu Avrupa'da bulunan küçük bir Müslüman azınlık, kendi kimliklerini korumak için neredeyse iki asırdır mücadele vermektedir. Osmanlı'nın Balkanlar'dan çekilmesinden beri günümüze kadar bu coğrafyada İslam'a, Müslümanlara, İslam geleneğine ve mirasına yönelik saldırılar hiç bitmemiştir.

Bu süreçte Bosnalı seçkinler İslam değerlerinin taşıyıcısı ve koruyucusu olarak Müslüman kimliğine sahip çıksalar da Osmanlı'nın bölgedeki hakimiyetinin sonlanmasıyla birlikte Bosnalı Müslüman liderlerin de gücü azalmıştır. Bosna'nın Avusturya-Macaristan yönetimine girdiği Berlin Kongresi'nden (1878) sonra, bilhassa Sırların Müslümanlara yönelik propagandalarıyla birlikte sadece Bosna-Hersek'te değil Balkanlar'da da Müslümanların sayısını, gücünü ve etkisini azaltan göç dalgaları başlamıştır (Mulaosmanovic, 2019).

Bosna-Hersek'in 1908'deki ilhakı, Balkan savaşları ve Birinci Dünya Savaşı, Bosnalı Müslümanların nazarında hâlâ geçmişteki gibi bağlarının devam edeceği ve geri dönebilecekleri bir konumda bulunan Osmanlı'nın sonuna işaret etmiştir.

Yeni gerçeklerle, ortaya çıkan yeni ideolojilerle ve azınlık olma durumuyla yüzleşmek Bosnalı Müslümanlar için büyük bir zorluk teşkil etmiştir. Bu zorluklarla başa çıkmak, dini ve kültürel kimliği, toprak sahipliğini ve siyasi özneliği korumak için eylemde bulunmayı gerektirmiştir.

Süreçler, Engeller ve Sonuçlar

Siyasi partiler aracılığıyla modern siyasi temsilin başlangıcı, aslında Bosnalı Müslümanlar arasında hâlâ toplumsal bir refleks olduğunu göstermiştir. Avusturya-Macaristan döneminde İslam toplumunun ve siyasi temsilcilerinin amaçları Güney Slavların ortak devleti Yugoslavya'da da devam etmiştir. Bu dönemde de Boşnakların İslami kimliği ve Bosna-Hersek'in siyasi özneliği öncelikli kaygıları olmuştur. Ayrıca toprak mülkiyeti yavaş yavaş ortadan kalkmış ve devlet reformları nedeniyle topraklar Hristiyanların mülkü haline gelmiştir. İkinci Dünya Savaşı ve komünist düzenin kurulmasından sonra Bosna'da İslam tamamen marjinalleştirilmiştir. Ulema ve aydınlar toplumsal konumlarını ve önemlerini yitirmiş, İslam'ın öğretileri Marksizm ve tarihsel materyalizm ilkeleriyle yorumlanmıştır. Yugoslavya, yirminci yüzyılın yetmişli

* Uluslararası Saraybosna Üniversitesi Öğretim Görevlisi

Fotoğraf 1. Bosna Hersek'in ilk Cumhurbaşkanı Aliya İzzetbegoviç 18 Temmuz 1998'de Srebrenica katliamının anma töreninde

yıllarında Bağlantısızlar Hareketi aracılığıyla Müslüman ülkelerle temaslar kurduğunda Yugoslavya'da İslam adına muayyen bir canlanma görülmüştür.

Bosnalı Müslümanların (Boşnak adı altında değil, Müslümanlar olarak) eşit bir ulus statüsünü elde etmeyi başardıkları bir dönemde, önemli düşünürler ve reformcular öne çıkmıştır. Hüseyin Cozo, Ahmed İsmailoviç, Nerkez Smailagić ve Aliya İzzetbegoviç gibi şahsiyetler Bosna-Hersek'te çağdaş İslam düşüncesinin temellerini atmıştır. İslam'ı yeni gerçeklere göre yeniden anlama ihtiyacı, İslami kuralların, yeni kültürel uygulama biçimlerinin ve toplumsal katılımın yeni bir yorumunu gerektirmiştir (Đozo, 1998).

İslami İlimler Fakültesinin kurulması döneminde eğitim sistemi tartışmaları, yayıncılık faaliyetleri ve Bosna-Hersek'te yükselen çağdaş Müslüman entelektüel seçkinlerin bir tür anti-komünist ve demokrasi yanlısı tavırları, İslami tartışmaları yönlendirmede

belirleyici bir rol oynamıştır. "Vahyin" izinde olunmasına rağmen İslam dünyasının genel olarak gerilemesinin nedenlerinin eleştirel bir incelemesi önemli bir konu haline gelmiştir. Bu noktada İzzetbegoviç, İslam dünyasının sorunlarına rasyonel olarak yaklaşan, aynı zamanda modern Batı'nın hakikatten uzak sistemi hakkında da konuşan bir düşünür olarak öne çıkmıştır. Ona göre asıl mesaj Kur'an'a dönmektir (İzzetbegoviç, 2005).

Doğu Avrupa'da komünizmin çöküşünden ve ardından Yugoslavya'nın dağılmasından sonra İzzetbegoviç, Boşnakların siyasi temsilcisi ve Bosna-Hersek'in cumhurbaşkanı olmuştur. Nitekim, İzzetbegoviç, ağır savaş koşulları, savaş sonrasındaki sıkıntılar ve Yugoslavya/Bosna Hersek'teki diğer siyasi aktörlerin anti-demokratik emelleri nedeniyle kendi siyasi vizyonunu tutarlı bir şekilde sunamamış ve uygulayamamıştır. Öte yandan İzzetbegoviç'in, Bosna Hersek'in demokratikleşme sürecindeki önemi de büyüktür.

Boşnak kültürel ve siyasi canlanmasındaki rolü sebebiyle de Bosna Hersek'in 20. yüzyıldaki en önemli politikacısı haline gelmiştir. İzzetbegoviç, Bosna Hersek'in hayatta kalması için verilen başarılı mücadelede, Boşnak millî adının geri dönüşü ve Bosna Hersek'teki Boşnakların ve Müslümanların özgürlüklerini sağlamak adına önemli çabalar göstermiştir (Mulaosmanoviç, 2017). Uluslararası politikadaki değişimler ve bazı Avrupalı güçlerin Bosna-Hersek, Boşnaklar ve İslam ile ilişkileri bağlamında ortaya konan başarılar adeta çığır açıcı olmuştur. Bu nedenle, İzzetbegoviç Bosnalılar için büyük bir değere sahiptir. İzzetbegoviç, insanları eğiten, arzu ve hevesleri aşan bir İslam'ın üstünlüğünü vurgulamıştır.

Böylece zaman içerisinde İslami kimlik güçlenmiş ve Boşnaklığın temeli olmuştur. Savaştan sonra (1992-1995) ise, Bosna-Hersek'te İslam yeniden güçlenmiş ve canlanmıştır. Müslümanların elde ettiği özgürlük, çoğunlukla insani yardım ile ilgilenen sivil toplum kuruluşlarının sayısının artmasında görülmüştür. Çoğunlukla Selefi grupların oluşturduğu bazı sivil toplum kuruluşları ise dini yayma misyonuyla hareket etmiştir. Pek çok genç İslam'ı yaymada tavizsizlik ilkesini dünya görüşü olarak benimsemiş, Avrupa değerlerine karşı hayal kırıklığı sınırsız eylemin yolunu açmıştır. Bununla birlikte, iç anlaşmazlıklar ve özellikle 11 Eylül 2001'den sonraki küresel olaylar, Bosna'da İslam için yeni zorluklara sebebiyet vermiştir.

Hiç şüphe yok ki Bosna'da Müslümanlar 21. yüzyılın ilk yirmi yılında büyük bir şansızlık yaşamıştır. Bazıları, İslam dünyasındaki süreçlerden hiçbir farkı olmadığını ve Bosna'nın

İslam dünyasında yaşananların sadece bir başka örneği olduğunu söyleyebilir. Elbette bu bağlam bölgeden bölgeye değişir. Savaştan çıkmış bir ülke olarak Bosna ve soykırım tecrübesi olan bir millet olarak Boşnaklar, uzlaşma, geçiş dönemi adaleti ve ardından şiddet içeren aşırıcılığın bastırılması ile ilgili farklı teşebbüslerle karşı karşıya kalmıştır.

Müslümanlar güvenlik kaygısı sebebiyle hedef ve tehdit haline gelmiştir. Bush'un teröre karşı savaşı, radikalleşme ve bu bariz adaletsizliğe karşı istenmeyen tepkiler olasılığını ortaya çıkarmıştır. Ancak bundan dolayı sadece birkaç olay olmuş ve bunlar ciddi sonuçlara yol açmamıştır. Savaş ve savaş sonrası dönem boyunca Müslümanlar modern dünyanın hümanist değerlerini savunmuştur. Camiler yıkılırken ve Müslüman siviller öldürülürken Boşnaklar kiliseleri korumuşlar ve yönetimleri altında yaşayan Hıristiyanlara kötü davranmamışlardır. Ancak, tüm bunlar neredeyse tamamen unutulmuştur. Zaman içerisinde Müslümanların üzerine çöken olumsuz fikirler ve büyük endişeler, başta Bosna Hersek Riyaset İslam Cemaati olmak üzere Müslüman kurumlar ve güçlü Boşnak siyasi partisi olan Demokratik Hareket Partisi'nin güçlü siyasi konumu tarafından başarıyla çözüme kavuşturulmuştur. Böylece bu durum, Bosna-Hersek'teki Müslümanlara inşa ettikleri kurumlara güvenebilmeleri için göreceli bir güvenlik hissi getirmiştir.

2001 yılına kadar İslam bu bağlamda zaman zaman gündeme geliyordu ancak bundan sonraki süreçte şiddet içeren aşırılığın yorumlanmasında İslam ana kaynak haline gelmiştir. Bu durum, çoğu yargılanmayan veya işlenen suçlardan sorumlu tutulmayan Sırp

ve Hırvat aşırılık yanlılarının açıkça uyguladığı şiddet nedeniyle Boşnakları daha da hayal kırıklığına uğratmıştır. İronik olarak, bu suçlamalarla karşılaşacak ve onlara akademik ve dini olarak cevap verecek olan ilk yer İslam Cemaati olmalıydı (İslamska zajednica u BH, 2017).

Sonuç

20. yüzyılda Bosna-Hersek'te İslam düşüncesi, Müslüman nüfusun siyasi ve toplumsal ihtiyaçları doğrultusunda gelişmiştir. Yüzyılın ilk yarısı Müslümanların dini kurumun iktisadi temelini ve özerkliğini muhafaza etmek için mücadeleyle geçerken ikinci yarı ise İslam'ın ve Müslümanların devlet ve toplum içindeki konumu hakkında farklı teorik yaklaşımları doğuran kültürel ve siyasi yükselişe tanık olmuştur.

Boşnaklar (Müslümanlar) için 19.yüzyılın sonu, diğer ulusların da tecrübe ettiği gibi, sosyal süreçlerin yani dinin giderek etkisini artıran bir küreselleşmeye tabi olmasını ifade ediyordu. Böylece toplumun demokratikleşmesi beraberinde liberal düzenin temel fikri ve devlet içindeki özgürlüğün pratik göstergesi çoğulculuğu getirmiştir. Bosna-Hersek savaş ve geçiş dönemi süreçlerini yaşadığından dolayı bütün demokratik süreçleri bu mirasın yükünü taşıyordu. Ayrıca, küresel İslam'a dönüş eğilimi için birçok neden belirlenebilir ve bunların hepsi dünya çapındaki Müslümanların kalpleri ve zihinleri üzerinde kümülatif bir etkiye sahiptir.

Yaşanan bütün bu gelişmeler Bosna-Hersek'te canlı bir İslam ortamı oluşturmuştur. Zamanla yeni yaklaşımlar, İslami kimliğe,

Bosnalı Müslümanların (Boşnak adı altında değil, Müslümanlar olarak) eşit bir ulus statüsünü elde etmeyi başardıkları bir dönemde, önemli düşünürler ve reformcular öne çıkmıştır. Hüseyin Cozo, Ahmed İsmailoviç, Nerkez Smailagić ve Aliya Izzetbegoviç gibi şahsiyetler Bosna-Hersek'te çağdaş İslam düşüncesinin temellerini atmıştır.

değerlerine ve projelerine dayanan takipçiler bulmuştur. Tecrit bir seçenek değildi, ama ümmete ait olmaktan gurur duymak, bunu her vesileyle tezahür ettirmek için bir çağrıya sahipti. Bir yüzyıldan fazla zamandır ikinci sınıf vatandaş olarak yaşamış olmak, soykırım ve özellikle de Avrupa'nın savaş sırasında Boşnakları korumadaki başarısızlık durumları Boşnakların etik/ahlaki üstünlüğünün dayanağını oluşturmuştur. İslami uygulamanın karmaşıklığı kamuoyunda ve medyada tartışılırken, cuma namazı için serbest saatler, helal beslenme vb. gibi önemli konular sadece İslam Cemaati ile Devlet arasındaki anlaşmayla ilgili değil, aynı zamanda bütün toplumu etkileyen bir faktör olarak görülmüştür. Bu sebeple, hiç şüphe yok ki, Boşnaklar arasında İslami normların daha fazla benimsenmesi, birçok toplumsal ilişkiyi İslami değerlere daha da yakınlaştırmıştır.

Kaynakça

Đozo, H. (1998), *İslam u vremenu, Novi Pazar, Zaman*

Izetbegović, A. (2005). *Problemi islamskog preporoda – Islamska deklaracija*. Sarajevo: GIK OKO

Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini (2017) http://cdv.ba/wp-content/uploads/2017/08/Ideologija-tekfira-i-nasilni-ekstremizam_Analiza.pdf adresinden erişildi.

Mulaosmanovic, A.(2017), *Hayatta kalma imtihani*. Ankara: Hece.

Mulaosmanović A. (2019). Islam and Muslims in greater Serbian ideology. The origins of an antagonism and the misuse of the past. *Journal of Muslim Minority Affairs*, 39(3), 300-316

Öne Çıkan Faaliyetler

Balkan Çalışmaları Dergisi'nin (Journal of Balkan Studies) IV. Sayısı yayımlandı.

T: 31.07.2022 D: İngilizce-Boşnakça Ü: Kuzey Makedonya T: Dergi

Çevrim içi formatta yayınlanan Balkan Çalışmaları Dergisi'nin IV. sayısında 4 makale ve 4 kitap değerlendirmesi yer alıyor. Dergide "Power and History in the Serbs: Historiography after 1990", "İbtidaiye Mektebs in the Kaza of Gjilan According to the Ottoman Sources During 1900-1906", "The European Union's Political Membership Criteria and Their Effects on Divided Societies: The Case of Bosnia and Herzegovina", "War Memorials and their Impact on Reconciliation: The Case of Vukovar" başlıklı makaleler yer alıyor.

<https://www.balkanjournal.org/>

Akademia Shkupi
Üsküp Düşünce Okulu

Üsküp Düşünce Okulu Yaz programı gerçekleştirildi.

Where is Tunisia Headed After the Election Law Amendment?

T:1-12.08.2022 D:Türkçe Ü: Kuzey Makedonya T: Eğitim

Kuzey Makedonya'da faaliyet gösteren Fettah Efendi Eğitim ve Düşünce Derneği ve Abdullah Tivnikli İSAR Vakfı ile ortaklaşa düzenlenen Üsküp Düşünce Okulu eğitim programı on gün boyunca çevrim içi ortamda gerçekleştirildi. Program, Türkiye ve Balkan ülkelerinde eğitim gören lisans ve lisansüstü öğrencilerin İslami ilimlere ve Balkanlar konusundaki perspektiflerini genişletmeyi, bölgeyle olan ilişkilerini güçlendirmeyi ve öğrencileri alanında uzman isimlerle buluşturmayı hedefledi.

<https://www.fettahefendi.com/haberler/udo-yaz-2022-basvurulari-basladi>

"Bosna Ulusu: Geçmiş ve Gelecek" başlıklı analiz yazısı yayımlandı.

T: 11.06.2021 D: İngilizce Ü: Bosna Hersek T: Analiz

Balkan Çalışmaları Merkezi tarafından yayımlanan analizde 19.yüzyılın başlarında Bosna halkının bir "ulus" olma yolunda takip ettiği etno-dini ulusal ideolojinin önündeki engellerin tespitinden hareketle Bosna kimliği ve dini çeşitlilik geleneğine dair bir değerlendirilmede bulunuyor. Yazının sonuç kısmında Bosna'nın başarılı bir ulus devlet olma çabalarına dair çözüm önerileri getiriliyor.

<https://bsc.ius.edu.ba/content/bosnian-nation-past-and-prospect>

Çin'in Barışçıl Yükselişi mi, Kültürel Hegemonyası mı? "Orta Asya Örneği"

Hatice Demirci*

Giriş

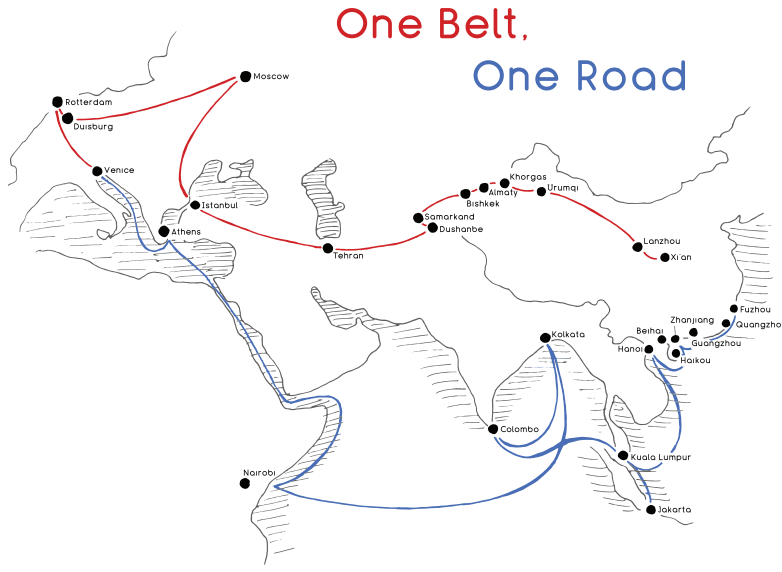
21. yüzyıl, Küresel Güney'in hızlı ekonomik büyümesine tanıklık etmiş ve uluslararası siyasetin eksen değiştirip değiştirmediği sorunsalını beraberinde getirmiştir. Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC), hızla gerçekleştirdiği ekonomik kalkınması ile küresel siyasetin eksenine yönelik bu tartışmanın merkezinde yer alan önemli bir aktör olarak karşımıza çıkmaktadır. 17.734 Milyar Dolar Gayri Safi Yurtiçi Hasılası (GSYİH) ile bugün dünya ekonomisinin en büyük ikinci ülkesi olan Çin Halk Cumhuriyeti ("The World's Largest Economies", 2021), tarihsel süreç içinde kimi zaman ekonomik ve siyasal gücünü maksimize etmiş kimi zaman ise gücünün zayıflaması ve kaybolması riskleri ile karşı karşıya kalmıştır. Köklü bir imparatorluk geleneğine sahip olan ÇHC'nin Doğu Asya'da önemli bir siyasi güç olması, ekonomik ve askeri başarısının yanı sıra temel moral değerlere sahip olması ile de ilişkilendirilmektedir. Bu bağlamda İmparatorluk döneminde ÇHC'nin bölgesel ve küresel düzlemde varlığının "göğün oğlu" sıfatıyla ve Konfüçyüsçü geleneğin devlette kazandırdığı üst anlatılarla şekillendiğini söylemek mümkündür (Ergenç, 2014). Kendisini hiyerarşide, yerkürede herhangi bir medeniyetin üstünde konumlandırın Çin,

Afyon Savaşı'ndaki mağlubiyeti ile öz-imagını kaybedene denk, evrenin kültür merkezinde bulunduğunu iddia etmiş ve Çin merkezli bu üst anlatı yoluyla hiyerarşide aşağıda kabul ettiği medeniyetleri domine ve asimile etme yetkisine sahip olduğu inancını taşımıştır (Spencer, 2013). Konjonktürel getiriler ve önemli tarihsel kırılmalar, Konfüçyüsçü anlatı ve Haraç Sistemi ile şekillenen bu "onurlu" medeniyetin, 19.yüzyıldan itibaren gerek sömürge devletleri ile girdiği sorunlu ilişkiler gerekse iç çatışmaların neticesinde yerini "aşağılanma yüzyılı" olarak isimlendirilen ve ontolojik güvenlikte "utanç" duygusu ile özdeşleştirilen döneme bırakmıştır (Demirci, 2022).

Bu çalışma, bugün dünya siyasetinde hızla yükselmekte olan ve önemli bir güç haline gelen ÇHC'nin Kuşak ve Yol Girişimi çerçevesinde uyguladığı ekonomi politikalarını ve özellikle Konfüçyüs Enstitüleri aracılığıyla sürdürdüğü kültürel diplomasi faaliyetlerini ele almaktadır. Çalışmada ilgili politikalar literatürde yer edinen borç tuzağı diplomasisi ve kültürel hegemonya kavramları ile analiz edilmektedir. Söz konusu ekonomi ve kültür politikalarının uygulanış biçimleri ve getirileri ise Orta Asya bölgesi ile sınırlandırılarak ele alınmaktadır.

* Milli Savunma Üniversitesi, Uluslararası İlişkiler Yüksek Lisans Öğrencisi

Şekil 1. Çin'in Kuşak Yol (One Belt One Road) Haritası

Ekonomik Yardımların Arka Planı: “Barışçıl Yükseliş” veya “Borç Tuzağı Diplomasisi”

“Aşağılanma yüzyılı” olarak literatürde yer edinen dönemde ÇHC, Başkan Mao Zedong’un ölüm yılı olan 1978 yılına dek dünya siyasetinde pasif bir konumda yer alarak izolasyon politikasını uzun yıllar boyunca sürdürmüştür. Soğuk Savaş’ın çözülmeye başladığı 1980’li yıllar itibariyle Deng Xiaoping’in de iktidara gelmesi ve serbest piyasa ekonomisini ülkenin ekonomi politikası olarak kabul etmesinin ardından Çin ekonomisi hızla büyümeye başlamış ve bir anlamda Çin’in bugünkü ekonomik başarısının temelleri atılmıştır (Aydın ve Vural, 2019). Zira 18. yüzyılda Çin, dünyadaki üretimin dörtte birini karşılamakta iken (Deniz, 2014) 21. yüzyılda Çin ekonomisi dünyadaki üretimin yalnızca %13,2’lik bir oranını karşılayabilecek bir se-

viyeye gerilemiştir (Maddison, 1988). 2000’li yıllar itibariyle ekonomik kalkınmasını gerçekleştirmeye yönelik politikalar üreten ÇHC, 2013 yılında Başkan Xi Jinping’in Kazakistan’da deklare ettiği “Kuşak ve Yol Girişimi” ile birlikte kalkınmasında önemli bir ivme yakalamıştır. Tarihi İpek Yolu’nu canlandırma niyetiyle ilan edilen girişim; inşa edilecek altyapı, finans ve ticaret bağlantıları aracılığıyla Çin, Avrasya ve Avrupa arasında kurulacak “İpek Yolu Ekonomik Kuşağını” gerçekleştirmeyi hedeflemiştir. Bu çerçevede Kuzey ve Güney güzergahları olmak üzere, Çin için iki önemli bağlantı noktası bulunmaktadır. Kuzey eksen, Kazakistan ve Rusya Federasyonu üzerinden Kuzey Avrupa’ya ulaşıyorken; Güney eksen, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan, İran ve Türkiye üzerinden Güney Avrupa’ya ulaşmaktadır (Leverett, 2016). 2013 senesinden bugüne, çeşitli kara ve deniz yollarının yanı sıra inşa edilen altı ekonomi koridoru ile Çin; dünyadaki 65 ülke ile ilişki kurmakla birlikte 4,4 milyar insanı birbirine

Bir grup araştırmacı, HC'nin büyük bir hızla yükseliyor oluşunu ekonomik boyutuyla ele alıp ekonomik nüfuzun "borç tuzağı diplomasisi" ile olan ilişkisi sorgularken bir başka grup ise özellikle Konfüçyüs Enstitüleri ile Çin dilinin ve kültürünün dünyaya tanıtılması girişiminin "kültürel hegemonya" ile olan ilişkisini irdelemiştir.

bağlamış, dünya nüfusunun %63'ten fazlası ve GSYİH'sının %30'u bu ekonomi ağına entegre edilmiştir (Sarker, Yin & Sarkar, 2018).

HC, 2000'li yıllarda uyguladığı ekonomi politikaları aracılığıyla ekonomik kalkınmasını önemli ölçüde gerçekleştirmiş ve küresel sistemin başat aktörü olan Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ile rekabet etmeye başlamıştır. HC'nin hızlı yükselişi, 2000'lerin ilk yıllarında devlet söylemlerinde sıklıkla "barışçıl yükselme" şeklinde yer edinse de bu söylem ilerleyen yıllarda "Çin yüzyılı", "Çin rüyası", "aşağılanma yüzyılından kurtuluş" gibi ifadelere evrilmeye başlamıştır. Eş zamanlı olarak literatürde ABD-Çin rekabetinin ekonomik boyutun ötesinde hegemonik bir rekabet olup olmadığı sorunsalı çerçevesinde tartışmalar gündeme gelmiştir (Allison, 2015). Bir grup araştırmacı, HC'nin büyük bir hızla yükseliyor oluşunu ekonomik boyutuyla ele alınıp ekonomik nüfuzun borç tuzağı diplomasisi ile olan ilişkisi sorgular-

ken (Aydın ve Vural, 2019) bir başka grup ise özellikle Konfüçyüs Enstitüleri ile Çin dilinin ve kültürünün dünyaya tanıtılması girişiminin kültürel hegemonya ile olan ilişkisini irdelemiştir (Duran ve Yılmaz, 2019).

Borç tuzağı diplomasisi, borca ilişkin taksitin veya faizin ödenememesi durumunda borçlanma sürecinin uzaması veya bitmemesi ve bu durum siyaseten araçsallaştırılması anlamına gelmektedir. Borç tuzağı diplomasisi literatürde, Çin emperyalizmi olarak tanımlanmış ve Çin'in özellikle Kuşak ve Yol Girişimi aracılığıyla gelişmekte olan ülkelere sağladığı alt yapı yatırımları aracılığıyla bölgesel ve küresel ölçekte nüfuz kurmak istediği ileri sürülmüştür (Aydın ve Vural, 2019). Orta Asya ülkeleri de Çin nezdinde gerek üretim için ihtiyaç duyduğu hammadde ve doğal kaynaklara erişim imkânı gerekse coğrafi olanaklar bakımından önem ihtiva etmektedir (Salman ve Özbay, 2019). Orta Asya ülkelerinin Çin ile geliştirdiği ekonomik ilişkiler ise şu şekildedir: Çin, Türkmenistan'a sağladığı 8 milyar dolarlık kredi ile 1.800 kilometrelik doğalgaz boru hattı inşa etmiş; Özbekistan'daki petrol ve doğalgaz arama işlerini Çin menşeli CNPC devlet şirketi sürdürmekte; Kazakistan'da inşa edilen boru hatları aracılığıyla petrol ve doğalgaz Çin'e taşınmaktadır. Söz konusu devletlerin Çin ile doğal kaynak ticaretine dayalı ekonomik ilişkilerinin yanı sıra pek çok altyapı ve üstyapı kalkınma yardım ve kredileri aldıkları bilinmektedir. Diğer Orta Asya ülkelerine oranla daha zayıf ekonomilere sahip olan Kırgızistan ve Tacikistan'da bu durum açık bir emsal niteliğindedir. Tacikistan'ın Çin'e 1,5 milyar dolar, Kırgızistan ise 1,8 milyar dolar borçlan-

diği bilinmekle birlikte bu rakamların hızla yükseldiği görülmektedir (Kerimoğlu, 2019).

Konfüçyüs Enstitüleri'nin Kültür Diplomasisindeki Önemi

Küresel hegemonya yarışında önemli bir yumuşak güç aracı olarak değerlendirilen devlet dışı kurumlar, Çin'de totaliter siyasal rejim nedeniyle devlet güdümünde faaliyet gösterme imkânı bulmaktadır. Bu bağlamda dünyanın çeşitli noktasında faaliyet gösteren Konfüçyüs Enstitüleri de Çin Eğitim Bakanlığı'na (MOE) bağlı Dil Eğitimi ve İşbirliği Merkezi (CLEC) çatısı ve denetimi altında bu faaliyetlerini sürdürmektedir (Center for Language Education and Cooperation). Bugün Konfüçyüs Enstitüleri'nin sayısının dünya genelinde yüz elliden fazla olduğu bilinmekle birlikte Çin; Tibet, Tayvan ve insan hakları ihlallerine yönelik olumsuz imajını ortadan kaldırmak adına bu enstitüleri bir kültürel diplomasi aracı olarak da kullanmaktadır (Önal, 2020). Öte yandan çağdaş Çin, tarihsel kökenlerinin bir devamı olarak kabul edilmiş, Çin öğretisinin bu tarihsel mirasın anlaşılması ile mümkün olacağına inanılmış ve dil öğreniminin bu aktarım için oldukça önemli vurgulanmıştır. Bu bağlamda Konfüçyüs Enstitüleri'nin önemi Çin dilini ve kültürünü dünyaya tanıtarak geleneksel Çin anlatısının anlaşılması için de elzem kabul edilmiştir. Nitekim bugün Kuşak ve Yol Girişimi ile dünyada oluşturulan ekonomik ağ, Çin diline olan ilgiyi arttırmış; Konfüçyüs Enstitüleri ile bu ihtiyaç giderilme-ye çalışılmış ve bugün otuz milyon insan bu sayede Çince öğrenmiştir (Önal, 2020).

Bugün Konfüçyüs Enstitüleri'nin sayısının dünya genelinde yüz elliden fazla olduğu bilinmekle birlikte Çin; Tibet, Tayvan ve insan hakları ihlallerine yönelik olumsuz imajını ortadan kaldırmak adına bu enstitüleri bir kültürel diplomasi aracı olarak da kullanmaktadır.

Çoğunluğu Müslüman, Türk ve Sünni olan Orta Asya ülkelerinde de Çin'in kültürel diplomasi faaliyetlerinin ilk olarak 2004 yılında Taşkent'te kurulan bir enstitü ile başlatılmış olsa da özellikle 2010'lu yıllardan itibaren arttığı görülmektedir. Bugün rakamlara bakıldığında Kazakistan'da beş, Kırgızistan'da dört, Tacikistan'da iki ve Özbekistan'da iki enstitünün faaliyet göstermektedir. (Dig Mandarin). Dünyanın pek çok bölgesinde olduğu gibi Orta Asya'da da Konfüçyüs Enstitüleri'nin temel motivasyonu kurulan enstitüler aracılığıyla Çin dilini öğretmektir. Öte yandan bu bölgede kurulan enstitülerin Doğu Türkistan'da dil eğitiminin hızlandırılması faaliyetlerinde de bulunduğu ileri sürülmektedir. Çin Orta Asya'daki kültürel diplomasi faaliyetleri Konfüçyüs Enstitüleri ile sınırlı kalmamış; çeşitli meslek edinme okulları ve kursları ile öğrenci değişim programları da bu faaliyetlerin geliştirilmesinde önemli araçlar olarak kullanılmıştır. Bu bağlamda yaklaşık 3.000 Çinli öğrenci Orta Asya'da eğitim alırken; 30.000'i aşkın sayıdaki öğrenci Orta Asya'dan Çin'e eğitim almak için gitmiştir. Çin'de eğitim alan öğrencilerin ülkelerine döndükten sonra Çin

Çoğunluğu Müslüman, Türk ve Sünni olan Orta Asya ülkelerinde de Çin'in kültürel diplomasi faaliyetlerinin ilk olarak 2004 yılında Taşkent'te kurulan bir enstitü ile başlatılmış olsa da özellikle 2010'lu yıllardan itibaren arttığı görülmektedir. Bugün rakamlara bakıldığında Kazakistan'da beş, Kırgızistan'da dört, Tacikistan'da iki ve Özbekistan'da iki enstitünün faaliyet göstermektedir.

dilini iyi seviyede öğrendikleri ve genellikle Çin menşeli şirketlerde veya bunlara bağlı kurumlarda istihdam edildikleri görülmektedir (Kerimoğlu, 2019).

Sonuç

Küresel güç rekabetinin yükselen aktörü Çin, ekonomik ve kültürel nüfuzunu arttırmak için çeşitli araçlar kullanmaktadır. Literatürde olumlu ve olumsuz bütün etkileri ile ele alınan bu faaliyetler, kimi zaman gelişmekte olan ülkeler için maddi kaynağa ulaşma imkânı sunarken kimi zaman borcun sürekliliği ve anlaşmaların ağırlığı neticesinde ilgili ülkeler için olumsuz sonuçlar doğurabilmektedir. Borç tuzağı diplomasisi olarak literatürde yer edinmiş bu faaliyetlerin dünyanın pek çok bölgesinde olduğu gibi Orta Asya'da da oldukça yaygın olduğu görülmektedir. Öte

yandan Çin'in bölgeye doğal kaynak bakımından görece bağımlılığının, Çin'in bölge üzerinde mutlak tahakküm kurma kapasitesini sınırlandırmaktadır.

Küresel güç rekabeti temelde ekonomik ve askeri kapasite bağlamında ele alınsa da kültürel diplomasinin ve kültürel hegemonyanın bu rekabetteki önemi yadsınamaz bir gerçekliktir. Bununla birlikte köklü bir tarihsel mirasa sahip medeniyetlerin, toplumsal hafızayı iç ve dış politika rutinlerinde pratiğe döktüğü görülmektedir. Bütün bu süreçlerde geçmiş anlatılar ve travmalar belirleyici olmakla birlikte "Çin yüzyılı" olarak tanımlanan 21.yüzyılda, Konfüçyüs Enstitüleri kültürel diplomasi faaliyetleri aracılığıyla Çin dilini ve kültürünü dünyanın çeşitli bölgelerine ihraç etme arzusunun önemli bir aracı olmuştur. Bu bağlamda hem yakın coğrafi konumda yer alması hem de hammadde ve doğal kaynak bakımından cazibe merkezi haline gelen Orta Asya'da gerek ekonomik gerekse kültürel faaliyetlerin ivme kazandığı görülmektedir.

Kaynakça

About Us. Center for Language Education and Cooperation. 8 Eylül tarihinde <http://www.chinese.cn/page/#/pcpage/publicinfodetail?id=164> adresinden erişilmiştir.

Allison G. (2015). The Thucydides trap: Are the U.S. and China headed for ar? The Atlantic. 7 Eylül 2022 tarihinde <https://www.hks.harvard.edu/publications/thucydides-trap-are-us-and-china-headed-war> adresinden erişilmiştir.

- Confucius Institutes Around the World(2021, 22 Şubat). 9 Eylül 2022 tarihinde <https://www.digmandarin.com/confucius-institutes-around-the-world.html> adresinden erişildi.
- Demirci H. (2022) *Ontolojik güvenlik yaklaşımı kapsamında ABD dış politikasında Hint-Pasifik stratejisi*.Yüksek Lisans Tezi. Milli Savunma Üniversitesi, Atatürk Stratejik Araştırmalar Enstitüsü.
- Duran, H.& Yılmaz, K. K. (2020). Çin'in küresel hegemonya yarışında konfüçyüs enstitüsü ve küresel şirketlerin önemi. *Strategic Public Management Journal*. 6(11), 77-90.
- Ergenç, C. (2014). Çin'in yükselişi.Ş. Kardeş & A. Balcı (Ed.) *Uluslararası İlişkilere Giriş: Tarih, Teori, Kavram ve Konular* içinde (437-446. ss) İstanbul: Küre Yayınları.
- Kerimoğlu Y. (2019). *Çin'in Orta Asya politikaları*. İNSAMER. 8 Eylül 2022 tarihinde https://insamer.com/tr/cinin-orta-asya-politikalari_1942.html adresinden erişildi.
- Leverett, F.& Bingbing, W. (2016). The new silk road and China's evolving grand strategy. *The China Journal*. (77), 110-132.
- Maddison, A. (1988). *Chinese economic performance in the long run*. Paris: Development Center Studies.
- Önal B. (2020) Çin'in kültürel diplomasisi: Konfüçyüs Enstitülerinin rolü ve eleştiriler. *International Journal of Politics and Security (IJPS)*. 2(4), 217-245.
- Sarker, M.N.I., Hossin, M.A., Yin, X.H. & Sarkar, M.K.(2018). One belt one road initiative of China: Implication for future of global development. *Modern Economy*. (9), 623-638.
- Spencer, J. (2013). *The search for modern China*. New York: W.W. Norton&Company.
- The World's Largest Economies. WorldData info. 5 Eylül 2022 tarihinde <https://www.worlddata.info/largesteconomies.php#:~:text=With%20a%20GDP%20of%203.0,of%20still%2017%2C734.1%20tn%20USD> adresinden erişildi.
- Vural, C.& Aydın, H. (2019). Dolar diplomasisi ve borç tuzağı diplomasisi: ABD ve Çin örneklerinin karşılaştırılması. *International Journal of Political Studies*. 5(3), 175-194.

Öne Çıkan Faaliyetler

“Çin, Endonezyalı Müslüman öğrencilerin görüşlerini şekillendirmek için bursları nasıl kullanıyor?” başlıklı analiz yayımlandı.

How China is using scholarships to shape Indonesian Muslim students' views

T: 17.03.2022

D: İngilizce

Ü: Endonezya

T: Analiz

The Conversation tarafından yayımlanan analizde Çin'in bir yumuşak güç uygulamalarıyla Endonezya'daki nüfuzunu genişlettiği kaydediliyor. Yazıya göre Çin, “Santri” olarak bilinen bir programla Endonezyalı öğrencilere burs vermektedir. Bunun karşılığında Çin öğrencilerden Çin'de “dinî özgürlüğün” sağlandığını fikrini desteklemek gibi konularda medyada yazılar yazmasını istiyor.

<https://theconversation.com/how-china-is-using-scholarships-to-shape-indonesian-muslim-students-views-176383>

CENTER FOR LANGUAGE
EDUCATION AND COOPERATION
中外语言交流合作中心

Almatı'daki Çin Başkonsolosluğu tarafından “Uluslararası Çin Dili Günü” ve “Başkonsolosluk Bölgesindeki Çince Öğretim Kurumları” semineri gerçekleştirildi.

Chinese Consulate General in Almaty Held “International Chinese Language Day” and Seminar on Chinese Language Teaching Institutions within the Consulate General Area.

T: 20.04.2022

D: İngilizce

Ü: Kazakistan

T: Seminer

Çin Başkonsolosluğu tarafından Kazakistan'ın başkenti Almatı'da gerçekleştirilen “Uluslararası Çin Dili Günü” kutlama etkinliğine, 18 Çince öğretim kurumu temsilcisi ve altı yüze yakın öğrenci katıldı. Kurumların Çin dili ve kültürünü öğretmedeki başarısı konuşulurken Kazakistan- Çin ilişkilerinin çeşitli alanlara dayanan ve giderek artan iş birliğine vurgu yapılıyor. İş birliklerinin ve kültürel alışverişinin önemi ve sürdürülmesine dair beklentiler seminer konuşmalarının ana gündemini oluşturuyor.

<http://www.chinese.cn/page/#/pcpage/article?id=1046&page=3>

Gıda Güvenliğinde Küresel Normların İkilemi: Bir Örnek Olarak Filistin

Ceyda Bostancı*

Gıda güvenliği pek çok meseleyi kapsayan karmaşık ilişkiler ağına sahip bir kavramdır. Küreselleşme, enerji piyasaları, çevresel problemler başta olmak üzere birçok faktör gıda güvenliğini etkileyebilmektedir (Lang vd., 2009). COVID-19 salgınıyla birlikte birçok ülkede yoksulluk ve işsizliğin artmasıyla, toplumlar temel ihtiyaçlarını karşılamakta güçlükler yaşamıştır. Bununla birlikte 2021 yılından beri enerji fiyatlarının artışı ve 2022 yılında Rusya- Ukrayna kriziyle tahıl sevkiyatının gerçekleşmemesi gıda fiyatlarının artışına neden olmuştur. Bu bağlamda en çok zarar görenler savaş bölgelerinde yaşayan toplumlar olmakla birlikte kalkınma ve enerji problemleri yaşayan ülkeler de bu durumdan etkilenmiştir. Ayrıca Avrupa'nın da enerji ve gıda güvenliği alanında sorunlar yaşadığı vurgulanmalıdır. Bu durum göstermektedir ki gıda ve enerji güvenliği küresel yansımaları ve etkilere sahip bir problemdir. Bu analizde ilk olarak gıda güvenliği ve güvensizliği tanımlarının gelişiminden bahsedilmiş ve gıda krizlerinin uluslararası çözümünde yaşanan etik ikilemler ve küresel ve ulusal politikalar değerlendirilmiştir. Bu kavramsal çerçevenin sunduğu zeminden hareketle Filistin'in yaşadığı gıda krizine yer verilmiştir. Böylece bu analizle gıda güvenliği anlayışın-

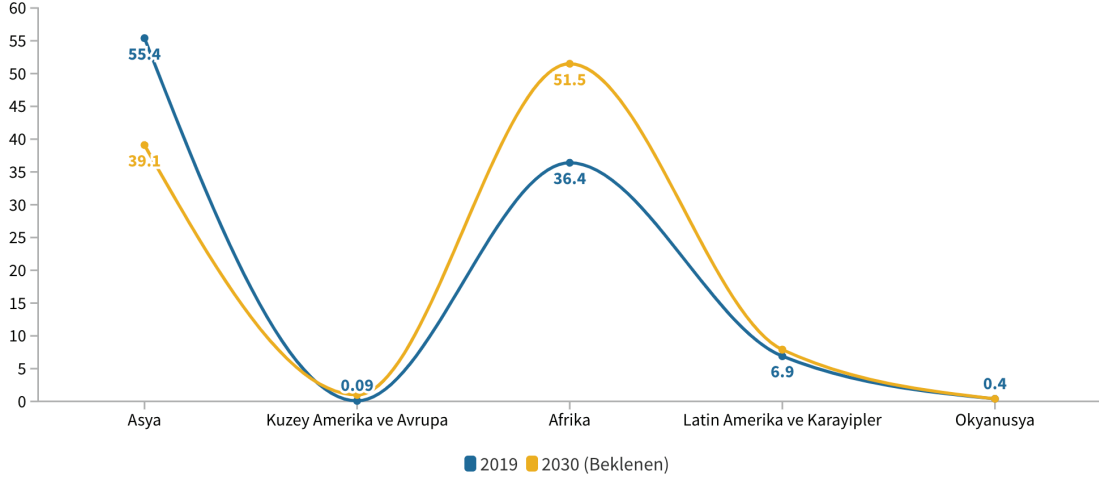
da oluşturulan küresel normların pratiklerindeki ikilemlere ışık tutmak amaçlanmıştır.

Gıda Güvenliği Nedir?

Gıda güvenliğinin hangi kriterlere göre değerlendirilmesi gerektiği sorusuna karşı birçok gıda güvenliği tanımı ortaya konmuştur. 1974'te Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) gıda güvenliğini "gıda tüketiminin istikrarlı genişlemesini sürdürmek ve üretim ve fiyatlardaki dalgalanmaları telafi etmek için her zaman temel gıda malzemelerinin dünyaya arzına yeterli ve ulaşılabilir kılmak" olarak tanıtmıştır (United Nations, 1975, s. 14). 1983'te ise bu tanıma kurum eklemelerde bulunmuş ve gıdaya ekonomik ve fiziki erişimi olan tüm insanlara her zaman gıdanın güvenliğinin sağlanması gerektiğini varsaymıştır (Clay, 2002, s. 27). 1996 yılında düzenlenen Dünya Gıda Zirvesi'nde gıda güvenliği tüm insanların her zaman "sağlıklı ve aktif bir yaşam için besleyici ve güvenli gıdaya" erişimi olarak tanımlanmıştır (FAO,1996, madde 1). Böylece sadece gıdaya erişim değil, aynı zamanda erişilen gıdanın niteliğinin de önemine dikkat çekilmiştir. 2002 yılında ekonomik ve fiziki erişim kavramının yanına "toplumsal erişim" kavramı da eklenmiş (Simon, 2012, s. 4) bu tanımlamayla toplumsal koşullar da dik-

* İstanbul Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Doktora Öğrencisi

Şekil 1. 2019'da ve 2030'da (beklenen) dünya genelinde yetersiz beslenen toplam nüfus oranı (%)

Kaynak: The State of Food Security and Nutrition in the World, FAO, 2020

kate alınmıştır. Böylece herhangi bir kişinin gıdaya erişiminde herhangi bir ayrımcılığın etkili olmaması vurgulanmıştır (2012, s. 6).

Gıda güvenliğinin başlıca dört temel normu bulunmaktadır. Bunlar "ulaşılabilirlik", "erişim", "faydalanma" ve "istikrar"dır. Ulaşılabilirlik, yeterlilik kavramı ile karşılanmakta ve gıdanın yeterli miktarda üretilmesi ve arzını işaret etmektedir. İlk zamanlar gıda üretiminin artmasıyla gıda güvenliği problemlerinin çözüleceği düşünülmüştür (Simon, 2012, s. 5). Erişim normu ilk olarak 1980'li yıllarda Amartya Sen tarafından sunulmuş "düzenli ve yeterli gıda miktarına sahip olmak" olarak tanımlanmıştır (s. 6). Faydalanma normu ise güvenli ve besleyici nitelikleri vurgulamakta, istikrar normu ise olası gıda krizlerinin kalıcı ya da geçiciliğini anlatmayı hedeflemektedir (Sen, 1980, s. 8). Böylece gıda güvenliğinde üst norm her bireyin/insanın krizlere rağmen yeterli miktarda gıdaya erişiminin yükümlülüğü olarak tanımlanabilir.

Gıda güvensizliği, gıda güvenliğinin bu dört normdan herhangi birinin eksikliğinde ortaya çıkabilecek bir durumdur. Gıda güvensizliğinin oluşmasında küresel ve yerel meseleler etkili olmaktadır. 2021 yılından beri artan gıda fiyatlarıyla dünya genelinde gıda güvensizliği sorunu yaşanmaktadır. Gıda güvensizliğinin tarihsel bağlamda yeni bir olgu ya da belirli bir yere özgü olmadığını söylemek gerekmektedir.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) 2020'deki raporu COVID-19 etkisini dahil etmeden dünya genelinde yetersiz beslenen nüfus miktarını, oranlarını ve 2030'daki beklentilerini paylaşmıştır. Bu rapora göre 2019'da Asya bölgesi yetersiz beslenme açısından en yüksek orana sahip iken, 2030'da azalma görülmekte ve Afrika'da ise 2030 yılında gıda güvensizliğinde ciddi bir yükselişin yaşanacağı beklenmektedir. Latin Amerika ve Karayipler'de %1'lik oranda bir yükseliş yaşanacağı ve Kuzey Amerika, Avrupa ve Ok-

yanusya'da ise çok az bir değişim yaşanacağı ön görülmektedir. Son dönemde yaşanan enerji fiyatlarının artışı, salgın, Rusya-Ukrayna savaşı Orta Doğu, Avrupa ve Güneydoğu Asya'da gıda erişimini etkilemiştir. Diğer taraftan Orta Doğu, Kuzey Afrika ve Güneydoğu Asya'yı çevresel koşullar ve yaşanan bölgesel çatışmalar da etkilemektedir.

Bu verilerin ciddiyeti ve son zamanlarda yaşanan gıda kriziyle bazı ülkeler gıda ihracatına yönelik yasaklar getirmeye başlamış, gıda güvensizliğine karşı ulusal gıda güvenliği politikaları benimsemiştir. Gıda milliyetçiliği olarak ifade edilen bu politika belirli gıda arzının kısıtlanmasını ifade eder. Hammond (2022), bu uygulamanın yeni olmadığını 2008 finansal krizinden itibaren dört yıl boyunca 36 ülkenin buğday ve pirince ihraç yasağı koyduğunu belirtmektedir. Böylece bazı ülkelerin daha fazla yoksullaştığını ve yaşanan gıda güvensizliğinden dolayı eğitime ara verdiğini dile getirmektedir. Rusya-Ukrayna Savaşı'yla Hindistan, Rusya, Ukrayna, Mısır, Kazakistan Kosova ve Sırbistan buğday ihracatına yasak getirirken Arjantin, Mısır, Endonezya, İran, Kazakistan, Tunus ve Kuveyt bazı ürünlere kısıtlama getirmiştir (Bloomberg, 2022). Diğer taraftan ise hem enflasyonist baskılardan dolayı hem de küresel gelişmelerin etkisiyle Türkiye'de bazı ürünlere kısıtlama getirilmiş ve yaşanan gıda kriziyle bir çözüm arayışına girilmiştir. Sürecin iş birliği ve diyalog yoluyla çözülmesi için tedarik zincirinin yeniden düzene girmesini sağlamak için BM ve Türkiye öncülüğünde "Tahıl Koridoru" girişimi başlatılmıştır. Bu girişimle küresel tedarik zincirinin akışı devam ettirilecek, Rusya ve Ukrayna yaşadıkları savaşta rağmen, küresel ticarete devam edebi-

Çatışma ve gıda güvenliği bağlamında Filistin uzun süredir gıda güvensizliğini tecrübe etmektedir. Çatışma, ekonomik ve sosyal birçok unsura etki etmektedir. Uzun süredir işgal altında olan Filistin'in tarım, toprak ve su kaynaklarına İsrail güçleri tarafından erişimi kısıtlanmaktadır.

lecektir. Bununla birlikte çatışma bölgelerine gıdaya erişim imkânı artacaktır.

Müslüman Topluların Yaşadığı Gıda Güvensizliği: Bir Örnek Olarak Filistin

Rusya-Ukrayna savaşıyla gıda krizi küresel bir çerçeve kazanmıştır. Küresel gıda krizleri daha fazla tartışma konumuz haline gelmektedir. Ancak verilerin de gösterdiği gibi Asya ve Afrika'da gıdaya erişememe oranı yüksektir. Bu bağlamda bölgesel ve yerel bağlamda gıda güvenliği problemlerinin ele alınması ve daha fazla tartışılması gerekmektedir. Orta Doğu ve Asya'daki siyasi istikrarsızlık ve çevresel felaketlerden dolayı halk temel besinlere ulaşmakta zorlanmaktadır. Örneğin Suriye ve Yemen'de yaşanan savaştan dolayı halkın gıdaya erişim oranı azalmıştır.

Çatışma ve gıda güvenliği bağlamında Filistin uzun süredir gıda güvensizliğini tecrübe etmektedir. Çatışma, ekonomik ve sosyal birçok unsura etki etmektedir. Uzun süredir işgal altında olan Filistin'in tarım, toprak ve

Filistin ve Yemen gibi çatışma bölgelerinde gıda politikalarının yürütülmesi ve düzenlenmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda Körfez İşbirliği Konseyi ve İslam İşbirliği Teşkilatı gıda yönetişiminin oluşturulmasına ve diyalog kurulmasına öncülük edebilecek potansiyel kurumlar olarak kendini göstermektedir.

su kaynaklarına İsrail güçleri tarafından erişimi kısıtlanmaktadır (Lin , Kafri , Hammoudeh , Mitwalli , Jamaluddine , Ghattas vd., 2022, s. 5). Ayrıca işgal, askeri eylemler ve kısıtlamalar Filistin'i İsrail piyasasına bağımlı hale getirmiş ve Filistinlilerin alım gücü düşmüştür (s.6). UNRWA ve FAO'nun 2013'teki verilerine göre Gazze'deki gıda güvensizliği %57 oranında iken, Batı Şeria'da %19'dadır (UNRWA,2014). Bu gıda güvensizliğinin oluşmasında İsrail baskısı, dış yardımların kesilmesi, Gazze'nin tünel ticaretinin¹ kısıtlandırılması ve işsizlik etkili olmaktadır (UNRWA, 2014).

Çatışmanın uzun süreli olması hem çatışma bölgesindeki hem de bölgedeki diğer ülkeleri etkilemektedir. İsrail'in baskısı ve küresel meseleler Filistinlilerin gıdaya erişimini zorlaştırmaktadır. Diğer taraftan uluslararası organizasyonlar problemin çözülememesi ve fonların kısıtlanmasıyla çatışma bölgelerinden çekilmeyi tercih edebilmektedir. 1949'da Filistinlilere yardım amacıyla ku-

ruhan BM merkezli UNRWA çatışmanın çözülememesinden dolayı 2023 yılına kadar görev süresini uzatmıştır. Filistin toplumunun temel ihtiyaçlar açısından bağımlı hale gelmesi ve ekonomik ve sosyal açıdan zayıflatılması uluslararası toplumun göz ardı etmemesi gereken bir sorundur. Bu bağlamda çatışma bölgelerinde gıda yönetişiminin nasıl olacağı ve çatışmadan kaçan mültecilerin gıdaya erişimi yeniden etik bir düzlemde tartışılmalıdır.

Gıda güvenliği politikalarının oluşturulması yönetim kavramından ayrı düşünülemez. Bunun nedenleri arasında ise gıdanın küresel bir tedarik zincirine sahip olması, çeşitli küresel meselelerden etkilenmesi, kalkınma politikaları ve çatışmalar sayılabilir. Özellikle savaş bölgelerindeki insanlar temel ihtiyaçların erişimi için iş birliğine ve normlara ihtiyaç duymaktadır. Filistin, Yemen'de yer alan BM ve Körfez İş Birliği Teşkilatı olmak üzere sivil toplumu kuruluşları, toplumsal hareketler gıda güvenliği politikalarını şekillendirmektedir.

Bu bağlamda Tahıl Koridoru küresel tedarik zincirini destekleyen anlaşmalar çatışma bölgesindeki gıda güvensizliğinin azaltılmasında katkı sağlamaktadır. Özellikle küresel krizler çatışma bölgesinde yaşayan toplumların dayanıklılığını kaybetmesine yol açmaktadır. Bu sebeple çatışma bölgelerinde uluslararası hukuk çerçevesinde toplumların temel ihtiyaçlarına erişmesi sağlanmalıdır. Yemen'deki iç çatışma ya da Filistin'in uzun süredir yaşamış olduğu işgal, ekonomik ve sosyal açıdan sadece bir devlet bütünlüğüne tehdit değil, aynı zamanda insan hakkı ihlali

1 Gazze Şeridi Tünelleri İsrail'in ambargosuna karşılık Mısır'la ticareti sağlamak için inşa edilmiştir.

olarak değerlendirilmelidir. Dolayısıyla gıda güvenliğinin üst normu olarak nitelendirdiğimiz herhangi bir ayrımcılık olmaksızın bireyin/insanın yeterli miktarda gıdaya erişimi çatışma bölgelerinde yaşayan toplumlara da uygulanmalıdır.

Sonuç

Gıda güvenliği kavramının toplumların yaşadığı gıda güvensizliklerinden hareketle kavramsal ve bağlamsal çerçevesi değişmektedir. Asya ve Afrika bölgesindeki ülkeler gıda krizinden en çok etkilenen ülkeler olarak karşımıza çıkmaktadır. Gıda krizleri küresel, bölgesel ve ulusal parametrelerle şekillenebilmektedir. Bu noktada gıda krizini etkileyen ekonomik ve çevresel faktörler olduğu gibi yaşanan uluslararası çatışmalar gıdaya erişimi zorlaştırmaktadır.

Devletler yaşanan ciddi krizlerin ardından gıda milliyetçiliği politikasını benimsedikleri gibi iş birliği ve diyalog yöntemiyle gıda krizlerini hafifletebilmektedir. Nitekim gıda milliyetçiliği güvenliği politikasının sürdürülmeye devam edilse de etkin ve verimli bir politika olmadığı söylenebilir. Gıda milliyetçiliği bu problemlerin çözümüne yönelik olmaktan ziyade devletlerin korumacılık anlayışını güçlendirmektedir ve süreç içerisinde bu politikalar gıda güvenliği yönetişimine fayda sağlayamamaktadır.

Uluslararası çatışmaların küresel etkilere sahip olmasından dolayı devletlerin ve devlet dışı aktörlerin gıda güvenliği politikaları bu problemin inşasında yol gösterici olacaktır. Örneğin Rusya- Ukrayna krizi gıda güvenliğinde küresel bir etki yaratmış olsa da iş birliği ve diyalog yöntemiyle gıda tedarik zinciri

devam ettirilebilmiştir. Bu sebeple çatışma bölgelerinde gıda güvenliğine yönelik politik ve ekonomik mekanizmalar oluşturulmalı ve bu mesele uluslararası hukuk bağlamında irdelenmelidir. Filistin ve Yemen gibi çatışma bölgelerinde gıda politikalarının yürütülmesi ve düzenlenmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda Körfez İşbirliği Konseyi ve İslam İşbirliği Teşkilatı gıda yönetişiminin oluşturulmasına ve diyalog kurulmasına öncülük edebilecek potansiyel kurumlar olarak kendini göstermektedir.

Kaynakça

- Bloomberg (2022, 18 Mayıs). "Savaş, birçok ülkede ihracat yasaklarını tetikledi" <https://www.bloomberght.com/savas-bircok-ulkede-ihracat-yasaklarini-tetikledi-2306679> adresinden erişildi.
- Clay, E. (2002). *Food security: Concept and measurment*. FAO Expert Consultation on Trade and Food Security: Conceptualizing the Linkages
- Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) (1996), *World food summit: Rome declaration on world food security and world food summit plan of action*, Rome, 1996. 25 Ağustos 2022 <https://www.fao.org/3/w3613e/w3613e00.htm> adresinden erişildi.
- Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) (2020). *The state of food security and nutrition in the world 2020*. <https://www.fao.org/3/ca9692en/ca9692en.pdf> adresinden erişildi.
- Hammond, J. (2022). Food export bans will make the food crisis. 25 Ağustos 2022 tar-

- ihinde <https://www.policycenter.ma/index.php/publications/food-export-bans-will-make-food-crisis-worse> adresinden erişildi.
- Lang, T., Barling, D., & Caraher, M. (2009). *Food policy: Integrating health, environment & society*. Oxford: Oxford University Press.
- Lin T, Kafri R, Hammoudeh W, Mitwalli S, Jamaluddine Z, Ghattas H. Pathways to food insecurity in the context of conflict: the case of the occupied Palestinian territory. *Confl Health*. 16, 38 (2022). DOI: 10.1186/s13031-022-00470-0
- Simon, G. A. (2012). *Food security*. University of Roma Tre: Rome, Italy.
- United Nations. 1975. *Report of the World Food Conference, Rome 5-16 November 1974*. New York.
- The United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees (UNRWA). (2014). *Food insecurity in Palestine remains high*, <https://www.unrwa.org/newsroom/press-releases/food-insecurity-palestine-remains-high> adresinden erişilmiştir.

Öne Çıkan Faaliyetler

RESEARCH

Open Access

Pathways to food insecurity in the context of conflict: the case of the occupied Palestinian territory

Tracy Kuo Lin^{1,2}, Rawan Kafri¹, Wessam Hammoudeh^{2,3}, Suzan Mitwally^{1,3}, Zeina Jamaluddin⁴, Hala Ghattas⁴, Rita Giacaman⁴ and Tiziana Leone^{2,3}

Abstract: Conflict reduces availability of production input and income. Increases the number of days households had to rely on less preferred foods, and limits the variety of foods eaten and the portion size of meals consumed. While existing studies examine the impact of conflict on different food security measures (e.g., Food Consumption Score, Food Insecurity Experience Scale), the relationship between these measures as well as their relationship with political, economic, and agricultural factors remain under explored. Food insecurity may not only be an externality of conflict but also food deprivation may be utilized as a weapon to discourage residency in contested territories or to incite rebellions.

Methodology: This paper examines the association between political factors (e.g., violence, policies that require permit for passage in one's own hometown), economic factors (e.g., loss of assets, unemployment), agricultural factors (e.g., shortage of water, poor weather conditions), and food insecurity experience and dietary diversity in a conflict setting—that of the occupied Palestinian territory (oPt). The study employs generalized structural equation models to analyze the Survey on Socio-Economic Conditions for Palestinian Households, 2014 dataset compiled by the Palestinian Central Bureau of Statistics—which contains a representative sample of the population in the oPt at governorate and locality levels.

Results: We find that in the West Bank, residence in Area C—administered by Israel in both civil and security issues and contains illegal Israeli settlements and outposts—is associated with a higher level of agricultural hardship ($p < 0.01$) but lower economic hardship ($p < 0.01$) and a higher dietary diversity ($p < 0.001$), as compared to those living outside of Area C. In the Gaza Strip, living within one kilometer to a buffer zone is associated with lower dietary diversity ($p < 0.01$), higher level of political hardship ($p < 0.01$), and higher level food insecurity experience ($p < 0.01$) compared to not living in close proximity to a buffer zone. Concurrently, in the Gaza Strip, food insecurity experience is associated with approximately a one-point reduction in dietary diversity as measured by the food consumption score ($p < 0.01$).

Conclusions: The results suggest that broader socio-political conditions in the oPt impact different aspects of food security through augmenting the economic and agricultural hardships that are experienced by the residents. As such,

“Çatışma bağlamında gıda güvensizliğine giden yollar: İşgal altındaki Filistin toprakları” başlıklı makale yayımlandı.

Pathways to food insecurity in the context of conflict: the case of the occupied Palestinian territory

T: 06.07.2022

D: İngilizce

Ü: Filistin

T: Makale

“Conflict and Health” başlıklı dergide yayımlanan makalede, Filistin toplumunun gıda yoksunluğu ekonomik, sosyal ve siyasi veriler ışığında çatışma ve gıda güvenliği ilişkisi inceleniyor.

<http://icph.birzeit.edu/research/publications/pathways-food-insecurity-context-conflict-case-occupied-palestinian-territory>

“Gıda İhracatı Yasakları Gıda Krizini Daha Kötü Hale Getirecek” başlıklı görüş yazısı

Food Export Bans Will Make the Food Crisis Worse

T: 18.07.2022

D: İngilizce

Ü: Fas

T: Görüş Yazısı

Yeni Güney Politika Merkezi tarafından yayımlanan görüş yazısında Rusya-Ukrayna savaşı ve COVID-19 ile bozulan küresel gıda tedarik zincirinin ekonomik etkilerini ve gıda ihracatı yasakları ele alınıyor.

<https://www.policycenter.ma/index.php/publications/food-export-bans-will-make-food-crisis-worse>

Policy Brief

Implications of Food Systems for Food Security: The case of the Republic of Mozambique

By Isabelle Tsakok

PB - 43/22

Mozambique is resource-rich and strategically located on the east coast of Africa between Tanzania and South Africa. Its mineral wealth includes coal, iron ore, bauxite, copper, gold, rubies, and natural gas. Valuable marine stocks include crustaceans, demersal and pelagic fish which populate its long coastline. Its agriculture is endowed with plentiful land, water, and a generally favorable climate for agricultural (crops and livestock) production. This Policy Brief focuses on how policy and institutional neglect of a country's food systems ensure millions suffer chronic malnutrition and poor health status, right from conception to infancy. The Frelimo government has not prioritized using Mozambique's mineral wealth to invest in agriculture, the primary sector the majority depends

“Gıda Sistemlerinin Gıda Güvenliğine Etkileri: Mozambik Cumhuriyeti Örneği” başlıklı politika özeti yayımlandı.

Implications of Food Systems for Food Security: The case of the Republic of Mozambique

T: 18.07.2022

D: İngilizce

Ü: Fas

T: Politika Özeti

Yeni Güney Politika Merkezi tarafından yayımlanan politika notunda Mozambik'in sahip olduğu doğal kaynaklar bakımından zengin bir ülke olmasına rağmen uyguladığı yanlış siyasi politikalarının gıda güvenliğine tehdit oluşturduğunu iddia ediliyor.

<https://www.policycenter.ma/index.php/publications/implications-food-systems-food-security-case-republic-mozambique>

Öne Çıkan Faaliyetler

“LDII, Gıda Güvenliğini Güçlendirmek için Temel Gıdaların Çeşitlendirilmesini Teşvik Ediyor” başlıklı haber yazısı yayımlandı.

LDII Dorong Diversifikasi Makanan Pokok untuk Perkuat Ketahanan Pangan

T:28.07.2022

D: İngilizce

Ü: Endonezya

T: Haber Yazısı

LDII Genel Başkanı yaşanan gıda krizlerinden dolayı toplumun geleneksel olarak çok tükettiği buğday,erişte ve pirincin fiyat pahalılığına hazır olması gerektiği ve gıda çeşitliliğine yönelmesi gerektiğini vurguladı.

[-https://ldii.or.id/ldii-dorong-diversifikasi-makanan-pokok-untuk-perkuat-ketahanan-pangan/](https://ldii.or.id/ldii-dorong-diversifikasi-makanan-pokok-untuk-perkuat-ketahanan-pangan/)

ERF Policy Brief No. 84 | July 2022

ERF Policy Brief

Cash Transfers During the Transition to Adulthood in Jordan: Associations with Household Food Insecurity and the Subjective Wellbeing of Youth

Maia Sieverding and Zeina Jamaluddin

About the authors

Maia Sieverding is an Assistant Professor, Faculty of Health Sciences, American University of Beirut.
Zeina Jamaluddin is an Affiliated Center for Research on Population and Health, Faculty of Health Sciences, American University of Beirut.

In a nutshell

- 20% of Jordanian-headed households with youth aged 16-30 receive a government social assistance cash transfer
- 90% of Syrian-headed households with youth aged 16-30 receive at least one cash transfer from a United Nations agency. Just under 30% of households receive two or more transfers.
- There is high vulnerability to food insecurity among households with youth. Among Jordanian households, 27% were moderately food insecure and 18% were severely food insecure. Among Syrian households, 40% were moderately food insecure and 24% were severely food insecure.
- Food insecurity is highest in urban areas among both Jordanian and Syrian households.
- The prevalence of food insecurity among Syrians, despite the prevalence of receiving cash transfers, suggests that the amounts of these transfers may be insufficient to meet households' basic needs.
- Poor subjective wellbeing was also common among youth: 39% of Jordanian and 52% of Syrian youth suffered from poor subjective wellbeing.
- Food insecurity was a significant predictor of worse subjective wellbeing among both Jordanian and Syrian youth.
- Among Jordanian youth, household receipt of social assistance was not predictive of subjective wellbeing.
- Among Syrian youth, only those in households that received three types of cash transfers experienced better subjective wellbeing. This may be related to the total amount of assistance received.
- The substantial burden of both food insecurity and poor subjective wellbeing among

“Ürdün’de Yetişkinliğe Geçiş Sırasında Nakit Transferleri: Hane Halkı Gıda Güvensizliği ve Gençlerin Öznel İyiliği ile İlişkileri” başlıklı politika notu yayımlandı.

Cash Transfers During the Transition to Adulthood in Jordan: Associations with Household Food

Insecurity and the Subjective Wellbeing of Youth

T:01.07.2022

D: İngilizce

Ü: Mısır

T: Politika Notu

Bu çalışmada 16-30 yaş arasında bulunan nüfusun gıdaya erişimi inceleniyor ve Suriyeli ve Ürdünlü ailelerin gıda güvensizlikleri karşılaştırmalı bir şekilde analiz ediliyor.

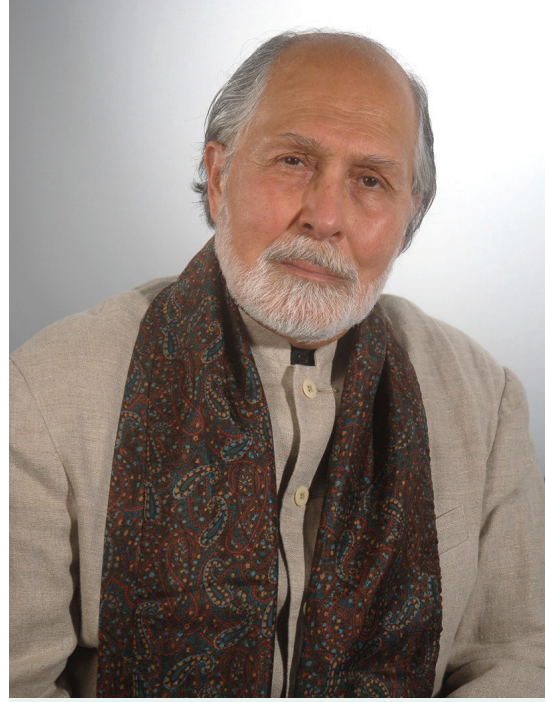
<https://erf.org.eg/publications/cash-transfers-during-the-transition-to-adulthood-in-jordan-associations-with-household-food-insecurity-and-the-subjective-wellbeing-of-youth/>

Kutlu Bilginin Peşinde Bir Ömür: Seyyid Hüseyin Nasr

Nurullah Koltaş*

1933 yılında, meşhur âlimler yetiştirmiş ve kökleri Kâşân'a dayanan bir ailenin ferdi olarak Tahran'da dünyaya gelen Seyyid Hüseyin Nasr, geleneksel dini anlayış ve sanatın çeşitli yönlerinin nüfuz ettiği bir muhitte yetişir. Felsefeden edebiyata ve bilime olan iştiafının nüvesi de böylesi bir muhitte filizlenmeye başlar. İlk eğitimini İran'da tamamladıktan sonra Massachusetts Teknoloji Enstitüsünde (MIT) fizik alanında lisans, jeoloji ve jeofizikte yüksek lisans eğitiminin ardından Harvard'da bilim tarihi alanında doktorasını tamamlar. MIT ve Harvard'da ders verirken 1958'de İran'a dönme kararı alır. Tahran ve Aryamehr Üniversiteleri'nde verdiği derslere ilaveten İran Kraliyet Felsefe Akademisini kurar. Burada dünyanın önde gelen ilim adamları ve filozoflarıyla çalışır. 1979'tan sonra ailesiyle Amerika'ya geçip çalışmalarını burada sürdürür. Bereketli ömrüne kitap ve öğrencilerden oluşan çok sayıda eser sığdırdığı ifade edilebilir.

Muazzam birikiminin yansıdığı eserleri, yazıları ve dünyanın dört bir tarafında verdiği konferanslarıyla yakın dönemde oldukça etkili bir entelektüel olan Seyyid Hüseyin Nasr, ülkemizde de gerek kitapları gerekse gelenek fikrini merkeze alarak Müslümanların Bezm-i Elest'te verdikleri ahdin yerine getirilmesinin yollarını ortaya koyma gayre-

Fotoğraf 1. Seyyid Hüseyin Nasr

tiyle tanınan önemli bir şahsiyettir. Nasr'ın gelenekten varlık anlayışına, sanattan bilim tarihine uzanan etkilerinin tamamını olmasa bile bir bölümünü birkaç başlık altında ele almak mümkündür.

Varlık ve Kozmik Yolculuk

Nasr'a göre varlıklar, varlıklarının Kaynağı'na, diğer bir deyişle aynı anda Varlık ve Varlık Ötesi'ne doğru kozmik bir yolculuk halindedirler. Dünya insanının bir bölümü böylesi bir yolcu-

* Trakya Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi Öğretim Üyesi

luğun varlığından habersizken bir bölümü de aşağı âleme yani dünyaya gelmeden önceki durumumuz ve gittiğimiz mahalle dair esrarın anlaşılması doğrultusunda hayatlarını konumlandırma gayreti içindedirler. Kaynak'tan geliş iniş kavsi ve Kaynak'a dönüş yükseliş kavsi olarak tarif edilir. Bu iki kavis arasında salınırken gerek evvelemerde gerekse ahirinde şuurun önceliği yankılanır. Kim olduğumuzun bilinmesi, Nasr'a göre sıradan şuurun perdelelerini aralayarak beşerî hakikatimize ulaşmanın ve sonrasında zaman ve mekan sınırının ötesinde duran hüviyetimizin-burada Hüve yani Öz'e olan bağımlılığımızın bir nişanesi olarak hüviyet kavramının esasen hakikatimizin O'nun İlmî'nde olduğu, bunun dışında bir hakikatimiz olmadığı için de hem bidayet hem de nihayette yegane hakikatin Hak olduğuna işaret ettiği hususu Nasr'ın çıkış noktalarından birisidir-farkına varılmasında anahtar işlevi göreceği unutulmamalıdır.

Önce Şuur

Aziz Augustine'nın "insanda iki [tabiat] vardır" (Duo sunt in homine) sözünde dile getirilen iki yön, insanın seyrinde neyin belirleyici olması gerektiği sorusunu gündeme getirir. Görünüş ve görünüşün ötesine geçmeni imkânı aramak, fenomenden numene doğru ilerlemek için zorunludur. Tahayyül melekesine sahip olmakla birlikte dünyadaki yolculuğumuzu suretler âleminde takılı kalmaksızın içimizde var olan hayal manzarasını dönüştürmeye çabalayarak yolculuğa devam etmemiz gerekir. Çekirdeğe, lezzete ulaşmak için kabuğun kırılması gerektiği gibi sûret âleminin aşılarak hakikate yönelmesi elzemdir. Bu da Kaynağımıza doğru zamanı

aşan bir yolculukla eşdeğerdir. Söz konusu yolculuk, esasen ezelde verdiğimiz sözü ve Kimin bendesi olduğumuzun şuurunda olarak "hatırlama"yı hedefler. Diğer bir deyişle, "gözden irak olan, gönülden de irak olur" sözünü boşa çıkarırcasına, dünyada sayısız perde ile bu sözü unutturmaya çalışıldığının farkına varıp hatırlamanın yollarının peşine düşülmelidir. Unutuş perdesinin kaldırılması da diskursif düşüncenin ötesinde, kendini bilmekten Öz'ün bilgisine doğru bir gidişattır.

Bilginin Özü ya da Öz'ün Bilgisi

İnsanın teomorfik tabiatı ya da kendisinde içkin olan ilahi nefha, onu Hakiki Sanatkâr'ın bir eseri kılar ve yeterli bir idrak kapasitesine ulaştığında da hakiki tabiatını kavramasının önü açılır. İnsanın önünde iki seçenek bulunmaktadır: teslimiyet ya da isyan. Dilerse kozmik kanunlarla ve arketip dünyasının gerçeklikleriyle bir uyum yakalar, yapmakta olduğu şeyi Öz'e teslim olarak yapar. Bu durum esasen, asli tabiatının tezahürü, bir tahakkuktur. Hz. Mevlana'nın diliyle ifade etmek gerekirse,

Çeng gibiyiz, mızrabı vuran sen; inleyiş bizden değil, inleyen sen.

Ney gibiyiz, nağme senden; dağ gibiyiz, sadamız senden.

Ancak Merkez'den uzaklaşıp isyanı tercih ederse, o vakit kendisini beyhude bir rekabet içinde bulur ki modern dünyada özden irak ve asıl tabiatından vareste bir hayat tarzına rağbetin kaynağı da budur. İsyarla özdeş bir tarzı benimsemek, Prometheusçu ya da Nasr'ın ifadesiyle serkeş insanın muradıdır.

Serkeş insan, ortaya koyduğu işlerde isyana dayalı hareket ettiği için Köken'den uzaklaşmaya, uzaklaştıkça da kendisini yaptığı şeyle özdeşleştirmeye başlar. Buna mukabil, teslimiyeti itiyat edinen kâmil insan da indirildiği bu aşağı âlemden merkezine, asıl yurduna dönüşün iştiağıyla ezelde vermiş olduğu sözün gereklerini yerine getirmeye çabalar.

İnsan-ı Kâmil

Kadim anlayışta insan, yer ve gök arasında bir köprü olarak tasavvur edilir. Bu nedenle yeryüzünde halifetullah olarak nitelendirilen insan, dünyada olmakla birlikte Menşe/Köken ve Merkez idrakini yitirmemiştir. Merkezin çembere bir tecellisi olarak düşünülebilir. Fiillerinden mesul olup yeryüzünde varis ve muhafızlık gibi temel işlevlerinin bilincinde olmak durumundadır. Şayet bunu gerçekleştirebilirse, dünya üzerindeki kısa yolculuğunun tehlike ve lütfun, külfet ve ülfetin iç içe geçtiği anlam seviyelerini barındırdığını da kavrar. Böylesine karmaşık bir yolculuğun ardından onu asıl âleme taşıyacak geminin de gerçekte bu sınırlı âlemde düşündükleri ve yaptıklarıyla inşa edildiğini pekâlâ bilir. Diğer taraftan, modern anlayış uyarınca insan tasavvuru Hakk'a isyan ve O'nun rolünü kendine mal etme gibi zıt bir konumda yer alır. Bu anlayışın tecessüm etmiş hali olan serkeş insan, kendisini bu dünyaya ait hisseder. Oysa zihinlerdeki dünya, Cennet'in bir yansımasından çok insanın hakiki tabiatını unutmaması için bizzat serkeş insan tarafından tasarlanmış yapay bir dünya olarak karşımıza çıkar. Böylesi bir dünyada kutsal hissi neredeyse yitirildiği için, insanın kendi kaderini var ettiği vehmine, hatta kibrine kapılmak için bolca gerekçe üre-

Muazzam birikiminin yansıdığı eserleri, yazıları ve dünyanın dört bir tarafında verdiği konferanslarıyla yakın dönemde oldukça etkili bir entelektüel olan Seyyid Hüseyin Nasr, ülkemizde de gerek kitapları gerekse gelenek fikrini merkeze alarak Müslümanların Bezm-i Elest'te verdikleri ahdin yerine getirilmesinin yollarını ortaya koyma gayretiyle tanınan önemli bir şahsiyettir.

tilebilir. Nasr bu durumda bile Kutlu ve Ezeli olana iştiağı kırıntıları olma ihtimalinin, psikolojik romanlardan psikedelik ilaçlarla örülü mistik arayışlara kadar tatmin arayışlarına sebebiyet verdiğini ifade etmektedir.

Serkeş insan bir yandan çevre üzerinde neden olduğu büyük bir yıkımın etkilerinden kaçınmaya çalışmakta diğer yandan da derdine deva olacak bir muhitten yüz çevirmesinin bir getirisi olarak kendi zindanına hapsedilmektedir. Kendine verdiği zarar yetmiyormuş gibi beş asır gibi bir süre zarfında yeryüzünde tafisi imkânsız bir tahribata iştirak etmiştir. Tabiat düzenindeki ekolojik dengeyi altüst etmede mahir olan bu "yaratık", insan olmanın anlamını kavrayamayacak durumdadır. Çevre bakımından söz konusu olan kriz, tabiat aleminin bir krizi olduğu kadar mikrokozma da insanın içinde gerçekleşen bir krizde habercisidir.

Çevre ve Kriz

Seyyid Hüseyin Nasr'ın eserleri ve konuşmalarında çeşitli yönleriyle ele aldığı çevre krizi, bu ifadenin popüler yansımalarını aşan bir mahiyette dillendirilmektedir. Ona göre eğer bir "kriz"den bahsediliyorsa, bir şeylerin yerli yerinde olmayıp tehlike arz ettiği ve bu durumun farkında olunduğunu da zımnen göstermektedir. Aksi halde, olağan bir durum bir kriz olarak telakki edilmez. Kuşkusuz önceki devirlerde de insanla tabiat arasında çekişmeler vuku bulmuştur. Ziraatla uğraşmaya başlandığından itibaren çevre üzerinde birtakım etkiler olmakla birlikte ekolojideki denge bir krizin olmadığına göstergesidir. Çevrenin tahribatıyla zuhur eden kriz hali, gerçek ihtiyaçlardan değil tamah ve yapay ihtiyaçlardan kaynaklanmaktadır. Modern teknolojinin neden olduğu yıkım, aslından uzaklaşan insanın merhamet hissini kayboluşuyla katmerlenmiş ve sonuçta "Allah'ın Eli"nin denklemden çıkarılışı yüzünden, araya buraya birkaç fidan dikme ya da sınırlı yaptırımları içeren basit bir kozmetik değişim yoluyla gizlenemeyecek bir hale gelmiştir. Oysa âyette "Göklerde ve yerde olan ne varsa O'nu tesbih eder" buyrulması, meşru bir sebep olmadığı halde canlı türlerini yok etmeye kalkmanın Hakk'ın hamdini tesbihle meşgul sedaları yok etmekle aynı kapıya çıktığını haykırmaktadır.

Bu krizin üstesinden gelmenin nasıl gerçekleştirilebileceği, Seyyid Hüseyin Nasr'ın odaklandığı bir husustur. Ona göre kendi ilmi geleneğimizde, bunun çözüm yolları vazedilmiş durumdadır.

Modern Bilim ve Bilimperestlik

Uzunca bir süredir eksikliği hissedilen akli ve manevî çerçeve, İslam entelektüel geleneğinde derinliğine ele alınmıştır. Bizlere düşen, ilkin mevcut durumun tahlil edilmesi sonra da entelektüel gelenek içinde adım atmaya çaba gösterilmesidir. Bu yolla sahil tabiat felsefesi ya da tabiat metafiziği anlayışının kandilinin yakılması, ilim aktarım kanallarının yeniden açılmasını kolaylaştıracaktır. Bilime değil bilimperestliğe karşı bir tavırla uygun vasatları ihya ederek erdem ve bilginin kaynaşması sağlanabilir. Entelektüel geleneğimizin ihyasıyla fikriyat da kurumlara aktarılabilir hale gelecektir. Öyleyse önce geleneği temel alan bir fikriyat ve sonra bunun sanat, eğitim vb. kurumlara intikaliyle- tıpkı Guénon ve Schuon gibi Nasr da Latince "intikal" karşılığı tradiereden türemiş "tradisyon" ya da geleneğin nazari ve ameli yönlerden mürekkep olduğuna işaret etmektedir-hayatîyet ve devam gerçekleşir. Bunun hilafına "Faustçu" bir bilim anlayışı ile dünyanın bilgisini elde edip ruhu şeytana satma olarak tanımlanabilecek bilimperestlik, yeri geldiğinde teknoloji kisvesinde çevrenin imhası için her şeyi yapmaktadır. Bu yıkımın bertaraf edilmesi için, İslam dünya görüşünün nüfuz ettiği vasatların tedahül etmesine ihtiyaç vardır ki Nasr'ın hem eğitim hem de sanatta geleneğin mührünün olması gerektiği konusundaki tespitleri oldukça dikkat çekicidir.

Geleneksel Sanat

Seyyid Hüseyin Nasr, devirler değişse de kendisi değişmeden kalan *gelenek*in kelimeleri aşan bir tabiatı haiz olduğunu vurgulamaktadır. Gelenek'in mesajı, mukaddes kitapların sayfalarında olduğu gibi büyük tabiat kitabına da nakşedilmiş olup geleneksel ve kutlu sanat eserleri de bundan nasibini almıştır. Geleneksel sanatın öncelikle kutlu bilgi ya da kutlu olana dair bilgiyle ilişkili olduğu akıldan çıkarılmamalıdır. Bu ilişki, bilgi ve lütfun, kutlu bilginin (scientia sacra) bir kanalıdır. Bu yönüyle geleneksel sanat, işlevsel olduğu kadar huzur verici ilhamî yönüyle de eşsizdir. O halde, tevarüs ettiğimiz ve halihazırda arketipimizde, nüvemizde mevcut olan hikemî ve ilhamî yönlerin bir kanalı olan geleneksel sanat eserleri, arketipte olanın bir yansımasıdır. Mademki Allah her şeyin veçhine güzellik yazmıştır ve O güzel olanı sever, testide ne varsa onun dışarı sızması gibi arketipte, fitratta olan güzelliğin perdeler kaldırıldıktan sonra dışarı sızması mukadderdir. Bu noktada Nasr, yaşayan en büyük temsilcisi olduğu Gelenekselci Ekol'ün diğer

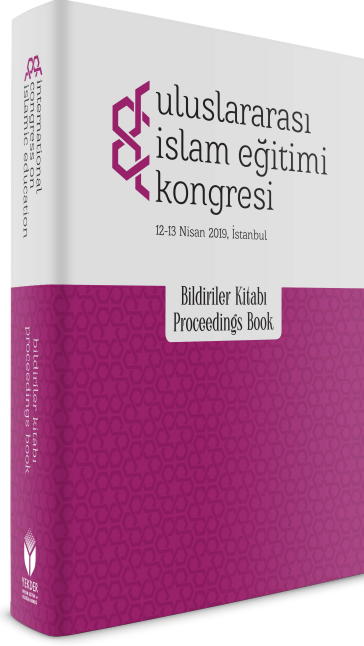
mensuplarının da sıkça dile getirdikleri gibi geleneksel sanat ve dini sanat şeklinde bir ayrım bulunduğunu aktarır. Bu ayrım uyarınca, dini sanat eseri alakalı olduğu süje ya da işlevi yüzünden dini kabul edilirken, geleneksel sanat eseri de kozmik biçim kanunlarına, ortaya konduğu manevi âlemin surete tesir eden dehasına, kullanılan malzemenin tabiatına ve hakikate uyumu nedeniyle geleneksel kabul edilir. Geleneksel hakikatin yansıma imkânı bulunduğu her muhit, gelenek'in teoloji ve felsefen önce sanatını izhar etme imkânı bulunduğu yerdir. Sanatın izharı için sûretin aşılması ve kabuğun kırılması zorunluyken, çekirdek ya da mahiyetin varlığına işaret eden sûretin önemi gözden kaçırılmamalıdır. Ne var ki salt sûrette kalıp ötesine geçmemek de günümüzdeki durumun bir özeti gibidir. Hindularda varlık (sat), şuur (çit) ve saadet (ananda) şeklinde ortaya konuş bir seyre benzer olarak önce varlığımızın kökeni ve kim olduğumuza alaka beli şuur seviyesine ulaşmada anahtardır. Kısaca yukarıda ifade edilen doğrultuda yapılan yolculuk, saadete ulaştırma imkânını haiz görünmektedir.

Kitap Tanıtımı:

Uluslararası İslam Eğitimi Kongresi 2019 Bildiriler Kitabı

*Aslanoğlu H.&Özil. S (Haz). Uluslararası İslam Eğitimi Kongresi
2019 Bildiriler Kitabı. İstanbul: YEKDER Yayınları.*

Fotoğraf 1. Uluslararası İslam Eğitimi Kongresi 2019 Bildiriler Kitabı

12-13 Nisan 2019 tarihinde düzenlenen Uluslararası İslam Eğitimi Kongresi, 15 ülkeden eğitimcilerin, uzmanların, akademisyenlerin ve yaygın eğitim alanında çalışma yürüten araştırmacıların katılımı ile YEKDER Din Eğitimi Akademisi (DEA) tarafından Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi ortaklığında gerçekleştirilmiştir. Kongrede sunulan 78 bildirinin odak noktası “İslam Eğitiminde Teori ve Metodoloji” teması olmuştur. Makaleler, İslam Eğitimi Perspektifinden Sosyal ve Fen Bilimleri Eğitimi, Program ve Materyal Geliştirme, Öğretim metotları gibi bölüm başlıkları altında sunulmuştur.

Bildiri kitapçığı tam metin halinde yayımlanan 39 makaleden oluşmaktadır. Mohammad Talib’in “The Madrasa in Others’ and its Own Terms: Contesting Narratives between Community and State” başlıklı bildirisinde 9 Eylül 2001 sonrası medreseler üzerinden yürütülen söylemlere ve medreselerin sosyal bilim literatüründe nasıl basmakalıp ifadelerle yer edindiğine dikkat çekmiştir.

Modern Eğitim ve İslam Eğitimi bölümünde Khosrow Bagheri Noaparast tarafından kaleme alınan İslam’da Öğretme Ahlakı (Islamic Ethics of Teaching) adlı makalesinde yazar, İslam ahlakında öğretmenlerin kendileri, öğ-

renciler ve ebeveyn ile kurdukları üç açılı bir ilişki üzerinde durmaktadır.

Metodolojik çözümlmelerin yapıldığı “İslam Eğitiminde Teori ve Metodoloji” adlı bölümde Daru’l-Hudâ İslam Üniversitesi müfredatı üzerinden bir eğitim modeli sunmayı hedefleyen “Güney Hindistan’da Bir Eğitim Modeli” başlıklı makale yer almaktadır. Ayrıca İslami Değerler ve Ahlak Eğitimi üzerine derin sorgulamaların yapıldığı bu bölümde yer alan “İbnül Hacc el Abderi’ye göre Öğretmen Nitelikleri” başlıklı makalede Klasik İslam düşünürlerinin görüşlerine yer verilmektedir.

“İslam Eğitimi Perspektifinden Sosyal Bilimler Eğitimi” bölümünde Feride Ersoy’un kaleme aldığı “Sosyal Bilgiler Eğitiminde Değer Ölçütü Olarak İtidâl” adlı makale sosyal bilgiler eğitiminde yer verilen değerlerin bir ölçütü olarak itidal kavramını incelemektedir.

İslam Eğitiminde aile meselesinin önemine binaen “21. yüzyılda Ailede Din Eğitimine Meydan Okumalar ve Çözüm Yolları” başlıklı makalede Bilal Yorulmaz ebeveynlerin yanında ikinci bir aktör olarak medyanın din eğitiminin önünde bir engel teşkil etme durumu irdelemektedir. Makalede dijital oyunlar ve paylaşıma dayalı sosyal medya uygulamalarının çocukların zihin dünyalarında dine yönelik nasıl olumsuz izlenimler bırakabileceği tartışılmaktadır.

Kendi iç dinamiklerimizden beslenen, İslam’ın insan anlayışı ile uyumlu bir eğitim sisteminin teşekkülünde yol haritası oluşturmayı amaçlayan Uluslararası İslam Eğitimi Kongresi kavramsal ve kuramsal akademik çalışmalarla alana önemli bir katkı sunmaktadır.

Aylık Faaliyet Görünümü

TEMEL HAK VE ÖZGÜRLÜKLER

Faaliyet Başlığı	Faaliyetin Orijinal Başlığı	Kurum	Tarih	Dil	Ülke	Tür	Link
UNRWA Genel Komiseri Avrupa Parlamentosu Dış İlişkiler Komitesi'nde Filistinli mültecilerle ilgili konuşma yaptı.	Address by UNRWA Commissioner-General to the European Parliament's Committee on Foreign Affairs	United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East	31.08.2022	İngilizce	Filistin	Toplantı	https://bit.ly/3U5p5d4
Japonya, Gazze şeridi'ndeki Filistinli mülteciler için 1,5 milyon ABD doları gıda yardımı sağladı.	Japan contributes us\$ 1.5 million in food assistance for Palestine refugees in the Gaza strip	United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East	31.08.2022	İngilizce	Filistin	Haber Yazısı	https://bit.ly/3LeE7cC
"Kılcılığın gücü: Dünya mülteciler gününde Ürdün'den gelen bir Filistinli mülteci, engellerin üstesinden gelinebileceğini kanıtıyor" isimli röportaj yayımlandı.	The power of persistence: on world refugee day, a Palestine refugee from Jordan proves that obstacles can be overcome	United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East	24.08.2022	İngilizce	Ürdün	Röportaj	https://bit.ly/3UfCyzh
Kore, Ürdün'deki Filistinli mültecilerin mesleki ve teknik eğitimini desteklemek için 1 milyon ABD doları katkıda bulundu.	Republic of Korea contributes us\$1 million to support vocational and technical education for Palestine refugees in Jordan	United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East	18.08.2022	İngilizce	Filistin	Haber Yazısı	https://bit.ly/3qBTgLD
Güney Kampüsü'teki UNRWA eğitim merkezinden 301 öğrenci mezun oldu.	301 students graduate from the UNRWA training centre on the south campus	United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East	03.08.2022	İngilizce	Lübnan	Haber Yazısı	https://bit.ly/3xqswBs
Avrupa Birliği ve üye ülke temsilcileri Gazze'yi ziyaret ediyor. AB, 2022 için UNRWA'ya 97 milyon euro katkı sağladı.	European Union and member states representatives visit Gaza. EU confirms eur 97 million contribution to UNRWA for 2022	United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East	16.08.2022	İngilizce	Filistin	Haber Yazısı	https://bit.ly/3QF2ukM
Türkiye-Filistin araştırmaları toplantısı gerçekleştirildi.	Turkish-Palestinian Research Studies	The Palestinian Academic Society for the Study of International Affairs (PASSIA)	13.08.2022	İngilizce	Filistin	Toplantı	https://bit.ly/3xqa3Fk

MÜSLÜMAN DÜNYADAN FİKRİ BİRİKİMLER

"Gazze Savaşı" başlıklı röportaj gerçekleştirildi.	The War on Gaza	The Palestinian Academic Society for the Study of International Affairs (PASSIA)	08.08.2022	İngilizce	Filistin	Röportaj	https://bit.ly/3xqa3Fk
"Arap kadın liderlerin katılımıyla Arap düşünce forumu toplantısı: Kadın girişimciliği ve kadınların ekonomik hayata katılımı üzerine" başlıklı çevrim içi seminer gerçekleştirildi.	لقاء لمنتدى الفكر العربي بمشاركة قيادات نسائية عربية: حول ريادة الأعمال للنساء ومشاركة المرأة في الحياة الاقتصادية	Arab Thought Forum	07.08.2022	Arapça	Ürdün	Konferans	https://bit.ly/3xqlgEp
"Arap Düşünce Forumunun bir toplantısı: Uluslararası ilişkilerde çevre, yoksulluk ve gıda güvenliği sorunları" başlıklı çevrim içi seminer gerçekleştirildi.	لقاء لمنتدى الفكر العربي حول : تحديات البيئة والفقر والأمن الغذائي في العلاقات الدولية	Arab Thought Forum	03.08.2022	Arapça	Ürdün	Konferans	https://bit.ly/3R00g1W
"CAIR, Çin'e uygurları özgür bırakmaya ve BM'nin insanlığa karşı suçları belgeleyen raporunun ardından islam'a karşı savaşını bitirmeye çağırıyor" başlıklı basın açıklaması yapıldı.	CAIR Calls on China to Free Uyghurs, End its War on Islam After U.N. Report Documents Crimes Against Humanity	Council on America Islamic Relations (CAIR)	31.08.2022	İngilizce	ABD	Basın Açıklaması	https://bit.ly/3deHi7p
"Fransa'nın ayrımcılık karşıtı yasa tasarısı: Fransa'da islamofobinin sistematik kurumsallaşması" konusundaki sayı özeti" yayımlandı.	Issue Brief on "France's Anti-Separatism Bill: Systemic Institutionalisation of Islamophobia in the French Republic"	Institute of Strategic Studies Islamabad	24.08.2022	İngilizce	Pakistan	Analiz	https://bit.ly/3eST1Jt
"Seçim manifestosunun hazırlanmasında vatandaşların aktif katılımı gerekmektedir." başlıklı konferans gerçekleşti.	Active participation of citizens is required in the preparation of Election Manifesto	Center for Policy Dialogue	14.08.2022	İngilizce	Bangladeş	Konferans	https://bit.ly/3eSKINw
"Tecavüz ve baskıyı önlemek için her yerde toplu bir direniş oluşturun" başlıklı analiz yayımlandı.	“ধর্মরূপ ও নিপীড়ন প্রতিরোধে সবর্বতর্ সম্মিলিত প্রতিরোধ গড়ে তুলি”	Karmojibi Nari/ Working Woma	23.08.2022	Bangalca	Bangladeş	Analiz	https://bit.ly/3dc89Bf
"UNSMIL, Libya'da yaygın zorunlu kaybedilmiş olanlarla hak temelli ulusal uzlaşma sürecinin bir parçası olarak ele açılmaya çağrı yapıyor" başlıklı bildiri yayımlandı.	Unsmil Calls For Addressing Widespread Enforced Disappearances In Libya As Part Of A Rights-Based National Reconciliation Process	United Nations Support Mission in Libya	30.08.2022	İngilizce	Libya	Bildiri	https://bit.ly/3eVoYR6
"Umman'da düşünce, inanç ve din özgürlüğü tehlikede: din veya inanç temelli şiddet eylemlerinin kurbanlarını anma dünya günü" başlıklı bildiri yayımlandı.	Freedom Of Thought, Belief And Religion In Oman Is In Danger: 22 August International Day Commemorating The Victims Of Acts Of Violence Based On Religion Or Belief	The Omani Centre for Human Rights	21.08.2022	İngilizce	Umman	Bildiri	https://bit.ly/3eSpUGa
"Freedom House: Oman" başlıklı rapor yayımlandı.	Freedom House: Oman	The Omani Centre for Human Rights	21.08.2022	İngilizce	Umman	Rapor	https://bit.ly/3Ljh688

MÜSLÜMAN DÜNYADAN FİKRİ BİRİKİMLER

"Hindistan'daki Rohingya mültecilerini destekleme çağrısı" başlıklı bildiri yayımlandı.	Support Rohingya Refugees in India	Islamic Human Rights Comission	25.08.2022	İngilizce	Birleşik Krallık	Bildiri	https://bit.ly/3LgwrGB
"2022 Uluslararası Kadın Barışı ve Uyum" başlıklı konferans düzenlendi.	International Conference On Women Peace and Harmony 2022 Pimpinan Pusat Nasyiatul Aisyiyah (PPNA)	Muhammadiyah Movement	30.08.2022	Endonezce	Endonezya	Konferans	https://bit.ly/3eGnV7B
"Endonezya islami siyaseti okullarda zorunlu başörtüsü kurallarını ve tek tip politikaları nasıl şekillendiriyor?" başlıklı görüş yazısı yayımlandı	How Indonesian Islamic Politics Shape Mandatory Hijab Rules and Uniform Policies in Schools?	The Conversation / Indonesia	12.08.2022	Endonezce	Endonezya	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3eSTrzu
"Doğruluk için Ayağa Kalk" isimli analiz yayımlandı.	Stand Up for the Righteousness	IPRI Islamabad Policy Research Institute	04.08.2022	İngilizce	Pakistan	Analiz	https://bit.ly/3BdAsHk
"Müslüman Olduğu İspatlanana Kadar Masum: İslamofobi, Teröre Karşı Savaş ve 11 Eylül'den Beri Müslüman Deneyimi" başlıklı kitap söyleşi gerçekleştirildi.	"Book Talk: Innocent Until Proven Muslim: Islamophobia, The War On Terror, And The Muslim Experience Since 9/11 By Dr. Maha Hilal Moderated by Dr. Mohammed Abu-Nimer"	International Institute of Islamic Thought	10.08.2022	İngilizce	Pakistan	Söyleşi	https://bit.ly/3del7yc
Kosova'daki Sırp vatandaşların hakları için basın açıklaması yapıldı.	Press Release	NGO AKTIV	3.08.2022	İngilizce	Kosova	Basın Açıklaması	https://bit.ly/3Li8UFd
"Ulusal Kimlik ve Uyum: Çeşitlilik İçinde Birlik" konulu çevrimiçi seminer gerçekleştirildi.	IPRI Seminar on "National Identity and Cohesion: Unity in Diversity"	IPRI Islamabad Policy Research Institute	25.08.2022	İngilizce	Pakistan	Çevrim içi Seminer	https://bit.ly/3LjhDa8
"Uluslararası İnsancıl Yasaları ve İlkeleri Birlikte Vurgulamak; İslam Hukukuna Uygunlukları" konulu seminer gerçekleştirildi.	IPS, ICRC to Co-Highlight Int'l Humanitarian Laws and Principles; Their Compatibility with Islamic Jurisprudence	Institute of Policy Studies (IPS)	18.08.2022	İngilizce	Pakistan	Seminer	https://bit.ly/3eUyJfV
"Srebrenitsa Katliamı Modern Dünya'nın Yaşadığı En Üzücü Olay" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	Gjenocidi i Srebrenices Ngjarja Me e Trishtueshme Qe I Ndodhi Botes.	The Islamic Religious Community of North Macedonia	15.08.2022	Arnavutça	Kuzey Makedonya	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3qELPYy
"Ayrımcılıkla Mücadele Henüz Emekleme Aşamasında" başlıklı basın açıklaması yayımlandı.	Ayrımcılıkla Mücadele Henüz Emekleme Aşamasında	Islamische Gemeinschaft (Milli Görüş Almanya)	18.08.2022	Türkçe	Almanya	Basın Açıklaması	https://bit.ly/3BpLuJQ
"Irak'taki Protesto Hareketlerinin Dinamikleri: Kurumsal Bir Yaklaşım" başlıklı araştırma yazısı yayımlandı.	The Dynamics of Protest Movements in Iraq: An Institutional Approach	Economic Research Forum	2.08.2022	İngilizce-Arapça	Mısır	Rapor	https://bit.ly/3BpLGsy
"Ürdün'de Covid-19 Eşitsizlikleri Arttırıyor mu?" başlıklı politika raporu yayımlandı.	Is Covid-19 Increasing Inequalities in Jordan?	Economic Research Forum	2.08.2022	İngilizce-Arapça	Mısır	Rapor	https://bit.ly/3S7w5o8
"Mısır: İnsan Hakları Talepleri Kamuoyuna Hesap Verebilecek Güvenilir Bir Ulusal Diyalog Gerektirir" başlıklı bildiri yayımlandı.	Egypt: Human Rights Demands Requisite to a Credible National Dialogue Accountable to the Public	Cairo Institute for Human Rights Studies	30.08.2022	İngilizce	Mısır	Bildiri	https://bit.ly/3RQdsW6

MÜSLÜMAN DÜNYADAN FİKRİ BİRİKİMLER

"Mısır: Suudi Arabistan'da iki yıldan uzun süredir keyfi olarak gözaltına alınan on Nubyalıyı derhal serbest bırakın ve duruşmalarını askıya alın" başlıklı bildiri yayımlandı.	Egypt: Immediately release ten Nubians arbitrarily detained in Saudi Arabia for over two years and suspend their trial	Cairo Institute for Human Rights Studies	25.08.2022	İngilizce	Mısır	Bildiri	https://bit.ly/3S48WTt
"Biden İdaresi Büyük İnsan Hakları İhlalleri Işığında Mısır'a Askeri Yardım Yapmamalı" başlıklı bildiri yayımlandı.	Biden Administration Should Not Provide Military Aid to Egypt in Light of Egregious Human Rights Violations	Cairo Institute for Human Rights Studies	10.08.2022	İngilizce	Mısır	Bildiri	https://bit.ly/3BfzFL
"28 Sivil toplum kuruluşu, El Manassa'nın internet sitesinin engellenmesine devam edilmesini kınıyor ve Mısır makamlarını onlarca haber sitesinin engellenmesini kaldırmaya çağırıyor" başlıklı bildiri yayımlandı.	28 Civil society organizations condemn the continued blocking of Al-Manassa's website and call on the Egyptian authorities to lift the blocking of dozens of news websites	Cairo Institute for Human Rights Studies	1.08.2022	İngilizce	Mısır	Bildiri	https://bit.ly/3BjWFI
"Mısır: İnsan hakları örgütleri gazetecileri, blog yazarlarını ve çevrimiçi içerik oluşturucuları hedef alan yetkilileri kınıyor ve gözaltına alınanların derhal serbest bırakılmasını talep ediyor" başlıklı bildiri yayımlandı.	Egypt: Human rights organizations condemn authorities for targeting journalists, bloggers, and online content creators, and demand immediate release of those detained	Cairo Institute for Human Rights Studies	1.08.2022	İngilizce	Mısır	Bildiri	https://bit.ly/3UfMBV1
"Libya: CIHRS, STK'lara Yönetici Müdahalelerinin Durdurulmasına Karar Veriyor ve Düzenleme Özgürlüğünü Garanti Eden Yasaların Hızla Kabul Edilmesine Devam Ediyor" başlıklı bildiri yayımlandı.	Libya: CIHRS Welcomes Ruling Suspending Executive Interference in NGOs and Calls on Legislature to Quickly Adopt Law Guaranteeing Freedom of Association	Cairo Institute for Human Rights Studies	19.08.2022	İngilizce	Mısır	Bildiri	https://bit.ly/3BIQ0Ez
"200'den Fazla Organizasyon, Uluslararası Toplumun 7 Filistin Kuruluşuna Yapılan Saldırlara ve Kapatılmalarına Karşı Durmasını Talep Etti" başlıklı bildiri yayımlandı.	Over 200 Organizations Demand International Community Stand Against Raids and Closures of 7 Palestinian Organizations	Cairo Institute for Human Rights Studies	22.08.2022	İngilizce	Mısır	Bildiri	https://bit.ly/3qDHY9x
"Başkan Biden: İsrail Hükümetinin Filistin Sivil Toplumuna Yönelik Saldırılarını Durdurun" başlıklı bildiri yayımlandı.	President Biden: Stop Israeli Government's Attacks on Palestinian Civil Society	Cairo Institute for Human Rights Studies	29.08.2022	İngilizce	Mısır	Bildiri	https://bit.ly/3UdvGm0
"Yemen: Husiler Acilen Taizz Yollarını Açmalı" başlıklı bildiri yayımlandı.	Yemen: Houthis Should Urgently Open Taizz Roads	Cairo Institute for Human Rights Studies	29.08.2022	İngilizce	Mısır	Bildiri	https://bit.ly/3UeYXMO
"Cezasızlığın doğrudan bir sonucu olarak Yemen'de zorla kaybolmalar" başlıklı bildiri yayımlandı.	Enforced disappearances in Yemen as a direct result of impunity	Cairo Institute for Human Rights Studies	30.08.2022	İngilizce	Mısır	Bildiri	https://bit.ly/3BaZEhG
"Cezayir: BM Mekanizmalarıyla İşbirliği Yapan İnsan Hakları Savunucularına Karşı Devlet Misillemelerine Son Verilmelidir" başlıklı bildiri yayımlandı.	Algeria: State reprisals must be ended against human rights defenders cooperating with UN mechanisms	Cairo Institute for Human Rights Studies	31.08.2022	İngilizce	Mısır	Bildiri	https://bit.ly/3QG57CZ

MÜSLÜMAN DÜNYADAN FİKRİ BİRİKİMLER

"Bahreyn Kralına Ortak Mektup:400 günlük açlık grevcisi Dr. Abduljalil Al-Singace Serbest Bırakın" başlıklı bildiri yayımlandı.	Joint Letter to Bahrain King: Free 400-day hunger striker Dr Abduljalil Al-Singace	Cairo Institute for Human Rights Studies	16.08.2022	İngilizce	Mısır	Bildiri	https://bit.ly/3Lo99yQ
"Burundi: Özel Raportörün Görev Süresini Uzatın" başlıklı bildiri yayımlandı.	Burundi: Extend the Special Rapporteur's mandate	Cairo Institute for Human Rights Studies	18.08.2022	İngilizce	Mısır	Bildiri	https://bit.ly/3Lf99Rq
"Uluslararası Çatışmalarda Çocuk İstihdamı Olgusu" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	The Phenomenon of Child Recruitment in International Conflicts	al-Bayan Center for Planning and Studies	7.08.2022	İngilizce	Irak	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3LeNLvQ
"Siyasi Cinsiyet Boşlukları ... Kadın Ve Erkek Arasındaki Eşitsizlik Siyasi Alanda Nasıl Açıklanabilir?!" başlıklı araştırma yazısı yayımlandı.	Political Gender Gaps... How Can The Disparity Between Men And Women Be Explained In The Political Field?!	al-Bayan Center for Planning and Studies	28.08.2022	İngilizce	Irak	Rapor	https://bit.ly/3Lo9f9G
"Yabancı Terörist Savaşçılara Geçici Adalet Yaklaşımı: Eski IŞİD Savaşçılarını Kovuşturmanın Zorlukları ve Sınırları" başlıklı politika özeti yayımlandı.	Transitional Justice Approach to Foreign Terrorist Fighters: Challenges and Limits of Prosecuting Former ISIS Fighters	OSCE Academy	3.08.2022	İngilizce	Kırgızistan	Politika Özeti	https://bit.ly/3LeXi61
"BAE'de işkence" başlıklı rapor yayımlandı.	Torture in the UAE	The International Campaign for Freedom in the United Arab Emirates (ICFUAE)	18.08.2022	İngilizce	BAE	Rapor	https://bit.ly/3BIZ0JS
"BAE'de süresiz gözaltı uygulaması" başlıklı haber yazısı yayımlandı.	The practice of indefinite detention in the UAE	The International Campaign for Freedom in the United Arab Emirates (ICFUAE)	4.08.2022	İngilizce	BAE	Haber Yazısı	https://bit.ly/3LfaFmG
"Nasır Bin Ghaith'in Tutuklanması" başlıklı haber yazısı yayımlandı.	Detention of Nasser Bin Ghaith	The International Campaign for Freedom in the United Arab Emirates (ICFUAE)	5.08.2022	İngilizce	BAE	Haber Yazısı	https://bit.ly/3xtioYF
"Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Koruma Mekanizmaları ve Devletlerin Tek Taraflı Yaptırımları üzerine Web Semineri." başlıklı haber yazısı yayımlandı.	Webinar on United Nations Human Rights Protection Mechanisms and Unilateral Sanctions by States.	International Movement For A Just World	23.07.2022	İngilizce	Malezya	Haber Yazısı	https://bit.ly/3AseaSU
"Gota'yı Alın: Bir Savaş Suçlusunu Sorumlu Tutmak" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	Get Gota: Holding a War Criminal Accountable	International Movement For A Just World	22.06.2022	İngilizce	Malezya	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3dFw4ZL

MÜSLÜMAN DÜNYADAN FİKRİ BİRİKİMLER

"Protestocular, Sri Lanka'da Tam Sistem Değişikliği Mücadelesinin Devam Edeceğine Yemin Etti" başlıklı	Struggle For Complete System Change To Continue In Sri Lanka, Protesters Vow	International Movement For A Just World	20.07.2022	İngilizce	Malezya	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3PwDxYe
"Presbiteryen Kilisesi, İsrail'in Filistinlilere Yönelik Muamelesinin İrkçılık Olduğunu Açıkladı" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	Presbyterian Church declares Israel's treatment of Palestinians constitute apartheid	International Movement For A Just World	14.07.2022	İngilizce	Malezya	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3Aqu2pa
"İKT Adhoc Sahel ve Çad Gölü'nden Mülteciler ve ÜYÖK'LER için Kaynakları Seferber Etme Komitesi Faaliyete Başladı" başlıklı haber yazısı yayımlandı.	OIC Adhoc Committee for Mobilizing Resources for Refugees and IDPs from the Sahel and Lake Chad Kicks Off Activities	Organization of Islamic Cooperation	28.07.2022	İngilizce	Suudi Arabistan	Haber Yazısı	https://bit.ly/3dH1uio
"İİT Genel Sekreterliği ve UNDP, Seçim Gözlemi konusunda bir Eğitim Çalıştayı düzenliyor" başlıklı haber yazısı yayımlandı.	OIC General Secretariat and UNDP organize a Training Workshop on Election Observation	Organization of Islamic Cooperation	24.07.2022	İngilizce	Suudi Arabistan	Haber Yazısı	https://bit.ly/3dCX38b
"Eğitim eşitsizliğinin azaltılması – Malezya'ya bakış" başlıklı analiz yayımlandı	Narrowing educational inequality – Malaysia's perspective	Institute of Strategic and International Studies (ISIS) Malaysia	9.06.2022	İngilizce	Malezya	Analiz	https://bit.ly/3dH1NK4
"Zindali... Tunus Hapishanelerinden Şarkılar Karim Abdessalem ve Mohamed Kamel Elhouki ile bir söyleşi" başlıklı söyleşi gerçekleştirildi.	Zindali... Songs from Tunisian Prisons A conversation with Karim Abdessalem and Mohamed Kamel Elhouki	Umam Documentation & Research	7.07.2022	Arapça	Lübnan	Söyleşi	https://bit.ly/3QP1Gdr
"Tunus Hapishanelerinde Dövme ve Kimlik Karim Abdessalem ve Mohamed Kamal Elhouki ile bir söyleşi" başlıklı söyleşi gerçekleştirildi.	Tattooing and Identity in Tunisian Prisons A conversation with Karim Abdessalem and Mohamed Kamal Elhouki	Umam Documentation & Research	21.07.2022	Arapça	Lübnan	Söyleşi	https://bit.ly/3CcEcuD
"Bir Kağıt Şehrin Hafızası Alfred Tarazi'nin bir Enstalasyonu" başlıklı sergi düzenlendi.	Memory of a Paper City An Installation by Alfred Tarazi	Umam Documentation & Research	10-20.07.2022	Arapça	Lübnan	Sergi	https://bit.ly/3QSOaFV
"Gassan Kanafani Suikastinin Üzerinden 50 Yıl Geçti" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	50 Years since the Assassination of Ghassan Kanafani	Institute for Palestine Studies	4.07.2022	Arapça	Lübnan	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3T9wYOT

ULUSLARARASI POLİTİKA

Faaliyet Başlığı	Faaliyetin Orijinal Başlığı	Kurum	Tarih	Dil	Ülke	Tür	Link
"Ukrayna: Büyük Güç Rekabetini Besleyen Uzun Bir Yıpratma Savaşına Doğru" isimli politika özeti yayımlandı.	Ukraine: Toward a Prolonged War of Attrition Fuelling Great Power Competition	Aljezeera Center for Studies	17.08.2022	İngilizce	Ukrayna	Analiz	https://bit.ly/3BiSSXb
"Cezayir'in Güvenlik Politikası: Bölgesel Huzursuzluk ve İç Hareketlilik Bağlamında Dönüşümler" isimli analiz yayımlandı.	سياسة الجزائر الأمنية: تحولات ومعضلات في سياق القلاقل إقليميًا والحراك داخليًا	Arab Center for Research and Policy Studies	29.08.2022	Arapça	Cezayir	Analiz	https://bit.ly/3UanFhv
"Kimlik Sorunu Üzerine Düşünceler" isimli analiz yayımlandı.	تأملات في مسألة الهوية	Arab Center for Research and Policy Studies	02.08.2022	Arapça	Cezayir	Analiz	https://bit.ly/3Uftni0

MÜSLÜMAN DÜNYADAN FİKRİ BİRİKİMLER

"Ukrayna'daki Savaş: Afrika'nın Gıda Güvenliği İçin Erken Dersler" başlıklı politika notu yayımlandı.	La guerre en Ukraine : premiers enseignements à tirer pour la sécurité alimentaire de l'Afrique	Policy Center for the New South	5.08.2022	Fransızca	Fas	Politika Notu	https://bit.ly/3xpZQZ8
"Askerleştirilmiş Sınır Güvenliği Aşırılığın Yayılmasını Durduramayacak" başlıklı politika notu yayımlandı.	Militarized Border Security Will Not Stop the Spread of Extremism	Policy Center for the New South	9.08.2022	İngilizce	Fas	Politika Notu	https://bit.ly/3S1g0A4
"ECOWAS'ın Üye Devletlerinin iç siyasi ve güvenlik krizlerinin yönetimindeki rolü" başlıklı politika notu yayımlandı.	Le rôle de la Cedeao dans la gestion des crises politiques et sécuritaires internes de ses États membres	Policy Center for the New South	11.08.2022	Fransızca	Fas	Politika Notu	https://bit.ly/3df1vKv
"Ukrayna Savaşının Girdi-Çıktı Analizi: Çatışmanın Ülke İç Etkilerini Değerlendirmek İçin Bir Araç" başlıklı analiz yayımlandı.	Input-Output Analysis of the Ukraine War: A Tool for Assessing the Internal Territorial Impacts of the Conflict	Policy Center for the New South	12.08.2022	İngilizce	Fas	Analiz	https://bit.ly/3QFBkKw
"Fransa'da aşırılıkların kınlanması ve kurumsallaşması: 2017 ve 2022 başkanlık ve yasama seçimleri örneği" başlıklı politika notu yayımlandı.	Fracturations et institutionnalisation des extrêmes en France : cas des élections présidentielles et législatives de 2017 et 2022	Policy Center for the New South	16.08.2022	Fransızca	Fas	Politika Notu	https://bit.ly/3DnYqIX
"Siber uzayın bölgeselleştirilmesi ve GAFAM jeopolitiği: Ukrayna krizi lehine etki faktörleri ve yeni riskler" başlıklı politika notu yayımlandı.	Territorialisation du cyberspace et géopolitique des GAFAM : facteurs d'influence et nouveaux risques à la faveur de la crise ukrainienne	Policy Center for the New South	22.08.2022	Fransızca	Fas	Politika Notu	https://bit.ly/3QGRinz
"Küresel değer zincirlerinin geleceği ve DTÖ'nün rolü" başlıklı politika notu yayımlandı.	The future of global value chains and the role of the WTO	Policy Center for the New South	23.08.2022	İngilizce	Fas	Politika Notu	https://bit.ly/3xr8kzq
"Afrika'da Japonya: aktif ama sığduyulu bir oyuncu" başlıklı analiz yayımlandı.	Le Japon en Afrique : un acteur actif mais discret	Policy Center for the New South	26.08.2022	Fransızca	Fas	Analiz	https://bit.ly/3eRXYFf
"AfCFTA içinde daha ileri tarım-gıda dönüşümü ve gıda güvenliği için bölgesel pazar entegrasyonu Ruanda Cumhuriyeti örneği" başlıklı politika notu yayımlandı.	Regional market integration within AfCFTA to further agri-food transformation and food security The case of the Republic of Rwanda	Policy Center for the New South	30.08.2022	İngilizce	Fas	Politika Notu	https://bit.ly/3ROgIL3
"Lübnan'ın Siyasi Sürecine Gençliğin Katılımı" başlıklı konferans düzenlendi.	Youth Participation in Lebanon's Political Process	The Lebanese Center for Policy Studies	3.08.2022	İngilizce	Lübnan	Konferans	https://bit.ly/3ROyy70
"İsrail Yerleşimci Devleti, Hint Yeni Sömürgeciliği ve Keşmir Örneği" başlıklı konferans düzenlendi.	Israeli Settler-State, Indian Neocolonialism, and the Case of Kashmir	Institute for Palestine Studies	29.08.2022	İngilizce	Lübnan	Konferans	https://bit.ly/3RTns0o
"Filistin Askeri Deneyimi: Teori ve Performans Üzerine Notlar" başlıklı kitap yayımlandı.	The Palestinian Military Experience: Notes on Theory and Performance	Center for Arab Unity Studies	10.08.2022	Arapça	Lübnan	Kitap	https://bit.ly/3BiT4FT

MÜSLÜMAN DÜNYADAN FİKRİ BİRİKİMLER

"77. Endonezya Bağımsızlık Günü Kutlaması: Cumhurbaşkanlığı Devlet Konuşması 2022" başlıklı seminer düzenlendi.	77th Indonesia Independence Day Celebration: Presidential State Address 2022	Center for Strategic and International Relations (CSIS)	16.08.2022	İngilizce	Endonezya	Seminer	https://bit.ly/3BlIz5V
"Endonezya'nın 'Süper Uygulamaları': Devlet Bütçesinin Başka Bir İsrafı mı Olacak?" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	"Indonesia's 'Super Apps': Will They Be Another Waste of State Budget?"	The Conversation / Indonesia	19.08.2022	İngilizce	Endonezya	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3BgPJaw
"Güneydoğu Asya'da Sınır Ötesi Veri Akışları" başlıklı yuvarlak masa toplantısı gerçekleştirildi.	Cross-Border Data Flows in South-East Asia.	Center for Indonesian Policy Studies	23.08.2022	İngilizce	Endonezya	Yuvarlak Masa Toplantısı	https://bit.ly/3BkGypg
"G20'de Endonezya: Yetersiz Beslenme ve Açlıktan Bağımsızlığa Doğru" başlıklı seminer gerçekleştirildi.	Indonesia dalam G20: Menuju Kemerdekaan dari Malnutrisi dan Kelaparan	Center for Indonesian Policy Studies	18.08.2022	Endonezce	Endonezya	Seminer	https://bit.ly/3qMga2F
İİT Genel Sekreteri Sosyal Kalkınma temalı çalışmaya katıldı.	Secretary-General: Social Development is a Priority for OIC	Organization of Islamic Cooperation	2.08.2022	İngilizce	Suudi Arabistan	Çalıştay	https://bit.ly/3DAnkP8
KAPSARC IAEE Tokyo'da Düzenlenen "43. Uluslararası Enerji Ekonomisi Birliği" konferansına katıldı.	KAPSARC Participates in IAEE Tokyo Event, Invites Delegations to Riyadh Edition	King Abdullah Petroleum Studies and Research Center (KAPSARC)	31.07-4.08.2022	İngilizce	Suudi Arabistan	Konferans	https://bit.ly/3xpuNN6
Cidde Güvenlik ve Kalkınma Zirvesi ABD-KİK Stratejik İlişkilerini Güçlendiriyor başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	Jeddah Security and Development Summit Boosts US-GCC Strategic Relations	Gulf Research Center	22.08.2022	İngilizce	Suudi Arabistan	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3xqbjHv
"Körfez Araştırma Merkezi 2022 Ağustos Bülteni" yayımlandı.	Gulf Research Center Newsletter August 2022	Gulf Research Center	08.2022	İngilizce	Suudi Arabistan	Bülten	https://bit.ly/3dfmsVD
"İran Jeopolitik Projesi ve Bölgesel Güvenlik" başlıklı kitap yayımlandı.	«صناعة» يصدر كتاب «المشروع الجيو-سياسي الإيراني والأمن الإقليمي»	RASANAH International Institute for Iranian	16.08.2022	Arapça	Suudi Arabistan	Kitap	https://bit.ly/3ROAexx
"2022 Temmuz İran Durum Raporu" yayımlandı.	«صناعة» يصدر تقرير الحالة الإيرانية لشهر يوليو 2022م	RASANAH International Institute for Iranian	7.08.2022	Arapça	Suudi Arabistan	Rapor	https://bit.ly/3QNMqgB
"Terörist Kişiliğinin Psikolojik ve Sosyal Özellikleri" başlıklı konferans düzenlendi.	الخصائص النفسية والاجتماعية للشخصية الإرهابية	Islamic Military Counter Terrorism Coalition	14.08.2022	Arapça	Suudi Arabistan	Konferans	https://bit.ly/3DrAYUR
"Duygusal Zeka Yoluyla Terörizme ve Aşırılığa Karşı Dayanıklılık" başlıklı konferans düzenlendi.	الصمود في وجه الإرهاب والتطرف من خلال الذكاء العاطفي	Islamic Military Counter Terrorism Coalition	10.08.2022	Arapça	Suudi Arabistan	Konferans	https://bit.ly/3DoB04M
"Siber Güvenlik Yönetimi" başlıklı konferans düzenlendi .	حوكمة الأمن السيبراني	Islamic Military Counter Terrorism Coalition	1.08.2022	Arapça	Suudi Arabistan	Konferans	https://bit.ly/3S5jtxD
"Pelosi Gezisi, Biden'ın Asya'yı Çin'e Karşı Kışkırtma Çabasını Geri Çekilmesine Neden Oluyor" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	Pelosi Trip Sets Back Biden's effort to Woo Asia against China	Institute of Strategic and International Studies (ISIS) Malaysia	10.08.2022	İngilizce	Malezya	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3qHhK5Y

MÜSLÜMAN DÜNYADAN FİKRİ BİRİKİMLER

"Myanmar Krizi için ASEAN için neden bir zorluk?" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	Why Is the Myanmar Crisis Such a Challenge for ASEAN?	Institute of Strategic and International Studies (ISIS) Malaysia	3.08.2022	İngilizce	Malezya	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3S2xhck
Malezya ve Endonezya 2022 Bağımsızlık Forumu düzenlendi.	Forum Kemerdekaan Malaysia & Indonesia 2022	International Institute of Advanced Islamic	29.08.2022	Malayca	Malezya	Forum	https://bit.ly/3S5jD8d
"Doğu-Batı Gerginliğinin Yükselişi ve Müslüman Ülkeler Üzerindeki Etkisi: Uluslararası İlişkileri İslami Perspektiften Yeniden Düşünmek" başlıklı seminer düzenlendi.	The Rise of the East-West Tension and Its Impact on Muslim Countries: Rethinking International Relations Through the Islamic Perspective	International Institute of Advanced Islamic	25.08.2022	İngilizce	Malezya	Seminer	https://bit.ly/3qGwr9q
"Otoriterlik ve Yeni Bütünleştiriciler" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	الاستبداد والاندماحيون الجديد	Movement of Society of Peace	31.08.2022	Arapça	Cezayir	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3RKW5WE
"Macron'un Ülkesine Dönüşünden Sonra: Cezayir-Fransız İlişkilerinin Durumu, Çözüm nedir?" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	بعد عودة ماكرون إلى بلاده: العلاقات الجزائرية الفرنسية، ما الحل؟	Movement of Society of Peace	27.08.2022	Arapça	Cezayir	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3BIYw4
"İkinci İlke: Bireylerin Çöküşü, Grupların Çöküşü ve Düzeltme Fırsatları" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	الأصل الثاني : تساقط الأفراد وسقوط الجماعات وفرص الاستدراك (04)	Movement of Society of Peace	22.08.2022	Arapça	Cezayir	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3qG44s3
"Raissouni Savaş mı İstiyor?" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	!!الريسوني يستدعي الحرب؟	Movement of Society of Peace	16.08.2022	Arapça	Cezayir	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3BKPg6V
"Batı Uygarlığı ve Din Sorunu" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	الحضارة الغربية والمسألة الدينية (ج 1)	Movement of Society of Peace	9.08.2022	Arapça	Cezayir	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3LgzgHH
"İsrail'in Sonu: İçeriden Bir Gerçek" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	زوال إسرائيل.. حقيقة من الداخل	Movement of Society of Peace	7.08.2022	Arapça	Cezayir	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3xqcbwD
"Hükümet İstikrarsızlığı Ateşkesi Gölgede Bırakıyor – Yemen İncelemesi, Temmuz 2022" başlıklı analiz yayımlandı.	Government Instability Overshadows Truce – The Yemen Review, July 2022	The Sana'a Center for Strategic Studies	12.08.2022	İngilizce	Yemen	Rapor	https://bit.ly/3DoBVgl
"Husilerin Kontrolündeki Bölgelerde Akaryakıt Fiyat Artışları" başlıklı analiz yayımlandı.	Fuel Price Hikes in Houthi-Controlled Areas	The Sana'a Center for Strategic Studies	12.08.2022	İngilizce	Yemen	Analiz	https://bit.ly/3QKtBuS
"Shabwa'daki Yenilgi İslah'ı Yeni Siyasi Gerçekliği Hesaplamaya Zorladı" başlıklı analiz yayımlandı.	Defeat in Shabwa Forces Islam to Reckon With New Political Reality	The Sana'a Center for Strategic Studies	18.08.2022	İngilizce	Yemen	Analiz	https://bit.ly/3RPWTJK
"Al-Mahra'daki Zorluklara Yerel Çözümleri Keşfetmek" başlıklı analiz yayımlandı.	Exploring Local Solutions to Challenges in Al-Mahra	The Sana'a Center for Strategic Studies	20.08.2022	İngilizce	Yemen	Analiz	https://bit.ly/3QJRum7
"Libya'nın Barış Süreci: Kaddafi'nin Devrilmesinden 10 Yıl Sonra Mağrip İçin Tehlikede Olan Şey" başlıklı analiz yayımlandı.	Libya's Peace Process: What's at Stake for the Maghreb, 10 Years After Gadhafi's Overthrow	Brookings Doha Centre	10.08.2022	İngilizce	Katar	Analiz	https://brookings/3RKZ0OR

MÜSLÜMAN DÜNYADAN FİKRİ BİRİKİMLER

"Verigrafiji: Orta Doğu ve Kuzey Afrika'da COVID-19 Aşı Çalışmaları" başlıklı analiz yayımlandı.	Infographic: COVID-19 Vaccination Efforts in the Middle East and North Africa	Brookings Doha Centre	3.08.2022	İngilizce	Katar	Analiz	https://brook.gs/3S97yPg
"Kosova-Sırbistan Diyalogu: Bir Adım İleri, Üç Adım Geri" başlıklı analiz yayımlandı.	KDI Publishes The Analysis "Kosova-Serbia Dialogue: One Step Forward, Three Steps Back". Higlighting The Need For Increased Tranparency of the Process	Kosova Democra-tic Institute	23.08.2022	İngilizce	Kosova	Analiz	https://bit.ly/3eRYrED
"Yeterli Ekonomik Patlama – Bangladeş'in IMF'ye Yönelik Hareketini Değerlendirmek" başlıklı analiz yayımlandı.	Issue Brief on "Enough of Economic Boom – Assessing Bangladesh's Move toward IMF"	Institute of Strategic Studies Islamabad	30.08.2022	İngilizce	Pakistan	Analiz	https://bit.ly/3ROzHe0
"Pakistan ABD İlişkileri: Güç Yoluyla Ortaklık Kurmak" başlıklı analiz yayımlandı.	Issue Brief on "Pakistan US Relations; Building Partnership through Strength"	Institute of Strategic Studies Islamabad	24.08.2022	İngilizce	Pakistan	Analiz	https://bit.ly/3xqI9sw
"Fransa'nın Ayrımcılık Karşıtı Yasa Tasarısı: Fransa Cumhuriyeti'nde İslamofobinin Sistematik Kurumsallaşması" başlıklı analiz yayımlandı.		Institute of Strategic Studies Islamabad	24.08.2022	İngilizce	Pakistan	Analiz	https://bit.ly/3Uelqsw
"Keşmir Üzerine Sesler" başlıklı raporun lansmanı gerçekleştirildi.	Report Launch: Voices on Kashmir	Institute of Strategic Studies Islamabad	23.08.2022	İngilizce	Pakistan	Rapor	https://bit.ly/3RKZEMh
"Gelişmekte Olan Teknolojiler ve Siber Güvenlik için Dörtlü Ortaklık" başlıklı analiz yayımlandı.	Issue Brief on "Quad Partnership for Emerging Technologies and Cybersecurity"	Institute of Strategic Studies Islamabad	22.08.2022	İngilizce	Pakistan	Analiz	https://bit.ly/3S986oi
"14. BRICS ZİRVESİ – Bir Analiz" başlıklı analiz yayımlandı.	14th BRICS SUMMIT – An Analysis	Institute of Strategic Studies Islamabad	22.08.2022	İngilizce	Pakistan	Analiz	https://bit.ly/3Bq0x6i
"Başkan Biden'ın Körfeze Yönelik Yeniden Ayarlaması" başlıklı analiz yayımlandı.	President Biden's Recalibration Towards the Gulf	Institute of Strategic Studies Islamabad	19.08.2022	İngilizce	Pakistan	Analiz	https://bit.ly/3qGMuUI
"Kapsamlı Ulusal Güvenlik ve Gelişen Teknolojiler" başlıklı ACDC Özel Raporunun lansmanı gerçekleştirildi.	ACDC Special Report Launch "Comprehensive National Security and Emerging Technologies"	Institute of Strategic Studies Islamabad	18.08.2022	İngilizce	Pakistan	Analiz	https://bit.ly/3eXctow
"Taliban İktidarda – Bir Yıl Sonra" başlıklı çevrim içi semineri gerçekleştirildi.	Webinar "Taliban in Power – A Year On"	Institute of Strategic Studies Islamabad	12.08.2022	İngilizce	Pakistan	Analiz	https://bit.ly/3BmHiKu
"Hindistan'ın Tartışmalı Keşmir Vadisi'nde Demografik Değişiklikler Getirme Hareketi" başlıklı analiz yayımlandı.	India's Move to Bring Demographic Changes in the Disputed Kashmir Valley	Center for Research & Security Studies	31.08.2022	İngilizce	Pakistan	Analiz	https://bit.ly/3xroVml
"Pekin, ABD'nin Demokrasi, Haklar ve Saygı İddialarını Reddedti" başlıklı analiz yayımlandı.	Beijing Rebutts US Claims on Democracy, Rights, Respect	Center for Research & Security Studies	27.08.2022	İngilizce	Pakistan	Analiz	https://bit.ly/3S38QeM

MÜSLÜMAN DÜNYADAN FİKRİ BİRİKİMLER

"Tayvan Çin'e Ait - Çin Savunma Bakanı'nın ŞİÖ Toplantısında ABD'ye Uyarısı" başlıklı analiz yayımlandı.	Taiwan Belongs to China-Chinese Defense Minister's Warning to US at The SCO Meeting	Center for Research & Security Studies	29.08.2022	İngilizce	Pakistan	Analiz	https://bit.ly/3ROL32C
"Taliban ile Yeniden İlişkiye Girmek: Rus-Çin Girişimi" başlıklı analiz yayımlandı.	Re-Engaging with The Taliban: Russian-Chinese Initiative	Center for Research & Security Studies	26.08.2022	İngilizce	Pakistan	Analiz	https://bit.ly/3BHTt63
"Kritik Mineraller – Çin-ABD Rekabetinde Bir Sonraki Ön Cephe mi?" başlıklı analiz yayımlandı.	Critical Minerals – The Next Front Line In The China-US Rivalry?	Center for Research & Security Studies	22.08.2022	İngilizce	Pakistan	Analiz	https://bit.ly/3dhTWCA
"Çin Mücadelesini Hızlandırmak" Afgan Çekilmesini Gerekirdi: ABD Yetkilisi" başlıklı analiz yayımlandı.	"Pacing China Challenge" necessitated Afghan Pull-out: US Official	Center for Research & Security Studies	22.08.2022	İngilizce	Pakistan	Analiz	https://bit.ly/3RMloXf
"Amerika'nın Çin'i Tehdit Olarak Göstermeye Yönelik Yanlış Girişimi" başlıklı analiz yayımlandı.	America's False Attempt to Portray China as a Threat	Center for Research & Security Studies	19.08.2022	İngilizce	Pakistan	Analiz	https://bit.ly/3DJn7JV
"Eymen El Zevahiri Sonrası: Taliban Geçmişinden Ders Alacak mı?" başlıklı analiz yayımlandı.	Post Ayman Al Zawahiri: Will The Taliban Learn Lessons From Its Past?	Center for Research & Security Studies	15.08.2022	İngilizce	Pakistan	Analiz	https://bit.ly/3eGG19x
"Pakistan'ın Siyasi Kaosu ve Komşu Ülkelerle İlişkileri" başlıklı analiz yayımlandı.	Pakistan's Political Chaos and Relationship with Neighbouring Countries	Center for Research & Security Studies	10.08.2022	İngilizce	Pakistan	Analiz	https://bit.ly/3QPJ4cS
"Ukrayna Savaşı ve Asya Üzerindeki Etkileri" başlıklı analiz yayımlandı.	Ukraine War and its Impacts on Asia	Center for Research & Security Studies	3.08.2022	İngilizce	Pakistan	Analiz	https://bit.ly/3S6y8c1
"İran'ın Hızlandırılmış Nükleer Programı: Orta Doğu'ya Etkileri" başlıklı analiz yayımlandı.	Iran's Expediting Nuclear Program: Implications on the Middle East	Center for Research & Security Studies	2.08.2022	İngilizce	Pakistan	Analiz	https://bit.ly/3Sb5BSN
"Çin'in Kendi Kendine Yetme Çabaları: Pakistan İçin Dersler" başlıklı analiz yayımlandı.	China's Endeavors For Self-Reliance: Lessons for Pakistan	Center for Research & Security Studies	1.08.2022	İngilizce	Pakistan	Analiz	https://bit.ly/3qEEYJU
"Hint-İran İlişkileri: Bir Sıfırlama mı?" konulu seminer gerçekleştirildi.	Indo-Iran Relations: A Reset?	Institute of Regional Studies Islamabad	30.08.2022	İngilizce	Pakistan	Seminer	https://bit.ly/3QFvgSk
"Hindistan'ın Dış İlişkilerinin Yörüngesini Analiz Etmek" başlıklı web semineri gerçekleştirildi.	Analysing Trajectory of India's External Relations	Institute of Regional Studies Islamabad	22.08.2022	İngilizce	Pakistan	Çevrim içi Seminer	https://bit.ly/3QFvgSk
"Pakistan ve Hint Okyanusunda Değişen Güç Dinamikleri" konulu seminer gerçekleştirildi.	Pakistan and Changing Power Dynamics in The Indian Ocean	Institute of Regional Studies Islamabad	11.08.2022	İngilizce	Pakistan	Seminer	https://bit.ly/3QFvgSk
"AB ve ABD Elçileri Kosova-Sırbistan Çıkmazını Kırmaya Çalışıyor" başlıklı analiz yazısı yayımlandı.	"EU, US Envoys Attempt to Break Kosovo-Serbia Deadlock"	Balkan Insight	24.08.2022	İngilizce	Balkanlar	Analiz	https://bit.ly/3Ds0R5I

MÜSLÜMAN DÜNYADAN FİKRİ BİRİKİMLER

"Ağustos Meclisi - Arap Körfez Ülkelerinin Değişen Güvenlik Dinamikleri" başlıklı konferans düzenlendi.	August Majlis - The Changing Security Dynamics of the Arab Gulf States	Australian National University Centre for Arab and Islamic Studies (CAIS)	5.08.2022	İngilizce	Avustralya	Konferans	https://bit.ly/3donxKC
"Mukteda el Sadr ve Irak'taki Siyasi Projelerin Mücadelesi" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	مقتدى الصدر وصراع المشروعات السياسية في العراق	Al-Ahram Center for Political and Strategic Studies	31.08.2022	Arapça	Mısır	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3Ljd9QR
"ABD: Irak'ta hesaplanan "sessizlik" ve Suriye'de sahada "gerginlik"!!!" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	الولايات المتحدة: "صمت" محسوب في العراق و"تصعيد" ميداني في سوريا !!!	Al-Ahram Center for Political and Strategic Studies	29.08.2022	Arapça	Mısır	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3DS0JT6
"Al-Sudani'nin adaylığı Irak'taki Siyasi Krizi Şiddetlendiriyor.. Peki Sırada Ne Var?"	ترشيح السوداني يفاقم الأزمة السياسية في العراق.. فماذا بعد؟	Al-Ahram Center for Political and Strategic Studies	1.08.2022	Arapça	Mısır	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3RNVQdm
"Blitzkrieg" Modelinin Başarısızlığı: 27 Ağustos Savaşından Sonra Libya Sahnesi" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	فشل نموذج "الحرب الخاطفة": المشهد الليبي عقب معركة 27 أغسطس	Al-Ahram Center for Political and Strategic Studies	28.08.2022	Arapça	Mısır	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3xmmoKz
"Buz Etkisi: İran Eğilimleri Neden Nükleer Anlaşmanın "Ertenilmesi" Çağrısında Bulunuyor?" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	تأثير الجليد: لماذا تدعو اتجاهات إيرانية لـ"تأجيل" الاتفاق النووي؟	Al-Ahram Center for Political and Strategic Studies	27.08.2022	Arapça	Mısır	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3Lfs1je
"Güvenlik Riskleri: Etiyopya'nın Tigray Savaşında Yeni Bir Tur" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	مخاطر أمنية: جولة جديدة من حرب التيجراي في أثيوبيا	Al-Ahram Center for Political and Strategic Studies	27.08.2022	Arapça	Mısır	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3eXdkWg
"El Alameyn Buluşması ve Arap Siyasetinde Yeni Gelenekler" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	لقاء العلمين والتقاليد الجديدة في السياسات العربية	Al-Ahram Center for Political and Strategic Studies	24.08.2022	Arapça	Mısır	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3RMJ7Yt
"Mısır Neden "Tek Çin" İlkesini Destekliyor?" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	لماذا تدعم مصر مبدأ «صين واحدة»؟	Al-Ahram Center for Political and Strategic Studies	17.08.2022	Arapça	Mısır	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3RncrxX
"Fetvanın Etkisi: İran Medyasının Salman Rüşdi'nin Hedef Alınmasını Kutlamasının Etkileri" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	تأثير الفتوى: دلالات احتفاء الإعلام الإيراني باستهداف سلمان رشدي	Al-Ahram Center for Political and Strategic Studies	17.08.2022	Arapça	Mısır	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3Dogah3
"İŞİD ve Aşırılık Yanlısı Örgütler El-Zevahiri'nin Öldürülmesiyle Nasıl Başa Çıktı?" başlıklı haber yazısı yayımlandı.	كيف تعامل تنظيم داعش والتنظيمات المتطرفة مع مقتل الظواهري؟	Al-Ahram Center for Political and Strategic Studies	17.08.2022	Arapça	Mısır	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3S1ykck
"Taliban hareketinin ikinci yönetiminden bir yıl sonra.. ne değişti?" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	كيف تعامل تنظيم داعش والتنظيمات المتطرفة مع مقتل الظواهري؟	Al-Ahram Center for Political and Strategic Studies	17.08.2022	Arapça	Mısır	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3donX3E
"İsrail'in Gazze'deki Tırmanışının Farklı Boyutları" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	الأبعاد المختلفة للتصعيد الإسرائيلي في غزة	Al-Ahram Center for Political and Strategic Studies	7.08.2022	Arapça	Mısır	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3BnIVZT
"Rusya, Çin ve Amerikan Hegemonyasının Mücadelesi" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	روسيا والصين وتحدي الهيمنة الأمريكية	Al-Ahram Center for Political and Strategic Studies	11.08.2022	Arapça	Mısır	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3S5Bb45

MÜSLÜMAN DÜNYADAN FİKRİ BİRİKİMLER

"Eymen el-Zawahiri'nin Öldürülmesinin Zamanlaması İçin Çıkarımlar" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	دلالات توقيت قتل أيمن الظواهري	Al-Ahram Center for Political and Strategic Studies	3.08.2022	Arapça	Mısır	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3QMdCMN
"Lübnan'ın Gazı ve Hizbullah ile İsrail Arasında Bir Savaş Ateşleme Tehditleri" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	غاز لبنان وتهديدات إشعال حرب بين حزب الله وإسرائيل	Al-Ahram Center for Political and Strategic Studies	6.08.2022	Arapça	Mısır	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3QLM3Da
"Rusya-Ukrayna Savaşının Sonuçlarını Tahmin Etme Metodolojisi" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	منهجية تقدير نتائج الحرب الروسية - الأوكرانية	Al-Ahram Center for Political and Strategic Studies	1.08.2022	Arapça	Mısır	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3qDONrN
"İrak'ın Çevresine Yönelik Zorluklar: Su-Enerji-Gıda Bağlantısı Çerçevesinin Uygulanması" başlıklı araştırma yazısı yayımlandı.	Challenges to Iraq's Environment: Applying the Water-Energy-Food Nexus Framework	Economic Research Forum	2.08.2022	İngilizce-Arapça	Mısır	Rapor	https://bit.ly/3QNjup4
"İrak'ta Siyasi Kriz: Ufukta Gelecek Çözümler Var mı?" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	Political Crisis in Iraq: Is There Any Future Solutions on The Horizon?	al-Bayan Center for Planning and Studies	28.08.2022	İngilizce	Irak	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3Qlh76N
"Karma Seçim Sistemi ve Irak'ta Uygulanma Şansı" başlıklı araştırma yazısı yayımlandı.	The Mixed Electoral System and The Chances of Its Implementation in Iraq	al-Bayan Center for Planning and Studies	24.08.2022	İngilizce	Irak	Rapor	https://bit.ly/3xniQaQ
"Sadristlerin Kumarı: Başarısız Olsa Bile Bir Kilometre Taşı" başlıklı politika özeti yayımlandı.	The Sadrists' Gamble: A Milestone Even if It Fails	The Middle East Research Institute (MERI)	2.08.2022	İngilizce	Irak	Politika Özeti	https://bit.ly/3S9LnZh
"Aktif Hareketlilik Laboratuvarı Bişkek" başlıklı haber yazısı yayımlandı.	"Active Mobility Lab Bishkek"	OSCE Academy	26.08.2022	İngilizce	Kırgızistan	Haber Yazısı	https://bit.ly/3LjsaSR
"Azerbaycan Uluslararası İlişkiler Analiz Merkezi Temsilcileriyle Görüşme" başlıklı haber yazısı yayımlandı.	Meeting With Representatives of the Center of Analysis of International Relations of Azerbaijan	Foreign Policy Research Institute of the MFA RK	19.08.2022	İngilizce	Kazakistan	Haber Yazısı	https://bit.ly/3Dp69Qz
"Özbekistan ve Güney Kore'nin önde gelen analitik merkezlerinden uzmanlar, ikili işbirliğini daha da güçlendirme konularını görüşmek üzere toplanıyor" başlıklı haber yazısı yayımlandı.	Experts from leading analytical centers of Uzbekistan and South Korea to discuss issues of further strengthening bilateral cooperation	Institute for Strategic and Regional Studies	20.08.2022	İngilizce	Özbekistan	Haber Yazısı	https://bit.ly/3BkXkEK
"İsrail'in Seçim Sisteminde Reform Yapması Gerekliyor Mu?" başlıklı rapor yayımlandı.	هل تحتاج إسرائيل لإصلاح النظام الانتخابي	Emirates Center for Strategic Studies and Research	2.08.2022	Arapça	BAE	Rapor	https://bit.ly/3UfLxjG
"GCC Küresel Enerji Boşluğunu Doldurabilir mi?" başlıklı politika özeti yayımlandı.	Can GCC Fill the Global Energy Vacuum?	Emirates Policy Center	3.08.2022	İngilizce	BAE	Politika Özeti	https://bit.ly/3LeXwtW
"Sri Lanka'nın Borç Temerrüdü ve KİK'e Etkileri" başlıklı politika özeti yayımlandı.	Sri Lanka's Debt Default and Implications for the GCC	Emirates Policy Center	9.08.2022	İngilizce	BAE	Politika Özeti	https://bit.ly/3DnnnxU
"El Maliki Sızıntıları ve Irak'ın Şii Siyasetinde Artan Gerilim" başlıklı politika özeti yayımlandı.	Al-Maliki Leaks and the Mounting Tension in Iraq's Shia Politics	Emirates Policy Center	11.08.2022	İngilizce	BAE	Politika Özeti	https://bit.ly/3eRYsbE
"Putin Tahran'da: Stratejik Enerji Ortakları Olarak İran ve Rusya?" başlıklı politika özeti yayımlandı.	Putin in Tehran: Iran and Russia as Strategic Energy Partners?	Emirates Policy Center	24.08.2022	İngilizce	BAE	Politika Özeti	https://bit.ly/3ROQj26

TOPLUMSAL REFAH

Faaliyet Başlığı	Faaliyetin Orijinal Başlığı	Kurum	Tarih	Dil	Ülke	Tür	Link
"Kamu Hizmetlerini Geliştirmede Bulut Bilişim Teknolojisinin Önemi" başlıklı çevrim içi seminer gerçekleştirildi.	Webinar The Importance of Cloud Computing Technology in Enhancing Indonesian Public Services	Centre for Strategic and International Relations (CSIS)	23.08.2022	İngilizce	Endonezya	Çevrim içi Seminer	https://bit.ly/3eQN4wy
"Endonezya Ekonomi Politikasının Yönünü ve Stratejisini Ayırıştırma" isimli çevrim içi semineri gerçekleştirildi.	Media Briefing "Membedah Arah dan Strategi Kebijakan Ekonomi Indonesia"	Centre for Strategic and International Relations (CSIS)	22.08.2022	Endonezce	Endonezya	Çevrim içi Seminer	https://bit.ly/3LnbqKG
"Bir Yıl Sonra: Başkan Raisi'den Sonra İran" başlıklı analiz yayımlandı.	One Year On: Iran Since President Raisi	Aljezeera Center for Studies	21.08.2022	İngilizce	İran	Analiz	https://bit.ly/3xpagrZ
"25 Temmuz Anayasa Referandumundan Sonra: Otokratik Yönetimin Kodlanması Tunusluların Geleceğe İlişkin Korkularını Arttırıyor" başlıklı politika notu yayımlandı.	After the 25 July Constitutional Referendum: Codification of Autocratic Rule Heightens Tunisians' Fears of the Future	Aljezeera Center for Studies	07.08.2022	İngilizce	Tunus	Analiz	https://bit.ly/3BLqE96
"İrak'ta Kentsel Nüfus Artışı ve Bunun Sosyal ve Ekonomik Etkileri" isimli analiz yayımlandı.	نمو سكان المناطق الحضرية في العراق وآثاره الاجتماعية والاقتصادية	Arab Center for Research and Policy Studies	24.08.2022	Arapça	Irak	Analiz	https://bit.ly/3BLf5Pd
"Kapsayıcı Barışı Geri Kazanmak: Çatışmanın Poetikasını Ölçeklendirmek" başlıklı analiz yayımlandı.	Reclaiming Inclusive Peace: Scaling the Poetics of Conflict	The Sana'a Center for Strategic Studies	30.08.2022	İngilizce	Yemen	Analiz	https://bit.ly/3BLfe5d
"Bir mali alan ve doğru politika önlemleri, akaryakıt fiyatının keyfi artışını önleyebilirdi." başlıklı konferans gerçekleşti.	A fiscal space and correct policy measures could have prevented the arbitrary hike of the fuel price	Center for Policy Dialogue	10.08.2022	İngilizce	Bangladeş	Konferans	https://bit.ly/3RNng36
"Ekonomik zorlukların ele alınması, bir geçiş politikası konsensüsü gerektirir" başlıklı çevrim içi seminer gerçekleşti.	অর্থনৈতিক চ্যালেঞ্জসমূহ মোকাবেলায় পরস্পোরজন উত্তরণকালীন নীতি সমঝোতা	Citizen's Platform for SDGs, Bangladesh	11.08.2022	Bengalce	Bangladeş	Çevrim içi Seminer	https://bit.ly/3dhNwUd
"Kırsal Alanlarda İhtiyaç Odaklı Girişimcileri Hedefleyen Tasarım Düşüncesi: İnsan Merkezli Bir Yaklaşım" başlıklı seminer düzenlendi.	Design Thinking for Targeting Necessity-Driven Entrepreneurs in Rural Areas: A Human-Centered Approach	The Lebanese Center for Policy Studies	3.08.2022	İngilizce	Lübnan	Seminer	https://bit.ly/3DR1ePj
"Almanya'daki Mültecilerin Eğitim Politikaları" başlıklı politika notu yayımlandı.	Educational Policies of Refugees in Germany	Center for Lebanese Studies	1.08.2022	İngilizce	Lübnan	Politika Raporu	https://lebanesestudies.com/publications/educational-policies-of-refugees-in-germany/
"Avustralya'daki Mültecilerin Eğitim Politikaları" başlıklı politika notu yayımlandı.	Educational Policies of Refugees in Australia	Center for Lebanese Studies	1.08.2022	İngilizce	Lübnan	Politika Raporu	https://bit.ly/3QOXDxl

MÜSLÜMAN DÜNYADAN FİKRİ BİRİKİMLER

Bölgesel Yolsuzlukla Mücadele Girişimi (RAI) Sekreterliği "Prizren 2022: EYP Kosova Girişimi" başlıklı konferans düzenlendi.	Prizren 2022: Annual Conference of the EYP Kosovo Initiative	Regional Anti-Corruption Initiative	1.08.-5.08.2022	İngilizce	Bosna-Hersek	Konferans	https://bit.ly/3QP1oTm
"Dayanıklı Şehirler-Belediyelerin Mücadelesi" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	Resilient Cities – The challenge of municipalities	Institute for Democracy and Mediation	3.08.2022	İngilizce	Arnavutluk	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3Sds80N
"Yeşil Okullar için Muhammadiyah Bağımsız Çevre Denetiminin Uygulanması" başlıklı proje gerçekleştirildi.	AliMM, Program Audit Lingkungan Internal bagi Sekolah Muhammadiyah	Muhammadiyah Movement	27.08.2022	Endonezce	Endonezya	Proje	https://bit.ly/3Sbt9IM
"Surabaya'da Öğrenme Faaliyetlerinin Başarı ve Sahabat Programının Değerlendirmesinin İzlenmesi" başlıklı çalıştay düzenlendi.	Melalui Program Sahabat, MDMC Tekankan Pentingnya Data Informasi dalam Respon Bencana	Muhammadiyah Movement	28-29.08.2022	Endonezce	Endonezya	Çalıştay	https://bit.ly/3eRT5ZS
Nuansa Persada Dergisi "Ulusun Bütünlüğünü Güçlendirmek ve Korumak için Ulusal Bir Çerçeve de Dindar Olmak" başlıklı forum düzenledi.	Webinar Kebangsaan "Beragama dalam Bingkai Kebangsaan untuk Merawat dan Menjaga Keutuhan Bangsa"	Muhammadiyah Movement and LDII	24.08.2022	Endonezce	Endonezya	Forum	https://bit.ly/3RPNMgZ
"Uluslararası Öğretmenler Forumu" düzenlendi.	Kelas Internasional Mu'allimaat Inisiasi Forum Guru Tiga Negara	Muhammadiyah Movement	21.08.2022	Endonezce	Endonezya	Forum	https://bit.ly/3Lhj7Sy
Muhammediye Medya Yöneticileri toplantısı düzenlendi.	Semarakkan Muktamar, Pemuda Muhammadiyah Semarang Gelar Gathering Admin Media Sosial	Muhammadiyah Movement	20.08.2022	Endonezce	Endonezya	Toplantı	https://bit.ly/3deJ8Fz
"Aisyiyah ile Dini Bir Yaklaşımla Çevresel Bilincin Arttırılması için bir Başlangıç" başlıklı program düzenlendi.	Peduli Lingkungan, LLHPB PP 'Aisyiyah Bersama GIDKP Ajak Masyarakat Tak Gunakan Plastik Sekali Pakai	Muhammadiyah Movement	16.08.2022	Endonezce	Endonezya	Toplantı	https://bit.ly/3QWE0so
"Ulusal Ruh Sağlığı" başlıklı Seminer Düzenlendi	Saran dari Dokter Muhammadiyah untuk Mencegah Adanya Kasus LGBTQ	Muhammadiyah Movement	3.08.2022	Endonezce	Endonezya	Seminer	https://bit.ly/3dgQ19a
"Dijital Pazarlama Danışmanlığı" başlıklı eğitim programı gerçekleştirildi.	Pemanfaatan Digital Marketing Bagi UMKM di Desa	Muhammadiyah Movement	3.08.2022	Endonezce	Endonezya	Eğitim Programı	https://bit.ly/3QSWq8i
"Temel İleri Gazetecilik Eğitimi" başlıklı eğitim programı düzenledi.	LDII Manfaatkan Teknologi Digital untuk Kepentingan Jurnalisme Positif	Indonesian Islamic Da'wah Institute	27.08.2022	Endonezce	Endonezya	Eğitim Programı	https://bit.ly/3qJbISI
"Evlilik Öncesi Rehberlik" başlıklı seminer düzenlendi.	Wujudkan Ketahanan Keluarga, STAIMI Gelar Webinar Bimbingan Pranikah	Indonesian Islamic Da'wah Institute	23.08.2022	Endonezce	Endonezya	Seminer	https://bit.ly/3RRvIDG
"Daha Hızlı İyileşme, Daha Güçlü Yükselme" başlıklı tören düzenlendi.	Upacara HUT RI, LDII Jabar Tekankan Pentingnya Cinta Tanah Air	Indonesian Islamic Da'wah Institute	23.08.2022	Endonezce	Endonezya	Toplantı	https://bit.ly/3eVo0oc
"2. Ulusal Buluşma" düzenlendi.	Membangun Peradaban, LDII Jateng Dorong Pembudayaan Silaturahmi	Indonesian Islamic Da'wah Institute	20.08.2022	Endonezce	Endonezya	Toplantı	https://bit.ly/3UqCNYM

MÜSLÜMAN DÜNYADAN FİKRİ BİRİKİMLER

"Teblig Ekber" başlıklı tören düzenlendi.	DPD LDII Blitar Hadiri Tabligh Akbar Milad Muhammadiyah	Muhammadiyah Movement	17.08.2022	Endonezce	Endonezya	Toplantı	https://bit.ly/3dpCtYZ
"Okul Öncesi Okullarda Zorunlu Yerel İçerik Olarak Kur'an Okuma ve Yazma Derslerinin (BTA) Eğitim ve Öğretiminin Yaygınlaştırılması" başlıklı eğitim programı düzenlendi.	LDII Jember Fasilitasi Diklat Guru Baca Tulis Alquran yang Dihelat HIMPAUDI	Indonesian Islamic Da'wah Institute	4.08.2022	Endonezce	Endonezya	Eğitim	https://bit.ly/3LgPKzP
"RKUHP: Kurumsal Aşırı Suçlama, İş Güvencesi ve Endonezya'nın Rekabetçiliği" başlıklı politika notu yayımlandı.	RKUHP: Overkriminalisasi Korporasi, Kepastian Berusaha, dan Daya Saing Indonesia	Center for Strategic and International Relations (CSIS)	15.08.2022	Endonezce	Endonezya	Politika Notu	https://bit.ly/3BlrJCX
"Endonezya Kamu Hizmetlerini Geliştirmede Bulut Bilişim Teknolojisinin Önemi" başlıklı seminer düzenlendi.	Webinar The Importance of Cloud Computing Technology in Enhancing Indonesian Public Services	Center for Strategic and International Relations (CSIS)	23.08.2022	İngilizce	Endonezya	Seminer	https://bit.ly/3r1iN13
"GDPR'den Sonra Sırada Ne Var: Zorlu Altyapı, Ekonomik Ülke" başlıklı seminer düzenlendi.	What's Next after GDPR: Infrastruktur Tangguh, Negara Hemat	Center for Strategic and International Relations (CSIS)	12.08.2022	Endonezce	Endonezya	Seminer	https://bit.ly/3BLraE4
"Zekat, Vergi ve Gümrük Komisyonları Genel Sekreterliği" başlıklı çalıştay düzenlendi.	ورشة عمل أعمال الأمانة العامة للجان الزكوية والضريبة والجمركية	Khadijah Bint Khuwailed Center	17.08.2022	Arapça	Suudi Arabistan	Çalıştay	https://bit.ly/3qK5ems
"Teknolojiyi Benimsemek, Veri Egemenliğini Korumak" başlıklı politika notu yayımlandı.	Embracing Technology, Preserving Data Sovereignty	Institute of Strategic and International Studies (ISIS) Malaysia	1.08.2022	İngilizce	Malezya	Politika Notu	https://bit.ly/3BlrVCb
"Sübvansiyonları Kaldırmak İçin Gerekenler" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	What It Takes to Remove Subsidies	Institute of Strategic and International Studies (ISIS) Malaysia	28.08.2022	İngilizce	Malezya	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3de35MM
"Eksik İstihdam: Birçokları Tarafından Göz Ardı Edilen Bir Ekonomik Sorun" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	Underemployment: An Economic Problem Ignored by Many	Institute of Strategic and International Studies (ISIS) Malaysia	26.08.2022	İngilizce	Malezya	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3dnds0M
"Geri Kalan Eyaletlerde Destek Oranlarını Artırmaya Odaklanın" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	Focus on Boosting Booster Rates in Laggard States	Institute of Strategic and International Studies (ISIS) Malaysia	4.08.2022	İngilizce	Malezya	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3dh07oV
"Birlikte Duruyoruz: Kapsayıcı Sosyal Korumaya Doğru" başlıklı analiz yayımlandı.	Together We Stand: Onwards to Inclusive Social Protection	"Khazanah Research Institute	9.08.2022	İngilizce	Malezya	Analiz	https://bit.ly/3BH9yxl

MÜSLÜMAN DÜNYADAN FİKRİ BİRİKİMLER

"İntihar, Dünya Görüşünde Krizi Gösterir" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	Suicide Indicates Crisis in Worldview	Institute of Islamic Understanding Malaysia	30.08.2022	İngilizce	Malezya	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3Dt2vo0
"Parti Atlama ve Seçmenlerin Yetkisine Saygılı Olmak" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	Party Hopping and Respecting Voters' Mandate	Institute of Islamic Understanding Malaysia	22.08.2022	İngilizce	Malezya	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3RVTcWw
"Kadın ve Devlet Forumu: Neslin Kurucusu ve Liderliği" başlıklı forum düzenlendi.	Forum Wanita & Kenegaraan: Membina & Memimpin Generasi	Muslim Youth Movement Malaysia (ABIM)	31.08.2022	Malayca	Malezya	Forum	https://bit.ly/3QQhxYK
"Bilgi Entegrasyonu" başlıklı Seminer düzenlendi.	Seminar Integrasi Ilmu Bersempena Majlis Menandatangani MOU Antara IIT Dan KDH	Muslim Youth Movement Malaysia (ABIM)	11.08.2022	Malayca	Malezya	Seminer	https://bit.ly/3QQhMmC
"İstihdamın Ötesine Geçen Kursların Değerlendirilmesi" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	Evaluation of Courses that Go Beyond Employment	International Islamic University Malaysia	17.08.2022	Malayca	Malezya	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3RPp4I0
"Düzensiz Güç Dağılımı Toplum İçin Doğası Gereği Kötüdür" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	Uneven Power Distribution Is Inherently Bad for Society	International Islamic University Malaysia	8.08.2022	Malayca	Malezya	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3e0UzPD
"Veri ve Yapay Zeka Yönelimli Dönüşüm için Yumuşak Beceriler" başlıklı seminer düzenlendi.	Soft Skills for Data & AI-Driven Transformation in the Banking & Finance Sector	Islamic Banking & Finance Institute Malaysia (IBFIM)	30.08.2022	İngilizce	Malezya	Seminer	https://bit.ly/3qG66FF
"Savaş Zamanı Ekonomisi Aden'de Kadın Girişimciliğini Artırdı" başlıklı analiz yayımlandı.	Wartime Economy Fosters Surge in Female Entrepreneurship in Aden	The Sana'a Center for Strategic Studies	12.08.2022	İngilizce	Yemen	Analiz	https://bit.ly/3UrXHq7
"Üçüncü İbke: İlerleme, İslami Siyasi Mirasın Bilinçli Bir Şekilde Okunmasını Gerektirir" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	الأصل الثالث: النهوض يستلزم القراءة الواعية للتراث السياسي الإسلامي	Movement of Society of Peace	30.08.2022	Arapça	Cezayir	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3qGQK6z
"Megasports: Herkes İçin Sağlık ve Refahı Teşvik Etmek" isimli ücretsiz eğitim semineri gerçekleştirildi.	Megasports: Promoting Health and Well-being for All	Qatar Foundation	25.08.2022	Arapça	Katar	Seminer	https://bit.ly/3xtmi3X
"El Yazması Çalışmaları Ders Dizisi: Arapça Transkripsiyon Gelenekleri" başlıklı seminer gerçekleştirildi.	Manuscript Studies Lecture Series: Arabic Transcription Traditions	Qatar Foundation	22.08.2022	Arapça	Katar	Seminer	https://bit.ly/3LhqXeR
"Emzirmeyi Hızlandırın: Eğitimin ve Destekleyin" isimli seminer gerçekleştirildi.	Step Up for Breastfeeding: Educate and Support	Qatar Foundation	4.08.2022	Arapça	Katar	Seminer	https://bit.ly/3Bls3BF
"Doğal Kaynaklar ve Sürdürülebilirlik Hukuku Seminer Serisi" gerçekleştirildi.	Natural Resources and Sustainability Law Seminar Series	Qatar Foundation	3.08.2022	Arapça	Katar	Seminer	https://bit.ly/3dh0i3z

MÜSLÜMAN DÜNYADAN FİKRİ BİRİKİMLER

"Uluslararası İlişkiler ve Dış İlişkiler Analizi Üzerine Yazma Atölyesi" gerçekleştirildi.	A Workshop on Writing About International Relations and Foreign Affairs Analysis	Doha Institute	29.08.2022	Arapça	Katar	Seminer	https://bit.ly/3DwRIQc
"Kosova'da Yeni Yerel Yönetim Yasal Hükümleri ile Ne Gibi Değişiklikler Öngörülmektedir?" başlıklı politika notu yayımlandı.	What Changes are Foreseen with the New Local Government Legal Provisions in Kosovo?	GAP Institute for Advanced Studies	1.08.2022	İngilizce	Kosova	Politika Notu	https://bit.ly/3delG6B
İslamabad Stratejik Araştırmalar Enstitüsü'nün (ISSI) bir parçası olan Silah Kontrol ve Silahsızlanma Merkezi (ACDC) tarafından "Kapsamlı Ulusal Güvenlik ve Gelişen Teknolojiler" başlıklı rapor yayımlandı.	ACDC Special Report on "Comprehensive National Security and Emerging Technologies"	Institute of Strategic Studies Islamabad	29.08.2022	İngilizce	Pakistan	Rapor	https://bit.ly/3q1zjuP
"Teknoloji ve Girişimcilik Yoluyla Pakistan'ı Yeniden İnşa Etmek" konulu web semineri gerçekleştirildi.		IPRI Islamabad Policy Research Institute	23.08.2022	İngilizce	Pakistan	Çevrim içi Semineri	https://bit.ly/3SbHmDE
"Pakistan Ekonomisinde Mali Açık" konulu yuvarlak masa toplantısı gerçekleştirildi.	IPRI Roundtable: Fiscal Deficit in Pakistan Economy	IPRI Islamabad Policy Research Institute	19.08.2022	İngilizce	Pakistan	Seminer	https://bit.ly/3BKfKfE
"Kollektif Barış ve Gelişme İçin Çalışmak: Sahte Haberlerle Nasıl Mücadele Edilir" başlıklı rapor yayımlandı.	Working for Collective Peace and Development: How to defeat fake news	Center for Research & Security Studies	18.08.2022	İngilizce	Pakistan	Rapor	https://bit.ly/3BlxaSn
"Gazetecilikte Objektiflik İçin Eleştirel Düşünme Zorunluluğu" konulu eğitim semineri gerçekleştirildi.	Critical Thinking Must for Objectivity in Journalism	Center for Research & Security Studies	10.08.2022	İngilizce	Pakistan	Seminer	https://bit.ly/3dkeBWE
"4. Sanayi Devrimi ve Yapay Zekanın Rolü" başlıklı seminer gerçekleştirildi.	4th Industrial Revolution and Role of AI	Institute of Regional Studies Islamabad	31.08.2022	İngilizce	Pakistan	Seminer	https://bit.ly/3dplg0d
"Kentsel Dayanıklı Altyapı" başlıklı seminer gerçekleştirildi.	Urban Resilient Infrastructure	Sustainable Development Policy Institute	15.08.2022	İngilizce	Pakistan	Seminer	https://bit.ly/3RQtnn1
"Pakistan'ın Ekonomik Güvenliği: Zorluklar ve Geleceğe Doğru" başlıklı raporun lansmanı gerçekleştirildi.	Special Report Launch "Economic Security of Pakistan: Challenges and Way Forward"	Institute of Strategic Studies Islamabad	22.08.2022	İngilizce	Pakistan	Analiz	https://bit.ly/3SbEuab
"Rusya-Ukrayna Savaşı ve Pakistan'da Gıda Güvenliği Sorunu" başlıklı analiz yayımlandı.	Russia-Ukraine War and the Issue of Food Security in Pakistan	Institute of Strategic Studies Islamabad	12.08.2022	İngilizce	Pakistan	Analiz	https://bit.ly/3BHDrcy
"Gönüllülere Daha Erken Yaşta Emeklilik İmkânına Dair Tartışmaları Memnuniyetle Karşılıyoruz" başlıklı basın açıklaması yayımlandı.	Gönüllülere Daha Erken Yaşta Emeklilik İmkânına Dair Tartışmaları Memnuniyetle Karşılıyoruz	Islamische Gemeinschaft (Milli Görüş Almanya)	11.08.2022	Türkçe	Almanya	Basın Açıklaması	https://bit.ly/3BpD5Gh
"Müslüman Cemaatten Enerji Tasarrufu Çağrısı" başlıklı basın açıklaması yayımlandı.	Müslüman Cemaatten Enerji Tasarrufu Çağrısı	Islamische Gemeinschaft (Milli Görüş Almanya)	17.08.2022	Türkçe	Almanya	Basın Açıklaması	https://bit.ly/3Drq6Gr

MÜSLÜMAN DÜNYADAN FİKRİ BİRİKİMLER

"Rostock-Lichtenhagen'den Ders Çıkarılmalı" başlıklı basın açıklaması yayımlandı.	Rostock-Lichtenhagen'den Ders Çıkarılmalı	Islamische Gemeinschaft (Milli Görüş Almanya)	23.08.2022	Türkçe	Almanya	Basın Açıklaması	https://bit.ly/3xtrZil
"AAOİFİ Dijital Dönüşüm ve Süreç Otomasyonu Yolculuğuna Çıkıyor" başlıklı haber yazısı yayımlandı.	AAOIFI Embarks on a Digital Transformation and Process Automation Journey	Accounting and Auditing Organization for Islamic Financial Institutions	14.08.2022	İngilizce	Bahreyn	Haber Yazısı	https://bit.ly/3Ds6J07
"AAOİFİ, Tekafül Maruz Kalma Taslakları Hakkında İki Genel Duruşma Oturumu Düzenliyor" başlıklı haber yazısı yayımlandı.	AAOIFI Conducts Two Public Hearing Sessions on Takaful Exposure Drafts	Accounting and Auditing Organization for Islamic Financial Institutions	30.08.2022	İngilizce	Bahreyn	Haber Yazısı	https://bit.ly/3DuMsX0
"Faiz Politikası ve Küresel Enflasyon Dalgası: Temel Nedenleri Anlamak" başlıklı araştırma yazısı yayımlandı.	Interest Rate Policy and the Global Inflation Wave: Understanding the Root Causes	Bahrain Center for Strategic International and Energy Studies	11.08.2022	İngilizce	Bahreyn	Analiz	https://bit.ly/3DyUi2v
"Kamuoyu Yoklaması: Bahreyn Krallığı'nda İnsan Organ Bağışı" başlıklı anket yayımlandı.	Opinion Poll: Human Organs Donation in the Kingdom of Bahrain	Bahrain Center for Strategic International and Energy Studies	2.08.2022	İngilizce	Bahreyn	Anket	https://bit.ly/3Dv2bG3
"Ulusal Raporun Yazılması İçin Kapasite Geliştirme" başlıklı haber yazısı yayımlandı.	بناء القدرات لكتابة التقرير الوطني	Center for Documentation of Cultural and Natural Heritage	15.08.2022	Arapça	Mısır	Haber Yazısı	https://bit.ly/3qFFP1Y
"ISESCO ve Amerikan Uzay Vakfı, Birlik üniversitelerinin Öğrencileri İçin Eğitim Tatbikatları Başlatmayı Tartışıyor" başlıklı haber yazısı yayımlandı.	الإيسيسكو ومؤسسة الفضاء الأمريكية يناقشان إطلاق تدريبات لفائدة طلاب جامعات الاتحاد	League of Islamic Universities	4.08.2022	Arapça	Mısır	Haber Yazısı	https://bit.ly/3qGjdtl
"Mısır'da Yeşil Ekonomi ve Kalkınma Beklentileri" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	الاقتصاد الأخضر في مصر وآفاق التنمية	Al-Ahram Center for Political and Strategic Studies	21.08.2022	Arapça	Mısır	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3dgWFFC
"Mısır'da Covid-19 Sonrası Firma Düzeyinde Devlet Desteği: Eşitsiz Tahsisat ve Eşitsiz Etkiler" başlıklı araştırma yazısı yayımlandı.	Post Covid-19 Firm-Level Government Support in Egypt: Uneven Allocation and Unequal Effects	Economic Research Forum	2.08.2022	İngilizce-Arapça	Mısır	Rapor	https://bit.ly/3RQtyyH
"Sera Gazı Emisyonlarının Dış Kaynak Kullanımında Küresel Değer Zincirlerinin Rolü" başlıklı araştırma yazısı yayımlandı.	The Role of Global Value Chains in Outsourcing Greenhouse Gas Emissions	Economic Research Forum	2.08.2022	İngilizce-Arapça	Mısır	Rapor	https://bit.ly/3dkbcHu
"Büyük Depremlerin İşgücü Piyasasına Etkileri: Türkiye'den Kanıtlar" başlıklı araştırma yazısı yayımlandı.	The Effects of Major Earthquakes on the Labor Market: Evidence from Turkey	Economic Research Forum	2.08.2022	İngilizce-Arapça	Mısır	Rapor	https://bit.ly/3DqwApb
"MENA Bölgesinde Yatırımcı Duyarlılığı ve Sürü Davranışı Covid-19 Sırasında Değişti mi?" başlıklı araştırma yazısı yayımlandı.	Did Investor Sentiment and Herding Behavior in the MENA Region Change During Covid-19?	Economic Research Forum	2.08.2022	İngilizce-Arapça	Mısır	Rapor	https://bit.ly/3UeVG0c

MÜSLÜMAN DÜNYADAN FİKRİ BİRİKİMLER

"Yaptırımlar Altında Hayatta Kalma Stratejileri: İran'dan Firma Düzeyinde Kanıt" başlıklı araştırma yazısı yayımlandı.	Survival Strategies Under Sanctions: Firm-Level Evidence from Iran	Economic Research Forum	2.08.2022	İngilizce-Arapça	Mısır	Rapor	https://bit.ly/3Lgymet
"Ekonomiye Moraliniz Düşerken Yüz Maskenizi Aşağı Çekecek Misiniz? Ekonomik ve Psikolojik İyi Olma Hali ve Koruyucu Sağlık Davranışı" başlıklı araştırma yazısı yayımlandı.	Feeling Blue Over the Economy, Will You Pull Down Your Face Mask? Economic and Psychological Well-Being and Preventive Health Behavior	Economic Research Forum	2.08.2022	İngilizce-Arapça	Mısır	Rapor	https://bit.ly/3Bj1Tzr
"Finansallaşma, Büyüme ve Kaynak Laneti: MENA Bölgesinden Kanıtlar" başlıklı araştırma yazısı yayımlandı.	Financialization, Growth and the Resource Curse: Evidence from the MENA Region	Economic Research Forum	2.08.2022	İngilizce-Arapça	Mısır	Rapor	https://bit.ly/3UcZKhr
"Covid-19 Ortasında İlk Çıkan Son Giren: Arap Ülkelerinde Gençlerin İstihdam Kırılganlığı" başlıklı araştırma yazısı yayımlandı.	First out, Last in Amid Covid-19: Employment Vulnerability of Youths in Arab Countries	Economic Research Forum	2.08.2022	İngilizce-Arapça	Mısır	Rapor	https://bit.ly/3Dw42uq
"Covid-19... Bulaşıkları kim Yıkayacak ve Bezleri kim değiştirecek? Mısır'dan Covid-19 Sonrası Zaman Kullanımı Anketinden Elde Edilen Kanıtlar" başlıklı araştırma yazısı yayımlandı.	Covid-19... Who Will Wash the Dishes and Change the Diapers? Evidence from A Post Covid-19 Time Use Survey from Egypt	Economic Research Forum	2.08.2022	İngilizce-Arapça	Mısır	Rapor	https://bit.ly/3decXpP
"Lübnan'ın Ekim 2019'daki Çok Yönlü Ekonomik Krizi: Nedenleri, Sonuçları: Tanı" başlıklı araştırma yazısı yayımlandı.	Lebanon's Multifaceted Economic Crisis of October 2019: Causes, Repercussions: A Diagnosis	Economic Research Forum	2.08.2022	İngilizce-Arapça	Mısır	Rapor	https://bit.ly/3xvLhUe
"Ürdün'deki Suriyeli Mülteciler İçin Nakit Transferi ve Yemek Çekleri: Çok Boyutlu Yoksullara Ulaşıyor mu?" başlıklı araştırma yazısı yayımlandı.	Cash Transfer and Food Vouchers for Syrian Refugees in Jordan: Do They Reach the Multidimensionally Poor?	Economic Research Forum	2.08.2022	İngilizce-Arapça	Mısır	Rapor	https://bit.ly/3QQnRj7
"Nakit Transferi, Hanehalkı Gıda Güvensizliği ve Ürdün'de Gençlerin Öznel Refahı" başlıklı araştırma yazısı yayımlandı.	Cash Transfer, Household Food Insecurity and the Subjective Well being of Youth in the Jordan	Economic Research Forum	2.08.2022	İngilizce-Arapça	Mısır	Rapor	https://bit.ly/3xpzTJm
"Covid-19'un MENA İşgücü Piyasaları Üzerindeki Etkisi: Mısır, Tunus, Fas ve Ürdün'den Cinsiyete Dayalı Bir Analiz" başlıklı araştırma yazısı yayımlandı.	The Impact of Covid-19 on MENA Labor Markets: A Gendered Analysis from Egypt, Tunisia, Morocco and Jordan	Economic Research Forum	2.08.2022	İngilizce-Arapça	Mısır	Rapor	https://bit.ly/3eUhf1l
"Türkiye'de Faiz Belirsizliği ve Makroekonomi" başlıklı araştırma yazısı yayımlandı.	Interest Rate Uncertainty and Macroeconomics in Turkey	Economic Research Forum	2.08.2022	İngilizce-Arapça	Mısır	Rapor	https://bit.ly/3Q03HWU
"Ürdün ve Tunus'ta Asgari ve Geçim Ücretleri" başlıklı araştırma yazısı yayımlandı.	Minimum and Living Wages in Jordan and Tunisia	Economic Research Forum	2.08.2022	İngilizce-Arapça	Mısır	Rapor	https://bit.ly/3xxbX6T
"Sudan'ın Çevresini ve Doğal Zenginliklerini Adil ve Yeşil Bir Gelecek için Yönetmek" başlıklı politika özeti yayımlandı.	Managing Sudan's Environment and Natural Wealth for An Equitable and Green Future	Economic Research Forum	2.08.2022	İngilizce-Arapça	Mısır	Politika Özeti	https://bit.ly/3DpDqLE

MÜSLÜMAN DÜNYADAN FİKRİ BİRİKİMLER

"Covid-19'un Orta Doğu ve Kuzey Afrika (MENA) İşgücü Piyasasına Etkisi: Sudan Örneği" başlıklı politika özeti yayımlandı.	The Impact of Covid-19 on Middle East and North Africa (MENA) Labor Market: The Case of Sudan	Economic Research Forum	2.08.2022	İngilizce-Arapça	Mısır	Politika Özeti	https://bit.ly/3Udjamb
"Kamu Harcamalarının Banka Performansı Üzerinde Herhangi Bir Etkisi Var mı? MENA Bölgesinden Ampirik Kanıtlar" başlıklı araştırma yazısı yayımlandı.	Is There Any Impact of Public Spending on Bank Performance? Empirical Evidence from the MENA Region	Economic Research Forum	2.08.2022	İngilizce-Arapça	Mısır	Rapor	https://bit.ly/3BHXrMb
"MENA Bölgesinde Küresel Değer Zinciri Katılımı, Kurumsal Kalite ve Cari Hesap Dengesizlikleri" başlıklı araştırma yazısı yayımlandı.	Global Value Chain Participation, Institutional Quality and Current Account Imbalances in the MENA Region	Economic Research Forum	2.08.2022	İngilizce-Arapça	Mısır	Rapor	https://bit.ly/3BNaZpS
"Ürdün'de Engelliler için Sağlık Sigortası Teminatının Sağlanması: Gençliğe Odaklanma" başlıklı politika özeti yayımlandı.	Achieving Health Insurance Coverage for Persons with Disabilities in Jordan: A Focus on Youth	Economic Research Forum	2.08.2022	İngilizce-Arapça	Mısır	Politika Özeti	https://bit.ly/3qKRkQM
"Ürdün ve Tunus'ta Asgari ve Geçim Ücreti: Sosyal Koruma Zeminlerine Etkileri" başlıklı politika özeti yayımlandı.	Minimum and Living Wage in Jordan and Tunisia: Implications for Social Protection Floors	Economic Research Forum	2.08.2022	İngilizce-Arapça	Mısır	Politika Özeti	https://bit.ly/3dhqmx5
"G7 Zirvesi "Küresel Altyapı ve Yatırım Ortaklığı" Girişiminin İçeriği ve Yönleri" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	The G7 Summit "Partnership for Global Infrastructure and Investment" Initiative Contents and Directions	al-Bayan Center for Planning and Studies	8.08.2022	İngilizce	Irak	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3Lj78DP
"Üniversiteler ve Irak Toplumunu Arasında Ortaklıklar Kurmak ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine Ulaşmadaki Roller: Geleceğe Yönelik Vizyon ve Gerçeğe Yönelik Hızlı Değerlendirme" başlıklı araştırma yazısı yayımlandı.	Building Partnerships Between Universities and Iraqi Society and their Role in Achieving Sustainable Development Goals: Vision for the Future and Rapid Assessment for Reality	al-Bayan Center for Planning and Studies	10.08.2022	İngilizce	Irak	Analiz	https://bit.ly/3xsQgFa
"Altyapı ve Küresel Yatırım Ortaklığı'nın Kamusal ve Gizli Umutları" başlıklı araştırma yazısı yayımlandı.	The Public and Hidden Prospects of "The Partnership for Infrastructure and Global Investment"	al-Bayan Center for Planning and Studies	22.08.2022	İngilizce	Irak	Analiz	https://bit.ly/3xsVeSn
"Irak'taki Borç Yörüngesinin Mevcut Ekonomik Performansa Göre Evrimi" başlıklı araştırma yazısı yayımlandı.	The Evolution of The Debt Trajectory in Iraq According to The Current Economic Performance	al-Bayan Center for Planning and Studies	31.08.2022	İngilizce	Irak	Analiz	https://bit.ly/3xti6Ru

KÜLTÜREL FAALİYETLER

Faaliyet Başlığı	Faaliyetin Orijinal Başlığı	Kurum	Tarih	Dil	Ülke	Tür	Link
"Bangladeş'te Demokrasiyi Teşvik Eden Genç Liderler projesi" atölye programı gerçekleştirildi.	Young Leaders for Promoting Democracy in Bangladesh project	Bangladesh Enterprise Institute	6.07.2022	İngilizce	Bangladeş	Atölye	https://bit.ly/3QWVhgx
"Afrika'dan bir veda: Shinzo Abe SAYONARA" başlıklı görüş yazısı yayımlandı.	A farewell from Africa: Shinzo Abe SAYONARA	Policy Center for the New South	20.07.2022	İngilizce	Fas	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3Ta530K

MÜSLÜMAN DÜNYADAN FİKRİ BİRİKİMLER

"Bir zamanlar çimlerin büyüdüğü yer – Figuiç'in son göçebeleri" başlıklı düşünce yazısı yayımlandı.	Where grass once grew – the last nomads of Figuiç	Heinrich Böll Stiftung / Rabat	8.07.2022	İngilizce	Fas	Görüş Yazısı	https://bit.ly/3QA96S2
"Karadağ'ı Bölen Njegos Şapeli'nin Yeniden İnşa Çağrısı" başlıklı haber yazısı yayımlandı.	Call to Rebuild Njegos Chapel Divides Montenegro	Balkan Insight	28.07.2022	İngilizce	Balkanlar	Haber Bildirisi	https://bit.ly/3ppVdKv
"Dr. Azezat Johnson- Anısına" başlıklı yazı yayımlandı	Dr. Azezat Johnson – In memoriam	Islamic Human Rights Comission	28.07.2022	İngilizce	İngiltere	Düşünce Yazısı	https://bit.ly/3A8ZJlg
"İlk Müslüman Evde Eğitim Çevrimiçi Konferansı" başlıklı konferans gerçekleştirildi	Inaugural first ever Muslim Home Education Online Conference	Shropshire Islamic Foundation	19.07.2022	İngilizce	İngiltere	Konferans	https://bit.ly/3A2A4L7
Popülizm nedir sorusuna yanıt olarak kitap incelemesi. yayımlandı.	مراجعة كتاب في الإجابة عن سؤال: ما الشعبوية؟	Arab Center for Research and Policy Studies	19.07.2022	Arapça	Katar	Kitap	https://bit.ly/3c4NT3U
"AIMuntaqa'nın 10. sayısı yayımlandı.	Issue 10 of AIMuntaqa Now Available	Doha Institute	28.07.2022	İngilizce	Katar	Dergi	https://bit.ly/3dsh3tV
"İbn-i Sina'cılık Bağlamında: İslam'da Klasik Sonrası Felsefe'nin Oluşumu" başlıklı atölye çalışması gerçekleştirildi.	Avicennism(s) in Context: The Formation of Post-Classical Philosophy in Islam	Orient-Institut Beirut	22-23.07.2022	İngilizce	Lübnan	Atölye	https://bit.ly/3wd6sK9
"PCIM Suudi Arabistan, Mekke'de Muhammediye Hac Büyük Toplantısını gerçekleştirdi" başlıklı haber yazısı yayımlandı.	PCIM Arab Saudi gelar Temu Akbar Haji Muhammediyah di Mekkah	Muhammadiyah Movement	6.07.2022	Endonezce	Endonezya	Haber Yazısı	https://bit.ly/3dFJKs4
"UAD Tarjih Muhammediye Merkezi PCIM Mısır ile işbirliği yapacak" başlıklı haber yazısı yayımlandı.	Pusat Tarjih Muhammediyah UAD akan Jalin Kerja sama dengan PCIM Mesir	Muhammadiyah Movement	12.07.2022	Endonezce	Endonezya	Haber Yazısı	https://bit.ly/3dD2Qur
"Uluslararası Ağı Genişleten UMM-Adelaide Üniversitesi İş Birliğini Gerçekleştirmeye Hazır" başlıklı haber yazısı yayımlandı.	Perluas Jaringan Internasional, UMM-University of Adelaide Siap Realisasikan Kerja Sama	Muhammadiyah Movement	28.07.2022	Endonezce	Endonezya	Haber Yazısı	https://bit.ly/3zY1amG
"LazisMu'nun Vizyonunda ve Misyonunda Yer Alan Modern Hayırseverlik" başlıklı haber yazısı yayımlandı.	Filantropi Modern Terkandung dalam Visi Misi LazisMu	Muhammadiyah Movement	28.07.2022	Endonezce	Endonezya	Haber Yazısı	https://bit.ly/3weMwq3
"Kurban Bayramı Ulus Dindarlığını ve Bireysel Dindarlığı Üretir" başlıklı haber yazısı yayımlandı.	DPP LDII: Idul Adha Bangun Kesalehan Bangsa dan Individu	Indonesian Islamic Da'wah Institute (LDII)	12.07.2022	Endonezce	Endonezya	Haber Yazısı	https://bit.ly/3QTpQ6v
"LDII Öğrencileri 2022 Ahmad Dahlan Üniversitesi Öğrenci Ödülü'nü Kazandı" başlıklı haber yazısı yayımlandı.	Mahasiswa LDII Raih Anugerah Kemahasiswaan Universitas Ahmad Dahlan Awards 2022	Indonesian Islamic Da'wah Institute (LDII)	18.07.2022	Endonezce	Endonezya	Haber Yazısı	https://bit.ly/3An9ZH5
"Orta Java Polisi-LDII İşbirliğinin Deradikalleşmesine İlişkin Sosyalleşme Mesajı: Dini Örgütler Arasındaki Kavgalara Dikkat Edin" başlıklı haber yazısı yayımlandı.	Pesan Sosialisasi Deradikalisasi Kerja Sama Polda-LDII Jateng: Waspadai Adu Domba Antar Ormas Keagamaan	Indonesian Islamic Da'wah Institute (LDII)	31.07.2022	Endonezce	Endonezya	Haber Yazısı	https://bit.ly/3PoZHeU
"İslami Gençlik Söylemi Serisi 2022 / 1443H" başlıklı seminer gerçekleştirildi.	Siri Wacana Belia Islam 2022/1443H	Muslim Youth Movement Malaysia (ABIM)	23-24.07.2022	Malayca	Malezya	Seminer	https://bit.ly/3CcgjDD

MÜSLÜMAN DÜNYADAN FİKRİ BİRİKİMLER

"Geleneksel Cezayir kıyafetlerinin ilk ulusal kolokyumu - Hafıza ve mevcudiyet arasındaki direniş biçimleri" başlıklı toplantı düzenlendi.	First national colloquium of traditional Algerian outfits - Forms of resistance between memory and presence	Centre for Research in Social and Cultural Anthropology (CRASC)	31.07.2022	İngilizce	Cezayir	Toplantı	https://bit.ly/3JZbiA4
"Cezayir'in tarihi referansı Bağımsız Cezayir'in tarihi referansı" başlıklı konferans gerçekleştirildi.	Conference: The historical reference of Algeria The historical reference of independent Algeria	Centre for Research in Social and Cultural Anthropology (CRASC)	6.07.2022	İngilizce	Cezayir	Konferans	https://bit.ly/3CkXVbA
"İT Genel Sekreteri, Başarılı Bir 1443 Hac Sezonu İçin Suudi Liderliğini ve Halkını Tebrik Ediyor" başlıklı haber yazısı yayımlandı.	OIC Secretary-General Congratulates the Saudi Leadership and People for a Successful 1443 Hajj Season	Organization of Islamic Cooperation	10.07.2022	İngilizce	Suudi Arabistan	Haber Yazısı	https://bit.ly/3QymBSi
"İT Genel Sekreteri Cezayir'in Bağımsızlığının 60. Yıldönümü Resmi Kutlamalarına Katıldı" başlıklı haber yazısı yayımlandı.	OIC Secretary-General Participates in the official Celebrations of the 60th Anniversary of Algeria's Independence	Organization of Islamic Cooperation	6.07.2022	İngilizce	Suudi Arabistan	Haber Yazısı	https://bit.ly/3ApNOB9
"Asya Avrupa No: 74" dergisi yayımlandı.	Asya Avrupa No: 74	Eurasian Research Institute	07.2022	Türkçe-Rusça-İngilizce	Kazakistan	Dergi	https://bit.ly/3AsQDRV
"Sosyal Medyanın Öğrencilerin Akademik Performansı Üzerindeki Etkileri: Mareft Lisesi Örneği" başlıklı makale yayımlandı.	The Impacts Social Media on Students' Academic Performance: A Case Study of Mareft High School	Afghanistan Economic and Legal Studies Organization (AELSO)	20.07.2022	İngilizce	Afganistan	Makale	https://bit.ly/3PqDxJ3
"Filistin Araştırmaları Dergisi, Sayı 202" yayımlandı.	Journal of Palestine Studies, Issue 202	Institute for Palestine Studies	27.07.2022	İngilizce	Lübnan	Dergi	https://bit.ly/3A6ctZV
"Mecallatü'l-Dirasatü'l-Filastiniyye, Yaz 2022" sayısı yayımlandı.	Majallat al-Dirasat al-Filastiniyya, Summer 2022	Institute for Palestine Studies	1.07.2022	Arapça	Lübnan	Dergi	https://bit.ly/3dBner8
"Oirats: İmparatorluklar Arasında" başlıklı seminer gerçekleştirildi.	Oirats: Between Empires	Australian National University Centre for Arab and Islamic Studies (CAIS)	27.07.2022	İngilizce	Avustralya	Konferans	https://bit.ly/3SVJj8u
İslami Gençlik Forumu, Çanakkale'ye gezi düzenledi.	Mozaiku Rinor Vizitë Në Çanakkale	Forumi Rinor Islam - Islamic Youth Forum	05.07.2022	Arnavutça	Kuzey Makedonya	Gezi	https://bit.ly/3zVV5ac
Müftü Dudić Paris'teki Boşnak Cemaatinin Başkanı ile toplantı gerçekleştirdi.	Muftija Dudić Primio Predsjednika Džemata u Parizu	The Islamic Community in Serbia	21.07.2022	Boşnakça	Sırbistan	Toplantı	https://bit.ly/3wyJE7R
"Modern Umman'da Ulusal Kimlik İnşası ve Dil Sorunu" başlıklı seminer gerçekleştirildi.	National Identity Building and the Question of Language in Modern Oman	Leibniz Zentrum Moderner Orient	04.07.2022	İngilizce	Almanya	Seminer	https://bit.ly/3PqC7hH
"Geç Osmanlı Cidde'sinde İstisare Mekanizmaları ve Kurumları" başlıklı seminer gerçekleştirildi.	Consultative Mechanisms and Institutions in Late Ottoman Jeddah	Leibniz Zentrum Moderner Orient	11.07.2022	İngilizce	Almanya	Seminer	https://bit.ly/3A0odgB

MÜSLÜMAN DÜNYADAN FİKRİ BİRİKİMLER

" XVIII. Yüzyıl İstanbul'unda Gece Hayatı"	Wide Awake: Nocturnal Life in Eighteenth-Century Istanbul	Leibniz Zentrum Moderner Orient	19.07.2022	İngilizce	Almanya	Seminer	https://bit.ly/3prCs9k
Mustafa Karadağ 6. Çalışma Toplantısında Kültür- Kimlik hakkında bir konuşma gerçekleştirdi.	Изказване на Мустафа Карадайъ на 6-та работа среща на културните дейци	Movement for Rights and Freedoms	16.07.2022	Bulgarca	Bulgaristan	Forum	https://bit.ly/3Qyl3rs
Zagreb Şehri Boşnak Ulusal Azınlık Konseyi (VBNM) ve Boşnak Ulusal Topluluğu (BNZ) tarafından "Morglar" sergisi düzenlendi.	U Islamskom Centri Zagreb Upriličena Izložba Fotografija Armina Durguta "Mrtvare"	The Islamic Community of Croatia	07.07.2022	Hırvatça	Hırvatistan	Sergi	https://bit.ly/3A3tfcf
"Antik Mısır'da Meslekler ve El Sanatları" başlıklı eğitim programı gerçekleştirildi.	ورشة عمل: المهن و الحرف في مصر القديمة	Center for Documentation of Cultural and Natural Heritage	24.07.2022	Arapça	Mısır	Eğitim Programı	https://bit.ly/3QLheim
"Hellenistik ve Roma Zamanlarında Cenaze Arkeolojisi, Sanat ve Mimarisi" başlıklı çalıştay düzenlendi.	Funerary Archaeology, Art and Architecture in Hellenistic and Roman Times	Bibliotheca Alexandrina	3-07.07.2022	İngilizce	Mısır	Çalıştay	https://bit.ly/3AqyhRC
"Arkeoloji ve Deneysel: Bağlamlar ve Uygulamalar" başlıklı konferans gerçekleştirildi.	Archaeology and Experimentation: Contexts and Applications	Bibliotheca Alexandrina	06.07.2022	Arapça	Mısır	Konferans	https://bit.ly/3dBUDXt
"Büyük Bozkırın Bilgeliği Abai Kunanbaiuly" başlıklı kitap yayımlandı.	The Wisdom of the Great Steppe Abai Kunanbaiuly	Eurasian Research Institute	02.07.2022	İngilizce	Kazakistan	Kitap	https://bit.ly/3CtuPHt
"Doğumunun 80. Yıldönümünde Kazakistan Halk Yazarı Muhtar Şahanov" başlıklı panel düzenlendi.	Doğumunun 80. Yıldönümünde Kazakistan Halk Yazarı Muhtar Şahanov Paneli	Eurasian Research Institute	08.07.2022	Türkçe	Kazakistan	Panel	https://bit.ly/3CdHcQP

Bültende Yer Alan Kurumlar

Accounting and Auditing Organization for Islamic Financial Institutions

1991 yılında kurulan ve merkezi Bahreyn'de bulunan AAOIFI, uluslararası kâr amacı gütmeyen bir organizasyondur. İslami finans kurumları ve uluslararası İslam finansı uygulamaları üzerine çalışmalar yürütmektedir.

<http://aaoifi.com/?lang=en>

Accounting and Auditing Organization for Islamic Financial Institutions

1991 yılında kurulan ve merkezi Bahreyn'de bulunan AAOIFI, uluslararası kâr amacı gütmeyen bir organizasyondur. İslami finans kurumları ve uluslararası İslam finansı uygulamaları üzerine çalışmalar yürütmektedir.

<http://aaoifi.com/?lang=en>

Al-Ahram Center for Political and Strategic Studies

ACPSS, 1968 yılında Al Ahram Vakfı bünyesinde bağımsız bir araştırma birimi olarak kurulmuştur. Mısır toplumunun ve Arap toplumunun sosyopolitik incelemelerini yapmakta ve uluslararası gündem hakkında görüş yazıları yayımlamaktadır.

<https://acpss.ahram.org.eg/>

Al-Bayan Center for Planning and Studies

El-Bayan Planlama ve Çalışmalar Merkezi kâr amacı gütmeyen bir sivil toplum kuruluşu olarak Bağdat'ta kurulmuştur. Irak'ta ve Orta Doğu'da meydana gelen toplumsal ve siyasal dönüşümler olmak üzere birçok alanda görüş yazısı yayımlamaktadır.

<https://www.bayancenter.org/en/>

Aljezeera Center for Studies

El-Cezire Araştırma Merkezi, El- Cezire Medya Ağına bağlı olarak 2006 yılında kurulmuştur. Medya organizasyonunun jeopolitik ve stratejik gelişmeler odaklı araştırma kurumudur. Orta Doğu ve uluslararası alandaki birçok gelişme hakkında analizler yayımlamakta ve seminerler düzenlemektedir.

<https://studies.aljazeera.net/en>

Arab Center for Research and Policy Studies

2010 yılında kurulan Arab Araştırma ve Politika Çalışmaları Merkezi; Arap ülkelerinde sosyal gelişmeyi sağlamak için ekonomik, sosyal ve siyasi alanlarda akademik çalışmalar yürütmektedir. Özellikle Hamas, Gazze, Siyonist düşünce üzerine odaklanmaktadır. Kurumun bir diğer bağlı kuruluşu Doha Enstitüsü'dür.

<https://www.dohainstitute.org/en/Pages/index.aspx>

Arab Thought Forum

1981 yılında Prens El Hassan bin Talal ve önde gelen yirmi beş Arap düşünür tarafından kurulan bağımsız, entelektüel, pan-Arap bir sivil toplum örgütüdür. Ürdün'de yer alan kurum Arap ülkeleri arasındaki ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasi ilişkiler hakkında seminerler düzenlemektedir.

<https://www.atf.org.jo/?q=en>

Australian National University Centre for Arab and Islamic Studies (CAIS)

Arap ve İslam Araştırmaları Merkezi 1994 yılında Avustralya Milli Üniversitesine bağlı olarak kurulmuştur. Merkez, Orta Doğu ve Orta Asya'nın çağdaş siyaseti, tarihi, kültürü, politik ekonomisi ve İslam ve küresel düzen üzerine çalışmalar yürütmektedir.

<https://cais.cass.anu.edu.au/about-us>

Bahrain Center for Strategic International and Energy Studies

Bahreyn Stratejik Uluslararası ve Enerji Çalışmaları, 2009 yılında Bahreyn Krallığı'na bağlı olarak kurulmuştur. Bahreyn'in ulusal, bölgesel ve küresel çıkarı üzerine hareket ederek stratejik analizler yapmakta ve araştırmalarını uluslararası siyaset, enerji ve ekonomi olmak üzere 3 başlık altında yürütmektedir.

<https://www.derasat.org.bh/>

Bibliotheca Alexandrina

Mısır'da yer alan İskenderiye Kütüphanesi Mısır kültürünü ve Arap toplumunu dünyaya tanıtmayı amaçlamaktadır ve bu bağlamda seminerler, konferanslar ve sergiler düzenlemektedir. Kültürel ve Doğal Miras Belgeleme Merkezi (Center for Documentation of Cultural and Natural Heritage) İskenderiye Kütüphanesi'ne bağlı bir kurumdur.

<https://www.bibalex.org/en/default>

Brookings Doha Centre

Washington merkezli Brookings Enstitüsü'nün Doha'daki merkezidir. Enstitü, Ortadoğu'da uluslararası ilişkiler, bölgesel güvenlik ve iç istikrar, kapsamlı büyüme ve fırsatların eşitliği, yönetim reformları ve devlet-toplum ilişkileri üzerine çalışmalar yapmaktadır.

<https://www.brookings.edu/>

Cairo Institute for Human Rights Studies

1993 yılında kurulan Kahire İnsan Hakları Araştırmaları Enstitüsü (CIHRS) bölgedeki insan hakları ve demokrasi ilkelerini destekleyen bağımsız bir bölgesel sivil toplum kuruluşudur. Kurum uluslararası insan hakları hukukunun uygulanmasında karşılaşılan zorluklar hakkında yayınlar üretmektedir.

<https://cihrs.org/>

Center for Arab Unity Studies

1975 yılında Lübnan'da kurulan Arap Birliği Çalışmaları Merkezi Arap birliği, demokrasi, ekonomik kalkınma, sosyal adalet, Arap medeniyetinin yeniden canlandırılması ve hem ulusal hem de bölgesel düzeyde tam bağımsızlık ilkeleri doğrultusunda uluslararası ve yerel sorunlar üzerine çalışmalar üretmektedir.

<https://caus.org.lb/en/mission-vision/>

Center for Lebanese Studies

1984 yılında kurulan Lübnan Araştırmaları Merkezi (CLS) 2012 yılında Lübnan'da kurulmuştur ve şu anda Lübnan Amerikan Üniversitesi'ne (LAU) bağlı çalışmalarını sürdürmektedir. Mülteciler ve toplumsal hareketler üzerine çalışmalar yapmakta ve etkinlikler düzenlemektedir.

<https://lebanesestudies.com/>

Center for Indonesian Policy Studies

Endonezya Politika Araştırmaları Merkezi, Endonezya'nın sosyal ve ekonomik kalkınmasını hedefleyen bağımsız ve kâr amacı gütmeyen bir sivil toplum kuruluşudur. Gıda güvenliği, sürdürülebilir kalkınma ve eğitim üzerine politika notu hazırlamakta ve seminerler düzenlemektedir.

<https://www.cips-indonesia.org/about>

Center for Policy Dialogue

Politika Diyalogu Merkezi (CPD); eşitlik, adalet, hakkaniyet ve iyi yönetişime dayalı kapsayıcı bir toplum yaratma vizyonu ile 1993 yılında kurulmuştur. Tarım, yoksulluk, eşitsizlik ve sosyal mali politikalar, iklim değişikliği ve sürdürülebilir kalkınma üzerine çalışmalar yürütmektedir.

<https://cpd.org.bd/>

Center for Research & Security Studies

2007 yılında kurulan Araştırma ve Güvenlik Çalışmaları Merkezi (CRSS) bir düşünce kuruluşu ve aynı zamanda savunuculuk merkezidir. Bir savunuculuk merkezi olarak CRSS Pakistan hükümetinin güvenlik politikaları, aşırılıkçılık ve hukuk üstünlüğü üzerine çalışmalar üretmektedir.

<https://crss.pk//about-crss/>

Center for Strategic and International Relations (CSIS)

1971 yılında kurulan Stratejik ve Uluslararası İlişkiler Merkezi (CSIS) Jakarta'da bağımsız ve kâr amacı gütmeyen kuruluştur. İngilizce ve Endonezce olmak üzere uluslararası ve toplumsal meseleler hakkında kitap ve monografiler, periyodik dergiler, analiz ve raporlar yayımlamaktadır.

<https://www.csis.or.id>

Citizen's Platform for SDGs, Bangladesh

SKH Vatandaş Platformu, Bangladeş sürdürülebilir kalkınma hedeflerini gerçekleştirmeyi destekleyen bir platformdur. Platform resmi olarak 18 Haziran 2016'da başlatıldı. Platform 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri doğrultusunda paydaşlara bu süreçte politikalarını gerçekleştirmelerine yardımcı olmayı hedeflemektedir.

<https://bdplatform4sdgs.net/>

Council on America Islamic Relations (CAIR)

Council on America Islamic Relations (CAIR) Amerika İslam İlişkileri Konseyi (CAIR) amacını İslam anlayışını geliştirmek, sivil hakları korumak, adaleti teşvik etmek ve Amerikalı Müslümanları güçlendirmek olarak tanımlamaktadır. Amerika'da İslam ve Müslümanlar'a yönelik projeler yürütmekte ve yayınlar yapmaktadır.

<https://www.cair.com/>

Economic Research Forum

1993 yılında Mısır'da kurulan Ekonomik Araştırma Forumu Arap ülkeleri, İran ve Türkiye'de sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlamayı amaçlayan bir platformdur. Kalkınma, yoksulluk, eşitsizlik, Küresel Güney, dijitalleşme olmak üzere ekonomik gelişmeler üzerine çalışmalar üretmektedir.

<https://erf.org.eg/contact-us/>

Emirates Center for Strategic Studies and Research

Emirlikler Stratejik Çalışmalar ve Araştırma Merkezi 14 Mart 1994'te Birleşik Arap Emirliklerinde kurulmuştur. Birleşik Arap Emirlikleri'nin bölgesel ve uluslararası politikalarına yönelik araştırmalar gerçekleştirmekte ve küresel meseleler hakkında görüş yazıları ve raporlar yayımlamaktadır.

<https://www.ecssr.ae>

Emirates Policy Center

Emirlikler Politika Merkezi, Arap Baharı sonrasında BAE'ne yönelik iç ve dış tehlikeleri araştırmak ve jeopolitik gelişmeler ve değişimleri Körfez bölgesi özelinde takip etmek amacıyla 2013 yılında Abu Dabi'de kurulmuş bir düşünce kuruluşudur.

<https://www.epc.ae/en/about-us/about-epc>

Foreign Policy Research Institute of the MFA RK

Kazakistan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı'na bağlı olan Dış Politika Araştırmaları Enstitüsü Kazakistan'ın dış politikasını önceliklerini belirlemeye yönelik araştırmalar yürütmekte ve seminerler düzenlemektedir.

<http://sszi.kz/>

GAP Institute for Advanced Studies

Kosova'da Ekim 2007'de kurulan GAP İleri Araştırmalar Enstitüsü bağımsız bir düşünce kuruluşudur. Enstitü, Kosova toplumunun problemleri ve kamu politikaları hakkında raporlar yayımlamakta ve seminerler düzenlemektedir.

<https://www.institutigap.org/home>

Georgetown University Qatar (GU-Q)

Georgetown Üniversitesi- Katar, Washington merkezli Georgetown Üniversitesi ve Qatar Foundation iş birliğiyle Doha'da kurulmuştur. İslami biyoetik, besin güvenliği, Arap dili ve mirası, Körfez bölgesinde kadınlar gibi çeşitli alanlarda araştırma projeleri yürütmektedir.

<https://www.qatar.georgetown.edu/>

Gulf Research Center

2000 yılında Abdülaziz Sager tarafından kurulan Körfez Araştırmalar Merkezi, İran, Irak ve Yemen de dahil olmak üzere Körfez, Orta Doğu ve dünyadaki gelişmeler hakkında analizler sunmaktadır.

<https://www.grc.net/>

Indonesian Islamic Da'wah Institute

Endonezya İslami Dava Enstitüsü Kur'an ve hadis üzerine çalışmalar yapan bir sivil toplum kuruluşudur. 15 milyon üyesi bulunan hareket eğitim, gençlik, aile, İslam üzerine sosyal etkinlikler ve seminerler düzenlemektedir.

www.ldii.or.id

Institute for Democracy and Mediation

Demokrasi ve Arabuluculuk Enstitüsü 1999 yılında Arnavutluk'ta kurulmuştur. Yönetişim ve kamu bütünlüğü, güvenlik, AB katılım süreci, yerel yönetim ve sivil toplum hakkında raporlar yayımlamakta ve seminerler düzenlemektedir.

<https://idmalbania.org/>

Institute for Palestine Studies

1963 yılında Beyrut'ta kurulan Filistin Çalışmaları Enstitüsü İsrail-Filistin meselesi ve Filistin toplumunun tarihi ve kültürü üzerine odaklanmaktadır. İngilizce, Arapça ve Fransızca dillerinde kitap, monografi ve makale yayımlamaktadır.

<https://www.palestine-studies.org/>

Institute for Strategic and Regional Studies

Özbekistan Cumhuriyeti Devlet Başkanlığına bağlı olarak kurulan Stratejik ve Bölgesel Araştırmalar Enstitüsü (ISMI) Orta Asya'da bölgesel güvenlik sorunları ve bölge ülkeleriyle gerçekleştirilen çok taraflı etkileşimin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapmaktadır.

<https://isrs.uz/>

Institute of Islamic Understanding Malaysia

1992'de Malezya'da kurulan Malezya İslami Anlayış Enstitüsü İslami kaynaklardan hareketle Müslümanların toplumsal yaşamındaki problemlere ışık tutmayı amaçlamaktadır. Küresel meseleler hakkında görüş yazıları yayımlamakta ve kalkınma, ekonomik, toplumsal meseleler ve psikoloji olmak üzere birçok alanda seminer düzenlemektedir.

<https://www.ikim.gov.my>

Institute of Policy Studies (IPS)

Pakistan'da kurulan İslamabad Politika Çalışmaları Enstitüsü Pakistan siyaseti, uluslararası ilişkiler, İslam ve Batı, liderlik toplum, yönetim, bilim ve teknoloji alanlarında seminerler, konferanslar ve yuvarlak masa toplantıları gerçekleştirilmektedir.

<https://www.ips.org.pk/>

Institute of Regional Studies Islamabad

İslamabad Bölgesel Araştırmalar Enstitüsü, 1982 yılında Pakistan'da kurulan kâr amacı gütmeyen bir düşünce kuruluşudur. İslamabad Bölgesel Araştırmalar Enstitüsü çatışma çözümü, dini çatışmalar, barış, demokrasi ve insan güvenliği alanlarında araştırmalar yapmaktadır.

<http://www.irs.org.pk/>

Institute of Strategic and International Studies (ISIS) Malaysia

1983 yılında kurulan Malezya Strateji ve Uluslararası Çalışmalar Enstitüsü dış politika ve güvenlik çalışmaları, Güneydoğu Asya siyaseti ve askeri konular, ekonomi, ticaret ve bölgesel entegrasyon, bankacılık ve finans, teknoloji ve sürdürülebilirlik araştırma konularına odaklanmaktadır.

www.isis.org.my

Institute of Strategic Studies Islamabad

1973 yılında kurulan Stratejik Araştırmalar Enstitüsü İslamabad uluslararası barış ve güvenliği etkileyen bölgesel ve küresel meselelerin analizlerini yapmaktadır. Nükleer faaliyetler, terörizm ve silahlı yapılanmalar, ekonomik ve sosyal alanlara özgü araştırmalar yapmaktadır.

<https://issi.org.pk/>

International Institute of Advanced Islamic Studies

Uluslararası İleri İslam Araştırmaları Enstitüsü, Malezya hükümetinden alınan hibe ile 2007 yılında Kuala Lumpur'da kurulmuştur. Enstitü, Malezya'da İslam Medeniyetini yenileme kavramını merkeze alarak yayım faaliyetleri ve programlar düzenlemektedir.

<https://iaais.org.my/>

International Institute of Islamic Thought

Uluslararası İslam Düşünce Enstitüsü, 1981 yılında İsmail al Faruki ve Enver İbrahim tarafından ABD'de kurulmuştur. "Bilginin İslamileştirilmesi" perspektifinden hareketle Müslüman toplumlarda eğitim alanında çalışmalar yürütmektedir. Enstitü İngilizce, Arapça, Fransızca ve diğer birçok dillerde yayınlar yapmaktadır.

<https://iiit.org/>

International Islamic University Malaysia

1983 yılında Malezya'da kurulan Uluslararası İslam Üniversitesi bir devlet üniversitesidir. , İslam Bankacılık ve Finans ile Uluslararası Müslüman Birliği enstitülerinde İslami araştırmalar gerçekleştirilmektedir. Psikoloji, iklim değişikliği ve gençlik gibi birçok alanda görüş yazısı yayımlamaktadır.

www.iiium.edu.my

IPRI Islamabad Policy Research Institute

1999 yılında Pakistan'da kurulan İslamabad Politika Araştırma Enstitüsü (IPRI) Pakistan'daki uluslararası ilişkiler, stratejik çalışmalar, yönetim, kamu politikası, hukuk ve ekonomi dahil olmak üzere birçok konuda politika notları yayımlamaktadır.

<https://ipripak.org>

Islamic Banking & Finance Institute Malaysia (IBFIM)

Malezya İslami Bankacılık ve Finans Enstitüsü İslam finans alanında küresel bir platform oluşturmayı hedeflemektedir. İslam iktisadı, dijitalleşme, sürdürülebilirlik konularında seminerler ve eğitim programları düzenlemektedir.

<https://ibfimonline.com/>

Islamic Human Rights Comission

İslami İnsan Hakları Komisyonu 1997 yılında İngiltere’de kurulmuştur. Kurumun savaş suçları, nefret suçu, ayrımcılık, insan haklarının doğası gibi konularda araştırma makaleleri üretmektedir. İslamofobi ile mücadele teması altında etkinlikler düzenlemektedir.

<https://www.ihrc.org.uk>

Islamische Gemeinschaft (Milli Görüş Almanya)

Türkiye merkezli Milli Görüş hareketinin bir parçası olan İslam Toplumu Milli Görüş Almanya’daki Müslümanlara hizmet vermektedir. Yardım faaliyetleri düzenlemekte ve eğitim politikaları ve ayrımcılık meseleleri hakkında seminerler düzenlemektedir.

<https://www.igmg.org/tr/>

Karmojibi Nari/ Working Woma

1991’te Bangladeş’te kurulan Karmojibi Nari (KN) kadın hakları için mücadele eden kar amacı gütmeyen bir sivil toplum kuruluşudur. Kadın işçilerin problemleri ve şiddete dair bildirimler yayımlamaktadır.

<https://www.karmojibinari.org/category/pressrelease/>

Khadijah Bint Khuwailed Center

1946 yılında kurulan Cidde Odası Suudi Arabistan’ın en eski ticaret odalarından biri olarak bilinmektedir. Kurum ekonomik politikalar hakkında seminerler ve çalıştaylar düzenlemektedir.

<https://www.jcci.org.sa>

Khazanah Research Institute

2014 yılında Malezya’da kurulan Khazanah Araştırma Enstitüsü Malezya toplumunun sosyal refahını iyileştirmeyi amaçlamaktadır. Toplumsal meseleler ve Malezya ekonomisi hakkında raporlar ve makaleler yayımlamaktadır.

<https://www.krinstitute.org/default.aspx>

King Abdullah Petroleum Studies and Research Center (KAPSARC)

Suudi Arabistan’da kurulan Kral Abdullah Petrol Çalışmaları ve Araştırma Merkezi enerji güvenliği, sürdürülebilirlik alanlarında raporlar ve makaleler yayımlamakta ve uluslararası konferanslar düzenlemektedir.

<https://www.kapsarc.org/>

Kosova Democratic Institute

Kosova'da yer alan Kosova Demokratik Enstitüsü, Balkanlardaki toplumlarla diyalogu amaçlamaktadır. Yerel seçimler, katılım, gençlik ve kamu politikaları üzerine raporlar yayımlamakta ve seminerler düzenlemektedir.

<https://kdi-kosova.org/en/>

League of Islamic Universities

İslam Dünyası Üniversiteler Federasyonu, İslam İşbirliği Teşkilatı Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Daimi Komitesi'nin önerisi üzerine 1987 yılında kurulmuştur. Eğitim, yapay zeka ve teknoloji odaklı uluslararası toplantılar yapmakta ve konferanslar düzenlemektedir.

<http://www.fumi-fuiw.org/>

Movement for Rights and Freedoms

1990 yılında Bulgaristan'da kurulan Hak ve Özgürlükler Hareketi siyasi bir örgüttür. Parti dış politikasında Balkanlarda barışı sağlamayı ve Bulgaristan'ın Avrupa'ya entegrasyonunu sağlamayı hedeflemiştir.

<https://www.dps.bg/>

Movement of Society of Peace

Barış ve Toplum Hareketi (Movement of the Society of Peace) Cezayir'de bulunan İslami bir partidir. Lideri Mahfoud Nahnah 2003 yılında öldü. Şu anki lideri Abderrazak Makri'dir. Özellikle Filistin üzerine çalışmaları bulunmakta ve direnişte desteklemektedir. Hareketin siyasi tecrübelerine yer vermektedir.

<https://hmsalgeria.net/ar/>

Muhammadiyah Movement

Muhammediyeh Hareketi, 1912 yılında Yogyakarta şehrinde Ahmed Dahlan tarafından reformist bir sosyo-dini hareket olarak kurulmuştur. Muhammediyye hareketi eğitim, teknoloji, kadın, aile ve tarih olmak üzere birçok konuda seminerler düzenlemektedir.

<https://muhammadiyah.or.id>

Muslim Youth Movement Malaysia (ABIM)

Malezya Müslüman Gençlik Hareketi 1971'de Malezya Kebangsaan Üniversitesi İslami Araştırmalar Fakültesi öğrencileri tarafından başlatılmıştır. Hareket yardım çalışmalarına katkı sunmakta ve İslami çalışmalar, eğitim ve teknoloji üzerine seminerler düzenlemektedir.

<http://www.abim.org.my/>

Nahdlatul Ulama

Nahdlatul Ulama Endonezya'da yer alan İslami bir harekettir. Hareket, İslami eğitim alanında çalışmalar yapmasının yanı sıra siyasi olarak da bir süre faaliyetlerini sürdürmüştür. Hareket İslami konularda ve hareketin tarihi, yaklaşımı hakkında, Endonezya'nın problemleri hakkında görüş yazıları yayımlamaktadır.

<https://www.nu.or.id/>

NGO AKTIV

NGO AKTIV, 2009 yılında Mitrovica'da kurulmuştur. Kosova'nın siyasal ve toplumsal problemleri, Balkanlardaki diğer toplumlarla ilişkisi ve AB ile ilişkisi üzerine seminerler düzenlemekte ve raporlar yayımlamaktadır.

<http://ngoaktiv.org/>

Organization of Islamic Cooperation

25 Eylül 1969 yılında Suudi Arabistan'da kurulan İslam İş birliği Teşkilatı (İİT) Filistin ve Kudüs, yoksulluk, terörizm, gıda güvenliği, kadının güçlendirilmesi, insan hakları, iyi yönetim, İslamofobi konularına odaklanmakta ve toplantılar düzenlemektedir.

<https://www.oic-oci.org/>

Orient-Institut Beirut

Lübnan'da 1961 yılında kurulan Beyrut Şark Enstitüsü, Max Weber Vakfına bağlı bir akademik araştırma enstitüsüdür. İslam ve Arap çalışmaları, Orta Doğu tarihi ve antropolojisi, Lübnan siyaseti alanlarında çalışmalar yürütmektedir.

<https://www.orient-institut.org/>

OSCE Academy

OSCE Academy 2002 yılında Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı ve Kırgızistan hükümetinin iş birliğiyle kurulmuş bir üniversitedir. Orta Asya, Güneydoğu Asya, dış politika, iklim değişikliği, olmak üzere birçok alanda politika notu yayımlamaktadır.

<http://www.osce-academy.net>

Policy Center for the New South

2014 yılında kurulan Yeni Güney Politika Merkezi (PCNS) Fas'ta faaliyetlerini sürdüren bağımsız bir düşünce kuruluşudur. Yeni Güney söylemi etrafında araştırmalarını inşa eden kurum AB, Magrib ülkeleri, çevre, ekonomi ve strateji üzerine araştırmalar yapmaktadır.

<https://www.policycenter.ma>

Qatar Foundation

1995'te Suudi Arabistan'da kurulan Katar Vakfı eğitim, sanat, kültür alanında projeler geliştirmektedir. Katar'daki üniversitelerin kurulmasına öncülük etmiştir. Festivaller, sergiler ve seminerler düzenlemektedir.

<https://www.qf.org.qa/>

RASANAH International Institute for Iranian

RASANAH Uluslararası İran Araştırmaları Enstitüsü 2016 yılında Suudi Arabistan'da kurulmuştur. İran'ın iç ve dış meseleleri ve İran'ın komşu ülkelerinin siyaseti, güvenlik anlayışı ve toplumu hakkında araştırmalar yürütmektedir.

<https://rasanah-iiis.org/>

Regional Anti-Corruption Initiative

Bölgesel Yolsuzlukla Mücadele Girişimi (eski adıyla İstikrar Paketi Yolsuzlukla Mücadele Girişimi – SPAI) yolsuzlukla mücadeleyi amaçlamaktadır. Arnavutluk, Bosna-Hersek, Bulgaristan, Hırvatistan, Moldova, Karadağ, Kuzey Makedonya, Romanya ve Sırbistan'ın yer aldığı bu girişim hükümetler arası bir bölgesel kuruluştur.

<https://rai-see.org/who-we-are/about-us/>

Sustainable Development Policy Institute

1992 yılında Pakistan'da kurulan Sürdürülebilir Kalkınma Politika Enstitüsü (SDPI) araştırmacı ve savunuculuk rolüne sahip bir kurumdur. Çevre enerji, gıda güvenliği ve ekonomi olmak üzere birçok alanda yayın üretmekte ve yayınlarıyla araştırmacılara katkı sunmaktadır.

<https://sdpi.org/>

The Centre for Middle Eastern Studies Harvard University

Harvard Orta Doğu Çalışmaları Merkezi (CMES), 1954 yılında ABD'nde kurulmuştur. Merkez Çağdaş Müslüman toplumlar, Arap dili ve belagati, sözlü tarih hakkında projeler yürütmekte ve yayınlar yapmaktadır.

<https://cmes.fas.harvard.edu/history>

The Conversation / Indonesia

2011 Avustralya merkezli bir medya kuruluşu olan The Conversation, Endonezya'nın tarihi, toplumsal ve siyasal sorunları hakkında analizler yayımlamaktadır. Bu analizlere genellikle katkı sunanlar Endonezya'daki araştırmacılar ve üniversite çalışanlarıdır.

<https://theconversation.com/>

The International Campaign for Freedom in the United Arab Emirates (ICFUAE)

Birleşik Arap Emirlikleri Uluslararası Özgürlük Kampanyası (ICFUAE) 17 Nisan 2015'te Birleşik Krallık'ta kurulmuştur. BAE'deki siyasi tutukluların haklarını savunmakta ve sosyal medyada BAE'nin hak ihlalleri hakkında kampanyalar başlatmaktadır.

www.icfuae.org.uk

The Lebanese Center for Policy Studies

1989'da kurulan Lübnan Politika Araştırmaları Merkezi Lübnan ve Arap bölgesinde yönetişimi iyileştiren politikalar üretmek ve savunmak için kurulmuş kâr amacı gütmeyen, hükümet dışı bir düşünce kuruluşudur. Lübnan toplumu ve sorunları üzerine yayınlar üretmektedir.

<https://www.lcps-lebanon.org/about.php>

The Middle East Research Institute (MERI)

2014 yılında Irak'ta kurulan Orta Doğu Araştırma Enstitüsü uluslararası politika, göç ve insan hakları alanlarında çalışmalar yürütmektedir. Ortadoğu'da ulus inşası ve demokratikleşme sürecine dair konferanslar düzenlemektedir.

<http://www.meri-k.org/>

The Omani Centre for Human Rights

Birleşik Krallık merkezli olan Umman İnsan Hakları Merkezi Umman'daki insan hakkı ihlalleri üzerine raporlar ve görüş yazıları yayımlamakta ve yayınlarını Arapça ve İngilizce olarak sunmaktadır.

<https://ochroman.org/eng/>

The Palestinian Academic Society for the Study of International Affairs (PASSIA)

Filistin Uluslararası İlişkiler Araştırmaları Derneği (PASSIA), Mart 1987'de Dr. Mehdi Abdul Hadi ve bir grup Filistinli akademisyen tarafından kurulmuştur. PASSIA, Filistin Sorununu ulusal, Arap ve uluslararası bağlamlarında akademik araştırma, diyalog, eğitim ve yayın yoluyla sunmaktadır.

<http://www.passia.org/>

The Sana'a Center for Strategic Studies

2014 yılında kurulan Sana'a Stratejik Çalışmalar Merkezi Yemen'in tarihi ve kültürü üzerine incelemeler yapmakta ve Yemen'deki sosyal ve politik konular hakkında raporlar ve analizler yayımlamaktadır.

<https://sanaacenter.org/>

United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East

UNRWA Filistinli mültecilere yardım desteği için 1949 yılında kurulmuş ve 1950 yılında faaliyete başlamıştır. Filistin mülteci sorununa bir çözüm bulunamaması nedeniyle BM Genel Kurulu kurumun faaliyet süresini 30 Haziran 2023'e kadar uzatmıştır.

<https://www.unrwa.org/>

United Nations Support Mission in Libya (UNSMIL)

UNSMIL, çatışma sonrası dönemde ülkenin yeni otoriteye geçiş sürecini desteklemek için Libya resmi makamlarının talebi üzerine, 2009 BM Güvenlik Konseyi kararıyla 16 Eylül 2011'de kurulmuştur. Libya'daki siyasal süreç hakkında bilgilendirmelerde bulunmaktadır.

<https://unsmil.unmissions.org>

World Islamic Mission Norway

Dünya İslami Misyonu, Ekim 1984'te Pakistan kökenli Müslümanlar tarafından Oslo'daki dördüncü Müslüman cemaati olarak kurulmuştur. Hareketin Norveç'te 5000 üyesi bulunmaktadır. Dini eğitim vermekte ve düğün ve cenaze ve benzeri organizasyonlarda Norveç'teki Müslümanlara hizmet vermektedir.

<https://wim.no/>

MÜSLÜMAN DÜNYADAN FİKRİ BİRİKİMLER

Müslüman Dünyadan Fikrî Birikimler Bülteni, İLKE Vakfı Toplumsal Düşünce ve Araştırmalar Merkezi tarafından Müslüman Toplumlarında Düşünce ve Hareketler Projesi kapsamında aylık olarak yayımlanıyor. Proje kapsamında her ay 43 ülkeden yaklaşık 250 sivil toplum, araştırma ve düşünce kuruluşunun yazılı ve sözlü faaliyetleri taranıyor ve bültende değerlendiriliyor. Müslüman dünyanın gündemine dair oluşturulan bu envanter ışığında, önemli görülen konular hakkında analiz metinlerine yer veriliyor. Hem güncel gelişmelere hem de literatüre atıfla yazılan analizlerde Müslüman toplumların meseleleri mukayeseli ve bütüncül bir perspektifle inceleniyor.

İLKE
ilim kültür eğitim vakfı

todam
TOPLUMSAL DÜŞÜNCE VE ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

Adres: Aziz Mahmut Hüdayi Mah. Türbe Kapısı Sk. No: 13 Üsküdar/ İstanbul
Telefon: +90 216 532 63 70 E-posta: todam@ilke.org.tr Web: ilke.org.tr/todam